

Taiya dle so Taiya dle so buka ya: dulu koko

Lukta ka:yapa ya: buka dla ka:dle yu Yesu Keliso kokoye ilipame matle Taiya dle so buka iye ilimuwapo.

Oplami Luk iye ka:yapa tuwale siyomalalo tiyama tle dokota oplami halemama ya:mkale Polota God yu ham-sela:lati ya: mate sela:iyo.

Buka itapo Yesuta popo sila:time Pepele di dla hetlati alotle sosta kotiyamale kokoye atlapo. Taiya dle so buka dulu hema atlamale kokoye sokomoko 30 epapele dulu dla pumama wowoyampuaiyo.

Epapedeme di sapta 1-7 edla natipo ka:yapa ka:dle yuye Yu so siyapo miyelo Yelusalem dla hame ha:ha:uwapo. Amasiyama sapta 8-12 dla di natipo, ka:dle yuye Yu so opi Yelusalem alikili dla ha:ha:le so dla hamtaleyeye. Epame ma sapta 10 edla di natipo po-Yu sota ka:yapa ka:dle yu dalepame mikadepe dleye. Epame alotle sapta 13 tle tame mosukulu dla di natipo Polota mo meyelo meyelo dle hapuloma Yu so dla epo po-Yu so dla ka:dle yu hamtale kokoye.

Luktapo Taiya dle so buka dulu hema ilimale koko patoto dapiyamte ipo.

Ka:dle yuye opa hapuloma mo meyelo meyelo dle dla ha:ha:mta so yiolepo. Adipalati, Godtapo Ka:dle yu i hamiwaye hatlo Yu so dla pohamina, hao, po-Yu so watle ma hamiwapo.

Epame ma koko haleye ipo. Taiya dle so bukata ka:yapa Hela:dle Sokota mikadepe dle so dla tulli kokoye imapo. Epame etle kotiyapame puame wata oloma hema

Hela:dle Sokota sos hapuloma dla gademhalemama itiyamale hapimhalapo.

Yesu Pepele dimo dla hamamhetale

¹⁻² Tiyopoles namkale,

Na:ta buka ka:yapa ilipo wa: watle hamiwa dulu dla Yesuta koko hamsela:le mate imale mate ma-ilimuwapo. Epame ya:ye Pepele di dla hamamhetlowe mape ma-ilimuwapo. Epedeme Yesu ya: ala pohamame hetlalo halemama Hela:dle Sokota itiyamale tle Taiya dle so ya:ta hohomale watle molo atlale yu atlamuwapo. ³ Ya: epame wabasi tle sila:time 40 alila dulu dla sela:mama Taiya dle so watle tame wowoyamsela:uwapo, ya:tapo ikadepe ma pasakalo dle koko dla yia:ta mikadepe dlepo depame. Epo yia: mate sela:mama God ya: mo kokoye atlamsela:uwapo.

⁴ Epedeme alila haleta Taiya dle sota Yesu mate yimkata Olipi tamali di dla tame alupo popa:lati Yesuta yia: watle yu itiyamale mate ipo atlaiyo, “Wua: Yelusalem meleme tamiyo. Amasiyama na: Ata atlale koko eta puluwe dla dalemha:ha:mama omha:ha:iye. Adipalati, na:ta yu iye wua: watle ma-atlamuwapo. ⁵ Epapedeme, Yonta opa yú siyapo dla ka:ka:timuwapo. Amasiyama alila mateka:pi dla wua:ye Hela:dle Soko dla ka:ka:timelepe,” diyo.

⁶ Epalati yia:ta Yesu watle epo atlaiyo, “Lod, wa: Isalael sota mo hapuloma ma omha:ha:lepo depame itiyamale wata ma hamipa:?” diyo.

⁷ Amasiyama Yesuta yia: watle epo atlaiyo, “Hatlo Atapo alila epapeleye ya:ta itiyamale tle hatitimdepo. Epedeme wua:ta alila epapeleye malamolowe poka:dena. ⁸ Amasiyama Hela:dle Sokota wua: dla tullupiye, wua: itiyamale halepe. Epame wua: na: kokoye opa hapuloma dla atlamtelepe, Yelusalem tle kotiyapame Yudiya mo

pato dla epo Samaliya dla epame ta:lamo pato sukulu gugudle dla,” diyo.

⁹ Yesu yu i atlepo hallati Pepele dimo dla hamame het-aiyo, yia: me-omha:ha:lati. Epalati wualata puame Yesuye bopudemama yia:ta natilowe kukomaiyo. ¹⁰ Amasiyama yia: ala me-omha:ha:lati opa dapiyamte tluka kamkamale didiyeleta pakasiyamalalo yia: mateka:pi dla woyapo ha:ha:mama epo atlaiyo, ¹¹ “Ga:lili so, wua: adipapalati omapla di dla ala me-omha:ha:ma:? Wua: inoma dali tle hamame hetale Yesu iye matle ilame pumama mepo mallepe,” diyo.

Taiya dle oplami hale Matiyas hamale

¹² Taiya dle sota Yesu Pepele dimo dla hetla omha:ha:po depo Olipi tamali di tle ma Yelusalem dla ilame tamalaiyo. Yelusalem eye Olipi tamali tle pase pateka:muyo. ¹³ Yia: Yelusalem dla tame yia:ta ha:ha:lalo aya dla hetaiyo. Taiya dle so iwolotapo aya dulu hema ha:ha:iyo, Pita mate epo Yon mate epo Yeims mate epo Endulu mate epo Pilipi mate epo Tomas mate epo Batolome mate epo Ma:tiyu mate epame Alpiyes yami Yeims mate epame Loum gamani so mate opahale demhalale oplami Saimon mate epo Yeims yami Yudas. ¹⁴ Epapeleye Taiya dle so iwolotapo wola: opi mate epo Yesu ya: wai Meli mate epo Yesu ya: eidulo mate alila hapuloma alupame inoma sumsiyamdiyo.

¹⁵ Alila haleta mikadepe dle so hapuloma, 120 epapeleta yimkata alupo popa:iyo. Epalati Pitata sila:time yia: watle epo atlaiyo, ¹⁶⁻²⁰ “Mikadepe dle so namkadulo, na:ta wua: watle Yudas kokoye atlowepo. Ya:ye di alumale dulu dla dia: mate oko hatlo hamsela:uwapo. Epapele tlope ya:tapo Yesuye opahale so dla hamame iwapo. Epalati

asiyama aiyalma aya dokopala sota ya: watle mani hamiwapo. Epalati Yudastapo mani e hamtame ta:la hauwapo. Epedeme ya: ta:la edla tame teyumama kokota hopostepo elepalota gowala tulumama pouwapo. Epalati Yelusalem so hapulomata koko i dalepo, ta:la iye yia: yu mate hi ipo sauwapo, 'Akeledama.' Hi i ya: dulu kokoye omali ta:la demama apopo.

Epapedeme God yu bukata atlale yuye mo-mikadepe duwapo. Adipalati, Hela:dle Sokota imale tle Deibidita Yudas kokoye mo-powataliya God yu buka dla ilimuwapo. Epapele tle ya: Sam buka dla yu eye ipo ilimuwapo,

'Ya: ayata aya siyapo hallepe,
oplami haleta pohallowa.'

Epame ma epo ilimuwapo,

'Oplami haletapo ya: oko ipiye halepe.' "

²¹⁻²² Pita ma epo atlaiyo, "Di ma Yudasta haluwa mo dla hallowe oplami hale hamolowa, ya:tapo dia: mate Yesuta popo sila:tiki kokoye atlamsiyamoloweye. Epapedeme oplami iye dia: mate sela:mama Yon opa yú dla ka:ka:timsela:la natili mate epo Yesuye Pepele di dla hamame hetla natili mate tlo hamolowa," diyo.

²³ Epame mikadepe dle so hapulomatapo opa dapiyamte Yosep mate epo Matiyas mate huhulumaiyo. Epeleye oplami hale Yosep iye, ya: hi dapahatlopeyo, ya: hi opiye Balesabas epo Yustus. ²⁴⁻²⁵ Yia: opa dapiyamte iwolo huhulupo popa:mama ipo inoma sumaiyo, "Lod, wa: opa hapulomata momalamale wa:malamanana. Epedeme opa dapiyamte hema wa:ta sale oplamiye di watle nati-ine, ya:tapo Yudasta hallalo mo dla halemama Taiya dle so oko ipi halepo depame. Adipalati, Yudasye batalimale koko hademe ya: asiyama wotiyalle ma-hauwapo," diyo.

²⁶ Yia: inoma sumale gudepame alotle ewala mate tatipiyele hale tatipiyeyiyo, yia:ta opa dapiyamte huhulumale dulu dla Godta sale oplami tlo hamolowedeme. Yia: epo tatipiyemtumama oplami hatlo Matiyas tlo hamaiyo. Epalati ya:tapo Taiya dle so oko halowedeme Taiya dle so opi mate hatlo godiyo.

2

Hela:dle Sokota tulli

¹ Pentikos alilata mo-pulati mikadepe dle so hapulomata aya hatlo dla alupo ha:ha:iyo. ² Epalati pakasiyamalalo omapla di tle sokomoko some bibikilimale yuta yia:ta popa:le aya dulu dla haiyo. ³ Epapalati dlapa teleka:le aloweli epapele some opa hapuloma dulu edla popa:le u-umamtle natiyo. ⁴ Epammama Hela:dle Sokota yia: dla tulume halati yia:tapo Hela:dle Sokota itiyamale tle yu meyelope meyelope dle yuhamyaiyo.

⁵ Amasiyama God koko sikemte momalamale Yu soye mo hapuloma tle puame Yelusalem dla me-ha:ha:mdiyoy. ⁶ Epapeleye yia:ta sokomoko some bibikilimale yu dalepame koko e natila puaiyo. Yia: puame daletapo mikadepe dle so hapulomata yu meyelope meyelope dle mate yuhamyela daliyo. Yia:ta epamyela dulu medla daletapo opa ewolotapo ma yia: yu mate yuhamyela dalepame sikemte yiyeliyo. ⁷ Epalati yia:tapo yiyelepame momalamale mate popa:mama epo atlamyaiyo, “Opa ipo yuhamyaye Galili sota apopo. ⁸ Amasiyama adipammama yia:ta di yu meyelope meyelope dle mate yuhamyela dalema:? ⁹ Adipalati, di hapuloma mo meyelope meyelope dle itle pumulale sopo, Patiya tle epo Midiya tle epo Elam tle epo Mesopotamiya tle epo Yudiya tle epo Kapadokiya tle epo Pontus tle epo Asiya tle ¹⁰ epo Piligiya tle epo Pampiliya tle epo Isip tle pumulale sopo, epame di

opiye Libiya mo pato dulu dla Kulene mo mateka:pi tle pumulale sopo. Epame opiye Loum tle pumulale sopo, epo opiye Loum tle pumulale po-Yu so, Yu so God dla mikadepe dle tle Yu so hi halomale sopo. ¹¹ Epame di opiye Kiliti mate Alabiya mate etle pumulale sopo. Di mo meyelope meyelope dle itle pumulale so tlope di yia:ta di yu meyelope meyelope dle mate yuhamyela me-dalepo. Epedeme yia:ta yuhamyaye Godtapo koko patoto halomale e atlamyemama apopo.”

¹² Yia: yiyelle mate malamale tatlamale mate ha:ha:mama yimkadulo watle epo atlamyaiyo, “I apa kokota:, i apa kokota:?” demyaiyo.

¹³ Amasiyama opita mikadepe dle so dla tetlemyemama epo atlamyaiyo, “Opa iwoloye kawata yú dlopo yiyilalimsiyama,” demyaiyo.

Pitata yu atlale

¹⁴ Epalati Pitata koko i dalepame Taiya dle so mate sillipame yu teta:le mate opa alumale watle epo atlaiyo, “Yu so Yelusalem dla ha:ha:lalo so mate epo isikimi asepe pumulale so mate wua: na: yu daliya. ¹⁵ Opa opi wua:tapo di watle, ‘kawata yú dlopo yiyilalimsiyama,’ dlepo, amasiyama di pe-epapesema. Adipalati, sali ala utulala ikadepe hallati opata kawata yú dlopo poyiyilalimasemde. ¹⁶ Amasiyama wua:ta dalle yu mate epo natili koko mateye God tle yu hapame molo atlalo oplami Yowelta atlale yu mate ma-ala:po. Adipalati, ya:ta God yu buka dla ipo ilimuwapo,

¹⁷ ‘Godta epo atluwapo,

Mosukulu alila dla na:ta Hela:dle Sokoye opa hapuloma watle hamilowepo.

Epalati wua: akimlala mate wua: utukaka mate amile kokoye momolo atlamsiyamelepe.

Epame wua: kiptalo mape yia: inomata meyelope demama
God tle pua koko tlamelepe.

Epalati wua: opolatalota God tle pua kokoye mila-
malo tlamha:ha:lepe.

¹⁸ Epame na: oko halalo so hapuloma opa mate epo wola:
mate edla na:ta Hela:dle Soko hamilowepo.

Epalati yia:tapo amile kokoye momolo
atlamsiyamelepe.

¹⁹ Epapalati na:tapo omapla di dla epo ta:la isili hema
ulugiyemale koko nalati-iliwepo.

Oloma edla ta:lamo hema wua:tapo omali mate dlapa
mate epo namile pato mate tlamelepe.

²⁰ Epalati omapla di dla wua:tapo salita amtula natilipe,
epame mamatapo omali some omteka:pela natilipe.

Kokota ipapelepiye, Lod ya: alilata puluwedeme hallati
apelepe.

²¹ Amasiyama opa anawolotapo dulu edla ha:ha:mama

Lod watle gadle yilo ya: hi sisilamha:ha:lepiye,
asiyama Lodta yia: watle pasakalo hallowe hapilipe.'

²² Epedeme Isalael so opa, wua: yu i daliya. Yesu
Nasalet oplamiye Godtapo wua: yilo mo-sauwapo. Epalati
Yesuta wua: dulu dla ulugiyemale koko halomsela:mama
Godta ya: sale kokoye mo-botomastauwapo. Epedeme
wua:malamana, koko eta wua: dulu dla woyamuwaye.

²³ Amasiyama God ya: meyelo solotamale tle mo-
powataliya Yesuye wua: watle hamame iliweye yu
itiyamale me-himiwapo. Epapele tle ya:ta Yesuye
wua: watle hamame ilati wua:tapo batalimale so
opa mate ya:ye dali yekelehmihili di dla gogodepo
yumuwapo.

²⁴ Amasiyama Godtapo Yesuye powale
itiyamale tle hamame ta:duwapo. Adipalati, powaleta
ya:ye hamoloweye po-ala:na. ²⁵ Epedeme Deibiditapo
Yesu kokoye God yu buka dla ipo atluwapo,

'Na: alila hapuloma Godta na: mila:pi tle halla natimdepo.

Ya: na: mateka:pi dla halapo, epedeme na: powota:lowa.

²⁶ Epedeme na: opasi dulu dla siyele patota hetamama siyele yu i atlema.

Na: ma polowe dla powota:lowa.

²⁷ Adipalati, wa: na: sokoye powame tame ha:ha:lalo mo dla popomollowa.

Epame na: moto ikadepe mape wabasi dulu dla pohutuluwa.

²⁸ Epame wa:tapo pasakalo ka:depo hallowe kokoye na: watle me-imuwapo.

Epedeme na:ta wa: mate halemama sikemte siyelowepo.'

²⁹ Namkadulo, Deibiditapo koko i atluwaye ya:skamu ya: koko po-atlana. Adipalati, ya: polati ya:ye wabasi dla hamatiwapo. Epo ya: wabasiye wata oloma hema di me-natimdepo. ³⁰ Amasiyama ya: God tle yu hapame molo atlalo oplami hallati Godta ya: watle yu itiyamale himili kokoye ya: momalahaluwapo. Adipalati, Godtapo ya: mate yu itiyapo himimama epo atluwapo, 'Deibidi ya: mamadulo haletapo Deibidita dokopala haluwa mo dla ma dokopala hallepe,' duwapo. ³¹ Epedeme Deibidita itapu koko i ma-natipame Godta sale Kelisota wabasi tle sila:tilowe koko dla ipo atluwapo, 'Godta ya:ye powame tame ha:ha:lalo mo dla popomollowa, epame ya: motota pohutuluwa,' duwapo.

³² Epedeme Godta Yesuye powale tle ma pasakalo dla hamame sila:tiwapo. Eye dita hapulomata ma-natiwapo.

³³ Epame Yesuye Godta Pepele dimo dla hamame hetame ya: dowala tiyama dla pamoluwapo. Epo ya: yu itiyamale himili dolumama ya: Hela:dle Sokoye Yesu watle hamilati

ya:tapo ma di watle hamiwapo. Epedeme Hela:dle Soko hamilowe koko eye wata wua:ta natimama dalepo.

³⁴ Epapedeme Deibidita Pepele di dla pehetana. Hao. Ya:ta ipo atluwaye, Yesu koko atlemama apuwapo,

‘Godta na: Lod watle epo atluwapo,

Wa: na: dowala tiyama dla polane.

³⁵ Epalati na:tapo wa: watle opahale demha:ha: soye wa: hete sitali isili dla hatitimolowepo,’ duwapo.

³⁶ Epedeme Isalael so, wua: koko i woloma malamaiya. Yesu wua:ta dali yekelehmihili di dla gogoduwa iye Godtapo ya:ye Lod depo Keliso duwapo.”

³⁷ Epalati opata yu i dalepame yiskamu yia: batalimale malanatipame dupa yulumale mate Pita wolo watle epo atlaiyo, “Namkadulo, di apa koko hapa:?” diyo.

³⁸ Asiyama Pitata yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta hapuloma, wua: malamale meyelohe depo wua: bobtalimale tle heheletipame Yesu hi tle yú tutula:iya. Epapelepiye, wua: bobtalimaleye hiyotipo wowellipe. Epapalati wua:ta Godta isikimi namkale dle tle hapimhala Hela:dle Sokoye hamelepe. ³⁹ Epedeme koko ka:pi iye wua: mate epo wua: yimlala mate epo mo pateka:mu dla ha:ha: so dla mo-puwapo. Epapedeme opa anawoloye Godta sisil-amhalema:, yia: dla ma mo-puwapo,” diyo.

⁴⁰ Epame Pitata yu selemalli mate sikemte atlemama epo atlaiyo, “Epedeme wua: batalimale koko dulu tle alikili dla potaiya. Adipalati, Godtapo bobtalimale so asiyama wotiyalle hamilati wua: pohalalo wekelepo depame,” diyo.

⁴¹ Epalati opa anawolota Pita yu dla dalepo mikadepe duwa, ewoloye Taiya dle sota Yesu hi tle yú dla ka:ka:timaiyo. Epedeme alila edla 3,000 opata yú dla tutula:iyo. ⁴² Epo yia: yú dla tutula:pame alila hapuloma dulu dla yimkata alupame Taiya dle sota imalati woloma

ka:pi dalemdiyo. Epammama yia: ma Lod malamale daya dlomsiyamama alila hapuloma inoma sumsiyamdiyo.

Mikadepe dle sota ha:ha:le koko

⁴³ Taiya dle sota Godta itiyamale mate ulugiyemale koko patoto halomsiyamalati opa hapulomata natipo sikemte wowota:mdiyo. ⁴⁴ Amasiyama mikadepe dle so hapulomatapo alila hapuloma yimkata hatlo alupame alisisi mate asiyama gade asiyama gade demdiyo. ⁴⁵ Epamsiyamama yia: ta:la mate yia: alisisi mate opa watle hapipame asiyama mani hapo mani e mate mikadepe dle so opa opi alisisi pa:talo soye gagademsiyamdiyo. ⁴⁶⁻⁴⁷ Epame alila hapuloma yia:tapo inoma sumolowedeme Yu so aiyalma aya dla yimkata alumdiyo. Amasiyama yia:ta Yesu malamale daya dlomsiyamama yia: aya meyelope meyelope dle dla dlomsiyamdiyo. Epamsiyamama yia: dupa dulu tle malamale hatlope depame siyele yu God dla atlamsiyamdiyo. Epalati Yelusalem so hapulomata yia: kokoye ka:pi demdiyo. Epame Lodta alila hapuloma dla opa opi watle pasakalo hallowe hapimdiyo. Epammama mikadepe dle sota pasatamdiyo.

3

Pitata akoloyale oplami ka:dle

¹ Alila haleta tamila:la halemtilati Pita mate Yon mate Yu so aiyalma aya dla inoma sumala hetamalaiyo. ² Yia: hetame natilati akoloyale oplamiye kokoloma tala hale, ya: hi ka:pi kokoloma demdiye, edla polla natiyo. Oplami iye ya:yata hammama mepo akoloyale hamaiyo. Epel-eye alila hapuloma ya:mkadulota ya:ye hohopo hetame kokoloma tala hema pamelemdiyo. Epalati ya:tapo edla polomama opata aiyalma aya dla hetamha:ha:lati yia:

watle mani otompolomdiyo. ³ Ya: edla otompolomama natilati Pita mate Yon mate aya dulu dla tulati yia: watle mani otiyo. ⁴ Epalati Pita mate Yon mate ya: watle omha:ha:mama Pitata epo atlaiyo, “Di watle natine,” diyo. ⁵ Epalati ya:ta malamaleta semte ya: watle mani hamilowedeme ha:ha:mama ammapo depame yia: watle natiyo.

⁶ Amasiyama Pitata ya: watle epo atlaiyo, “Na: dla mani hawa. Amasiyama na: isikimi na: dla ela alisisi tlo wa: watle hamilowepo. Epedeme na: Yesu Keliso Nasalet oplami hi tle wa:ye atlema, sila:tipo tane,” diyo. ⁷ Ya: epo halemama akoloyale oplamiye dowala do dla hamame halemama ya: ta:dlati ya: heteta ma-ka:diyo. ⁸ Ya: heteta ma-ka:dlati sila:tipo sela:mama Pita wolo mate aiyalma aya dla tuwaiyo. Ya: aiyalma aya dla tuwame puputukolemsela:mama God dla siyele ta:demsela:iyo.

⁹⁻¹⁰ Opa hapuloma akoloyale oplamita sela:mama God dla siyele ta:demsela:la natipo yiyeliyo. Epo yiskamu epo atlamiyaiyo, “Oplami iye akoloyale oplami kokoloma tala dla polomama mani otompolomduwa ipo. Amasiyama ya: adipo sila:time sela:mama ipapele koko hamsela:ma:?” demyaiyo.

Pitata aiyalma aya dla yu atlale

¹¹ Akoloyale oplami ala Pita mate Yon mate dla poposila:lipo Solomon potopali dla siyamala natipame opa hapulomata yiyelepame yia: hala dla ullumpumu-laiyo.

¹² Amasiyama Pitata opa hapuloma i natipame yia: watle epo atlaiyo, “Isalael so, wua: adipalati dia: dla omha:ha:mama sikemte momalama:? Adipalati, oplami iye dita itiyamale mate epo dita ka:ka:depo ha:ha:le tle poka:depo sela:sema. ¹³ Amasiyama di mamadulo A:iblaham mate epo Aisek mate epo Yokob mate yia:

Godtapo ya: oko oplami Yesu watle itiyamale pato mahamipame ya: hi di dla ta:duwapo. Amasiyama wua:tapo ya:ye yumulupo depame Yu so dokopala so dla homeluwapo. Epame ya: koko gladlowedeme Paelet dla hamamtlati Paelettapo atlemama, 'na: ya: dla batalimale koko hale ponatisema,' dlati wua:tapo mepapele Yesuye me-alliwapo. ¹⁴ Amasiyama Yesu ya:ye ka:dle batalimale pa:le oplamipo. Epapele tlope wua:tapo ya:ye allimama ma ya:mkale yumulalo oplami Balabas tlo Paelet watle amtuwale aya tle alikili dla hamame woyamane duwapo. ¹⁵ Epedeme wua: Yesu opa pasakalo hallowe dla elemtlalo oplamiye wua:ta mo-yumuwapo. Amasiyama Godta ya:ye powale tle pasakalo dla ma-ta:duwapo. Epedeme di bidulo ya:ta powale tle sila:timsela:lati natiwa koko eye atlam-siyamapo. ¹⁶ Epapedeme Yesu e ya: hi dla mikadepe dle koko tle akoloyale oplami iye ka:dlepo. Epapele dulu dla wua:ta hapuloma mo-wua:malamana, oplami iye ka:yapa akoloyale haluwapo. Amasiyama di Yesu hi dla mikadepe depame wua:ta nati oplami iye ka:dlepo."

¹⁷ Epame Pitata opa hapuloma alumale dla ma epo atlaiyo, "Namkadulo, na:malamana, wua:ta wua: dokopala so mate God Yami Yesu yeitamama ya: dla koko hauwaye. ¹⁸ Amasiyama Godta ya: yu hapo molo atlamalalo so ka:yapa ha:ha:uwa tle Yami Kelisota wotiyalle haloweye ma-atluwapo. Epapedeme yu eta wata mikadepe depo. ¹⁹ Epedeme wua: malamale meyelope depame wua: bobtalimale tle God dla heheletimaiya. Epalati Godta wua: bobtalimaleye hiyotipo wellipe. Epame wua: watle itiyamale amko hamilipe. ²⁰ Epame Yami Yesu, ya:ta sale Kelisoye wua: dla tulune dlepe. ²¹ Amasiyama wata alila oloma iye Yesu aseka Pepele di dla hallepe. Ya: ala Pepele di dla me-hallati Godta koko hapuloma ma amko dlati edla mallepe. Epedeme Godta ya: tle yu hapame

molo atlamalalo so ka:yapa ha:ha:le tle koko iye ma-atlamuwapo. ²² Epedeme Mosesta God yu buka dla epo atluwapo,

‘Godta wua: yilo wua: dulu tle ya: yu molo atlalo oplami hale, na: sepele hulumelepe.

Epalati wua:ta ya:ta koko hapuloma atlamale dla salladepo siyamelepe.

²³ Amasiyama oplami hale antapo ya: yu dalepame posaladlalo sela:lepiye,

oplamii eye God ya: opa alumale dulu tle alikili a:ma woyapame polope,’ duwapo.

²⁴ God tle yu hapame molo atlalo oplami Sa:muwel mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo so opi Sa:muwel ko tle ha:ha:leta wata oloma hema wowoyamolowe kokoye ma-atlamuwapo. ²⁵ Epedeme Godta wua: mamadulo mate epo ya: yu molo atlalo so ka:yapa ha:ha:uwa mate yu itiyamale hatitimale eye, wuolepo. Adipalati, ya: A:iblaham watle epo atluwapo,

‘Wa: mamadulo hale tle na:tapo opa hapuloma ta:lamo dla ha:ha: so watle siyele hamilowepo,’ duwapo.

²⁶ Epapedeme Godta ya:ta hulumale oko oplami Yesuye wua: watle tane duwapo, wua: tatile yu ka:dle dallepo depame. Epame wua:tapo ya:ta gadle tle wua:ta malamale meyelo depame wua: bobtalimale tle heheletimelepo depo.”

4

Pita mate Yon mate koko gladle dla hohopo hetale

¹⁻² Pita mate Yon mate ala opa alumale dla yu atlamha:ha:mama epo atlamyaiyo, “Yesuta powale tle sila:tilita opa hapuloma mape palli tle sillipe,” demyaiyo. Amasiyama God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so mate epo aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so yia: dokopala

oplami mate epo Sa:dusi so mateta puame Pitata palli tle ma silliwe koko dla atlemhallati dalepame sikemte siyalasiyaladiyo. ³ Epammama yia:ta Pita mate Yon mate hohomaiyo. Amasiyama ma-apomtlati yia:ye aseka am-tuwale aya dulu dla ka:ka:timaiyo. Epame ma-alallati Yu so dokopala so dla elemtlowedeme.

⁴ Amasiyama Pita yu dalepo mikadepe dle so mate epo mikadepe dle so opi hapuloma mate hatlo godlati mo-5,000 umaiyo.

⁵ Epedeme utulalati Yu so dokopala so hapuloma mate epo aiyalma imalalo so hapuloma mate Yelusalem edla alumaiyo. ⁶ Yia:ta alumale dulu edla aiyalma aya dokopala oplami Anas mate ya: asiyadulo Kayapas mate epo Yon mate epo Alesenda mate epo ya: asiyadulo opi mate alumaiyo. ⁷ Epalati Pita mate Yon mateye mo-elempuame ha:ha:lali dokopala sota yia: watle epo atlaiyo, “Wua: adipo akoloyale oplami i ka:duwa? Wua: anta itiyamale mate epo ana hi mate ya: ka:duwa?” diyo.

⁸ Pita Hela:dle Sokota ya: dla pasatepo halemama yia: watle asiyama yu epo atlaiyo, “Dokopala so, wua: na: yu daliya. ⁹ Wua: dita akoloyale oplami gademama ya: ka:dlati wua: e natipo di koko gladlowedeme di hohopo matalepa? ¹⁰ Amasiyama wua: mate epo Isalael so hapuloma mate koko i malamolowe ka:pi. Adipalati, Yesu Keliso Nasalet oplami wua:ta yumulati Godta ma powale tle pasakalo duwa, ya: hi itiyamale tle di wata wua:ta nati oplami iye ka:dlepo. ¹¹ Epedeme Yesu kokoye God yu buka dla epo atlapo,

‘Aya halalo so wua:tapo alumiti alimama

alumiti hamastale etapo ma wata aya duka dla molopa kestale some halapo,’ depo.

¹² Yao, epapedeme Yesu hatlo ya:tapo pasakalo halowe halapo. Epedeme ta:lamo pato hema oplami hale hawa

ikadepe opata pasakalo hallowe halowe, hatlo Yesupo.”

¹³ Epalati dokopala sota Pita mate Yon mate yia:ta powowota:lalo asiyama yu ka:pi atlamalati dalepame yia:sikemte yiyeliyo. Adipalati, Pita woloye sukulu yeitamale soyo, isikimi mo dulu dla ha:ha:lalo soyo. Epammama dokopala sota malamaiyo, opa dapiyamte iwoloye Yesu mate siyamale sopo, diyo. ¹⁴ Epame akoloyale oplami Pita wolota ka:dleta Pita mate Yon mate halla natipame dokopala sota asiyama yu hale atlowe pa:iyo. ¹⁵ Yia: asiyama yu hale atlowe pa:lati Pita wolo watle aya alikili dla wowoyapo omha:ha:iye, diyo. Dokopala sota Pita wolo alikili a:ma taiya depame miyelo yia: dulu dla esemaiyo. ¹⁶ Yia: esemama epo atlaiyo, “Di opa iwolo dla apa koko hapa:? Adipalati, Yelusalem so hapulomata yia:ta ulugiye-male koko pato hauwaye ma-natiwapo. Epedeme di koko hema isikimi mala-atlowe poka:dena. ¹⁷ Amasiyama di koko ipapeleta ta:lala depame opa dapiyamte iwoloye hohopame ma Yesu hi mate opa dla imsiyamiyo dlowepo,” diyo.

¹⁸ Epame dokopala sota ma Pita woloye sisilapo yia:watle epo atlaiyo, “Wua: matle Yesu hi mate imsiyamama koko opi halomsiyamiyo,” diyo.

¹⁹ Amasiyama Pita mate Yon mate asiyama yia: watle epo atlaiyo, “Epedeme wua: wuskamu koko iye woloma natiya. Ka:deta:, God mila:pi tle dita wua: yu dla saladepo siyamama God yu dla posalladlalo wekeloweye? ²⁰ Adipalati, di bidulo Yesuta koko hamsela:la natiwa mate epo Yesuta koko atlamala dlaluwa mate atlamsiyamoloweye pomellowa,” diyo.

²¹ Epalati dokopala sota yia: watle yu itiyamale mate sikemte gogolepame koko gladle aya tle ma-taiya diyo. Adipalati, opa hapulomata akoloyale oplami ka:dle dla

sikemte sisiyelati dokopala sota Pita wolo dla wotiyalle hamilowe api ponatiyo.

²² Epedeme Pita mate Yon mate akoloyale oplami ka:dleye 40 sokomoko tla:mtame hallati apiyo.

Mikadepe dle sota God dla inoma sumale himili

²³ Pita mate Yon mate koko gladle aya tle alikili a:ma u-ulapo tame mikadepe dle so alumale watle aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mateta atlamale kokoye ma yia: watle atlamaiyo. ²⁴ Epalati yimkadulo mikadepe dle sota koko i dalepame yimkata inoma sumale yu God dla ta:diyo. Yia:ta inoma sumama epo atlaiyo, “Lod God, wa:tapo ta:lamo mate Pepele dimo mate epo kaula mate epame dulu edla ha:ha:lalo alisisi hapuloma mate mimita:puwapo. ²⁵ Epapedeme wa:ta di mama Deibidi mati tle Hela:dle Soko tle ipo atluwapo, ‘Adipapalati po-Yu sota siyalasiyalademdi?

Epo adipapalati opatapo koko pa:le batalipo moma-lamale hatitimama ammdi?

²⁶ Ta:lamo dokopala sota miyelo yimkata alupame

Lod mate epo ya:ta sale oplami mate dla opahale dlowedeme dinapopo ha:ha:po,’ duwapo.

²⁷ Epedeme Deibiditapo ikadepe koko atluwapo. Adipalati, Helod mate epo Pontes Paelet mate epo Isalael so opa mate epo po-Yu so mate yimkata Yelusalem mo hema alupame Yesu Keliso, wa:ta sale oko oplami yuluwedeme yu ka:demduwapo. ²⁸ Amasiyama Lod, yia:ta koko halë iye wa: mo-powataliya malapame wa:ta itiyamale tle dinapuwapo. ²⁹ Epedeme Lod, watapo dokopala so iwolota wa: oko so di watle batalimale yu atlamaleye wa: maldallepo. Epedeme di watle itiyamale hamine, ditapo wa: yu atlamsiyamama wota:le pa:po siyamelepo depame.

³⁰ Epame wa:ta itiyamale nati-imama esusulumale soye

ka:ka:dene. Epo wa: oko oplami Yesu hi tle ulugiyemale koko patoto nalati-ine.”

³¹ Amasiyama yia: inoma sumaleta tame gudlati yia:ta popa:le ayaye holuiyo. Epalati Hela:dle Sokota yia: dla halati yia:tapo wowota:le pa:po God yu atlamsiyamaiyo.

Mikadepe dle sota ha:ha:le koko

³² Epalati mikadepe dle so alumaletapo yia: dupa dulu tle malamale hatlope depo ha:ha:mama yia: dulu dla haleta alisisi podatimdiyo. Amasiyama yia:ta hapulomata alisisi mate yimkadulo asiyama gade asiyama gade demdiyo. ³³ Epalati dulu edla Taiya dle sota itiyamale pato mate Yesuta popo sila:tili koko atlamsiyamalati Godta yia:ta hapuloma dla siyele pato hamimdiyo. ³⁴⁻³⁵ Epamsiyamama mikadepe dle sota yia: ta:la mate aya mate opa watle hapipame asiyama mani halopo puame Taiya dle so opa watle hapimdiyo. Epalati Taiya dle sota mani eye halopo hukulupame mikadepe dle so opi alisisi pa:talo so watle hapimdiyo. Epapele koko tle yia: dulu dla haleta alisisi pa:le pohalaiyo.

³⁶⁻³⁷ Epapele dulu dla mikadepe dle oplami hale Libai ya: asiya oplami Yoseptapo ya: ta:laye opa watle hamipame asiyama mani tlo hampuame Taiya dle so watle hamiyo. Yosep iye Saiples mo dla hallalo oplamipo. Epeleye Taiya dle sota ya: watle hi hale hamiyo, Banabas. Hi i dulu kokoye ya:mkale gadlalo oplami demama apopo.

5

Ananayas mate ya:llu Sapila mate yia: koko

¹ Amasiyama oplami hale halaiyo, ya: hiye Ananayas, epo ya:llu hiye Sapila. Yia: mape yia: ta:la ipi yemalaye opa watle hamipame asiyama mani haiyo. ² Epo puame

aya dla yia:ta madipata esepo mani seme hemele himipo
mani seme tlo Ananayasta Taiya dle so dla hampuaiyo.

³ Epalati Pitata Ananayas watle epo atlaiyo, “Wa: adipalati Saitenta wa:ta malamale dla oko ha di? Epo adipalati God ya: Hela:dle Soko dla elemala natimama wa: ta:la mani seme hemele himi? ⁴ Ta:la iye opa watle pohamilalo haluwaye eta wolë haluwapo. Epame wa:ta opa watle ta:la hamipame asiyama mani hauwaye mani e ma wolëpo. Epedeme wa: mani e mate wa:ta solotamale koko halowe ka:pipo. Ame adipalati wa:ta mani seme wa: aya dla hemele himiliye di watle po-atlalo, ma isikimi atlemama ‘na: mani hapuloma mepo hampua,’ di? Epedeme wa: hatlo dia: dla pomala-atlana, amasiyama wa: God dla mala-atlalepo,” diyo.

⁵⁻⁶ Epo atlale oloma edla Ananayasta yu i dalepo powame teyuiyo. Ya: powame ellati kiptalota matime tlukata ya: moto polupo hamtame ta:la muwalepo hamatiyo. Epalati opa koko i dalle sota sikemte wowota:iyo.

⁷ Amasiyama Ananayas ya:llu Sapila koko edla woyamaleye podallalo wekiyo. Epapeleye ya: alotle sali inoma dapahatlope mo-pokadepo hallati Pita wolo hala dla puaiyo. ⁸ Epalati Pitata ya: watle epo atlaiyo, “Na: watle atlane, wua:ta ta:laye opa watle hamipame mani hauwaye asiyama me-isowapa?” diyo. Epalati Ananayas ya:lluta asiyama epo atlaiyo, “Yao, mani dita hauwaye me-epo,” diyo.

⁹ Amasiyama Pitata epo atlaiyo, “Adipalati wua:ta madipatata God ya: Hela:dle Soko dla elemala natilowedeme solotamale himi? Wa: natine, kiptalo wa:wolali hamatili soye kokoloma dla ha:ha:po. Ma hatlo yia:tapo wa:ta polati hamatilipe,” diyo.

¹⁰ Epo atlale oloma medla Ananayas ya:lluye powame Pita hete sitali dla teyuiyo. Epalati kiptalota puame natitepo mo-powame ellati ya: motoye hamtame ya:wolali wabasi seme dla hamatiyo. ¹¹ Epalati mikadepe dle so opa hapuloma mate epo opa koko i dalle so mate sikemte wowota:iyo.

Taiya dle sota ulugiyemale koko patoto halomale

¹² Taiya dle sotapo ulugiyemale koko patoto opa dulu dla sikemte halomsiyamaiyo. Epalati mikadepe dle so hapulomatapo Solomon potopali dla yimkata puame alumdiyo. ¹³ Epalati pomikadepe dle sota yia: nati-pame yia:ye koko ka:pi demdiyo, amasiyama yia:ta yia: mate hatlo alumoloweje wowota:mdiyo. ¹⁴ Epapele tlope alila hapuloma dulu dla opa mate wola: mate Lod dla mikadepe depame mikadepe dle so alumale mate hatlope demdiyo. ¹⁵ Taiya dle sota ulugiyemale koko halomsiya-male natipame opa hapulomata esusulumale so hapuloma hohopo puame api duka dla yia: wa:ya yiyalepo ipila:mtamdiyo. Adipalati, Pitata tamama salita ya: dla domale ya:nasamata kukomama yia: ka:ka:dlepo depame.

¹⁶ Epalati Yelusalem mateka:pi dla mo yimlala popa:mtale sota esusulumale so mate epo bataliya watalo so mate hohopo pumhalemdiyo. Epalati Taiya dle sota yia:ye ka:ka:demdiyo.

Taiya dle sota Yesu koko dla wotiyalle halë

¹⁷ Taiya dle sota ulugiyemale koko i halomsiyamalati aiyalma aya dokopala oplami mate epo yimkadulo Sa:dusi so opa mate koko i natipame Taiya dle so watle sikemte allimama elle pato himha:ha:iyo. ¹⁸ Epammama yia:tapo Taiya dle soye amtuwale aya dla ka:ka:timaiyo. ¹⁹ Amasiyama utula:la edla Lod ya: banakaka oplamita malame amtuwale aya kokoloma gowaladiyo. Epame

Taiya dle soye amtuwale aya tle alikili dla hohopo tame halemama yia: watle epo atlaiyo, ²⁰ “Wua: aiyalma aya dla tame opa watle pasakalo amko koko iye atlamaiye,” diyo. ²¹ Epalati Taiya dle sota ya: yu dla mikadepe depame utulalati sali ala matamhallati aiyalma aya dla tuwame Yesu koko imolowe kotiyamaiyo.

Epapalati aiyalma aya dokopala oplami mate Sa:dusi so mate Taiya dle so koko dla esemolowedeme Yu so dokopala so hapuloma sisilamaiyo. Epame yia:ta amtuwale aya omha:ha:lalo so watle yu hamiyo, Taiya dle so elempulupo depame. ²² Amasiyama opata yu hamtame natilati Taiya dle soye amtuwale aya dulu dla hawa halaiyo. Epalati yia: ma ilamtame dokopala so watle epo atlaiyo, ²³ “Di tame amtuwale aya natilati kokolomaye sikemte himomelle hala, epame omha:ha:lalo soye alikili tle me-omha:ha:la nati. Amasiyama di kokoloma gowaladepame aya dulu tuwame natilati opa ewoloye hawa hala,” diyo.

²⁴ Amasiyama aiyalma aya dokopala so mate epo aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so yia: dokopala oplami mate koko i dalepame sikemte momalamaiyo, malotle apa kokota woyamolowe depame.

²⁵ Epalati oplami haleta puame yia: watle epo atlaiyo, “Natiya, wua:ta opa amtuwale aya dla ka:ka:timuwaye, ma tame aiyalma aya dla opa imha:ha:po,” diyo. ²⁶ Epela dalepame aiyalma aya alikili tle omha:ha:lalo so yia: dokopala oplamita ya: opa mate Taiya dle soye ma hohomala taiyo. Yia: tame yia:ye hohopolle mate pohohomaiyo. Adipalati, asiyama mo sota ma yia:ye allimama ewala mate potimalala depame.

²⁷ Amasiyama yia: isikimi Taiya dle soye hohopame puame dokopala so mila:pi tle ipilai:yo. Epalati aiyalma aya dokopala oplamita yia: watle epo atlaiyo, ²⁸ “Di

wua: watle yu itiyamale mate ipo hamiwapo, ‘Wua: matle Yesu hi mate imsiyamama koko opi halomsiyamiyo,’ duwapo. Amasiyama wua: di yu pohana. Epedeme wua: natiya. Wua:ta imale kokotapo Yelusalem mo patoye mahauwapo. Epame wua: Yesuta powale kokoye ma dia: dla gudlowedeme apopo,” diyo.

²⁹ Amasiyama Pita mate Taiya dle so opi mate asiyama epo atlaiyo, “Di Godta solotamale koko tlo hamsiyama, amasiyama opata solotamale koko pahalowa. ³⁰ Adipalati, wua:tapo Yesuye dali yekelehmihili di dla gogodepame yumuwapo. Amasiyama di mamadulo Godta wua:ta yumuwa Yesuye powale tle ma pasakalo duwapo.

³¹ Epedeme Godtapo Yesuye powale tle ma pasakalo depame ya: dowala tiyama dla pamoluwapo, ya:tapo dokopala halemama pasakalo gadlalo oplami hallepo depame. Epapedeme hatlo ya: dla itiyamale elapo, Isalael so hapulomata yia:ta malamale meyelohe depame yia: bobtalimale tle heheletimalati ya:tapo yia: bobtalimaleye howahapo welilowe. ³² Epapedeme di koko hapuloma iye Yesuta halomsela:le mate epo ya: dla woyamuwa koko mate bidulo tlapame ma opa dla atlamsiyamapo. Epame Hela:dle Soko dia: dulu dla hala mape koko hema mikadepe yu atlapo. Ame adipalati, Godta ya: Hela:dle Sokoye isikimi ya: yu dla salladepo siyamalalo so dla halopimhalapo.”

³³ Epalati Yu so dokopala sota koko i dalepame sikemte siyalasiyalademama Taiya dle soye potimolowe solotamaiyo. ³⁴ Amasiyama yia: dulu dla Pa:lisi oplami hale ya: hi Gamaliyel demdeta sila:time halemama Taiya dle soye aseka alikili dla elemtaiya diyo. Epedeme oplami iye opa hapulomata ya:ye ka:depo aiyalma imalalo oplami demama ya:ye di dla pamelemdiyo. ³⁵ Epapeleye ya:tapo dokopala so watle epo atlaiyo, “Isalael so, wua: opa iwolo

dla koko halowedeme woloma koko momalapo apiye. ³⁶ Adipalati, wua: malamaiya, ka:yapa oplami hale Teudasta ipapele koko hamama ya:skamu ya:ye pato duwapo. Epame 400 opata ya: mate ma siyamuwapo. Amasiyama opata ya:ye yumulati ya: mate siyamalalo so 400 opaye potauwapo. ³⁷ Epame ya: ko tle gamani sota opa hi halom-siyamale oloma edla oplami hale Yudas, Ga:lili dla hal-lalota mo-woyamuwapo. Ya: mape ya:skamu pato depame opa elemsela:uwapo. Amasiyama opata ya:ye yumulati ya: mate siyamalalo so hapulomata potauwapo. ³⁸ Epedeme na: koko i malapame wua:ye atlema, opa iwolo watle koko hale hamiya. Adipalati, yia:ta koko halomsiyamaye oplami tle puana dlepiye, koko ita pa:lepe. ³⁹ Amasiyama yia:ta koko halomsiyama iye God tle puma dlepiye, koko ita pogudlowa. Epedeme wua:ta yia:ye humatlepiye, yia: podallowa. Amasiyama wua: isikimi God mate opahale demama apelepe,” diyo.

⁴⁰ Epalati dokopala sota Gamaliyel yu dla mikadepe diyo. Epame yia:tapo Taiya dle soye ma elempumulaiya, diyo. Epo Taiya dle sota mo-puame ha:ha:liti yia: opa watle hohopoliya, diyo. Epame hohopolepo gudepame dokopala sota yia:ye ma-taiya demama epo atlaiyo, “Wua: matle Yesu hi mate imsiyamiyo,” diyo.

⁴¹ Taiya dle sota yia:ta Yesu dla mikadepe dle kokota wotiyalle ha natipame ma-tamalemama sisiyemtamalaiyo. ⁴² Epame yia: alila hapuloma aiyalma aya dulu dla epo opa aya dulu dla opa watle ka:dle yuye imsiyamama Yesuye Godta sale Kelisopo dloweye poka:liyo.

6

Dikon so 7 ka:yapa hohomale

¹ Alila oloma edla mikadepe dle sota mo-pasatamtaiyo. Amasiyama mikadepe dle so dulu dla Guliki yu yuhalalo sota Hibulu* yu yuhalalo so mate yu topuloliyo. Adipalati, yia:ta alumale dulu dla daya alemtamama Guliki yuhalalo so sepeyamataloye daya pase pasatale halomdiyo. ² Epalati Taiya dle sota mikadepe dle so hapuloma sisi-lapo epo atlaiyo, “Di poka:dena, God yu atlamsiyama i meleme matle sepeyamatalo so daya ilimsiyamoloweye. ³ Epedeme wua: dulu dla yimkadulo gadlalo so 7 hohomaiya. Wua:ta yia: hohomelepiye, woloma ka:ka:dle so God ya: Hela:dle Sokota poposatilimale tlo hohomelepe. Epame dita opa iwoloye yimkadulo gadlowe oko dla hatitimolowepo. ⁴ Amasiyama dia:ye isikimi God yu atlamsiyamama inoma sumsiyamolowepo,” diyo.

⁵ Epalati mikadepe dle so hapulomata yu i dalepame ka:pi demama opa 7 iwolo hohomaiyo, Stiben (oplami iye mikadepe dle kokalle halemama Hela:dle Sokota pasatapo halaiyo) epo Pilipi epo Plokolos epo Nikanol epo Timon epo Palmenas epo Antiyoka oplami Nikolas. Nikolas iye po-Yu oplami, amasiyama ya:ta Yu so God dla mikadepe dle koko tle Yu oplami hi haiyo.

⁶ Yia: opa 7 iwolo hohopame Taiya dle so hala dla elempuaiyo. Epalati Taiya dle sota opa iwoloye dokopala dla hohopo inoma sumaiyo.

⁷ Epalati God yuta opa dulu dla ellati mikadepe dle sota Yelusalem mo dulu dla pasatamtaiyo. Epame God ka: epo opa ka: duka dla ha:ha:lalo so opi mape Yesu dla mikadepe dlalimaiyo.

Opata Stiben yumuluwedeme hamale

---

* 6:1: Hibulu yu iye Yu so yia: yu ikadepepo.

⁸ Godta Stiben mate halemama ya: watle itiyamale pato hamiyo. Epalati ya:tapo opa dulu dla sela:mama ulugiye-male koko patoto halomsela:iyo. ⁹ Amasiyama Yu so opa opi, Libetini inoma sumalalo aya dla ha:ha:lalo sota ya:ye eliyo. Opa iwoloye Kulene dla ha:ha:lalo sopo, epo opiye Alesendiliya dla ha:ha:lalo sopo, epo opiye Kilikiya dla ha:ha:lalo sopo, epo opiye Asiya dla ha:ha:lalo sopo. Opa iwolota puame Stiben mate yu topuloliyo. ¹⁰ Amasiyama yia:ta yu topulolle dulu dla Stibenta Hela:dle Sokota itiyamale tle yukamama opa iwolota yuhalowe api pa:iyo.

¹¹ Epalati Stiben mate yu topulolle sota ma hemele tame opa opi ha:ha:limaiyo, yia:ta Stiben hi mate mala-atlamelepo depame. Epalati opa ewolota tame ma mo so dla epo atlamsiyamaiyo, “Di Stibenta batalimale yu God hi mate epo Moses hi mate edla atlamsela:la daluwa,” demyaiyo. ¹² Epame opa hapuloma mate epo Yu so dokopala so mate epo aiyalma imalalo so mate yu i dalepame sikemte siyalasiyalademama Stiben hamaiyo. Epame yia: Stiben hamame dokopala sota esemale dla seme hetaiyo. ¹³ Yia: edla hetame ha:ha:lali Stiben koko dla mala-atlamalalo sota epo atlamyaiyo, “Oplami iye di aiyalma ayaye sikemte batalipo atlemde, epo Mosesta aiyalma hatitimale koko dla sikemte batalipo atlemde. ¹⁴ Epame di ma ya:ta ipo atla daluwa, ‘Yesu Nasalet oplamita di aiyalma ayaye dokostepo ma Mosesta aiyalma hatitimaleye ma meyelope dlepe’ dla daluwa.”

¹⁵ Epalati dokopala so hapulomata ma Stiben watle ompopa:mama natilati Stiben mila:pita God ya: banakaka oplami mila:pi some halla natiyo.

7

Stibenta yu pato atlale

¹ Epalati aiyalma aya dokopala oplamita Stiben watle epo atlaiyo, “Opata wa: watle atlamyale koko iye ikadepeta:?” diyo.

² Stiben asiyama dokopala so watle atlemama ipo atlaiyo, “Bapadulo epo adulo, wua: na: yu daliya. Di pato Godta di mama A:iblaham watle woyamuwapo, ya: ala Halan mo dla potlalo Mesopotamiya mo dla hallati. ³ Epedeme Godta A:iblaham watle epo atluwapo, ‘Wa: mo mate wa: opa mate melepame na:ta wa: watle mo nati-iliwe dla tane,’ duwapo. ⁴ Epalati A:iblahamta Mesopotamiya meleme ma Halan mo dla halla tauwapo. Epapeleye A:iblaham ya: ata polati Godta A:iblahamye ma wata wua:ta ha:ha: mo hema sempuwapo. ⁵ God epame A:iblaham watle mo hema ta:la hale pohamina. Amasiyama Godta A:iblaham mate yu itiyamale mehimiwapo, ya: mate epo ya: mamadulo mateta alotle ta:la i halowe. A:iblaham ya: ala maseyemala pohimilalo hallati yu i himiwapo.

⁶ Epame matle Godta ya: watle epo atluwapo, ‘Wa: mamadulota asepe so some mo hale dla tame ha:ha:lepe. Epalati mo sota yia:ye asiyama pa:le oko pato dla hatitimelepe. Epalati yia:tapo wotiyalle dulu dla ha:ha:mama 400 sokomoko polollepe. ⁷ Amasiyama na:ta wa: mamadulo watle wotiyalle hapimha:ha: so watle asiyama wotiyalle hamilowepo. Epalati wa: mamadulota mo e melepame ma hema puame na: dla siyele hapimha:ha:lepe,’ duwapo.

⁸ Epame Godta A:iblaham mate yu itiyapo himimama epo atluwapo, ‘Na:tapo wa: mate epo wa: mamadulo mate wua: God halemama wua: mateka:pi dla hallowepo. Epalati asiyama wua:ta na: dla mikadepe dle koko nati-imama wa: mate epo wa: akimlala mate epo wa: mamadulo hapuloma alotle ha:ha:lowe so mate kapala ko-

timha:ha:lepe,' duwapo. Epedeme A:iblahamta maseyemala Aisek hampame alila 8 pololepo hallati kapala kestauwapo. Epame alotle A:iblaham yami Aisekta maseyemala Yokob hampame ya: kapala ma kestauwapo. Epame alotle Yokob mape ya: akimlala 12 ma kapala kotimuwapo. Epeleye Yokob ya: akimlala 12 ewolotapo di elele 12 sitali ha:ha:po.

⁹ Epapeleye Yokob ya: akimlala iwolota yia: ei Yosep sikemte elemduwapo. Epammama yia:ta yia: ei Yosepye Isip so watle semtlepo depame asiyama mate hamame iwapo, ya:tapo edla tame asiyama pa:le oko pato dla hallepapo depame. ¹⁰ Amasiyama Godta ya: mate halemama wotiyalle koko dulu dla ya: sikemte gademduwapo. Epame Godta Yosep watle ka:dle malamale pato hamiwapo. Epeleye Isip so dokopala oplamita koko i natipame Yosep sikemte solotamduwapo. Epammama ya: watle epo atluwapo, 'Wa:tapo na: isili tle oko hamhalemama Isip mo pato wa:ta omhallepe. Epame na: aya mape omhallepe,' duwapo.

¹¹ Epame Isip mo mate Keinan mo mate edla sali silaple patota elemama dayata pa:uwapo. Epalati opa edla ha:ha:le soye dayata pa:lali wotiyalle dulu dla ha:ha:uwapo. Epame di mamadulo mape daya dimi ha:ha:uwapo. ¹² Amasiyama Yokobta Isip dla daya elale dalepame ya: akimlalaye taiya duwapo, daya halepo depame. Epalati yia:ta tame daya halopo pumuluwapo. ¹³ Yia: daya halopo pumulaleye mo-pokadlati matle Isip dla daya halomala tamaluwapo. Yia: tame daya halowedeme ha:ha:lali Yosepta ya: bapadulo watle ya: koko botomastauwapo. Epalati Isip so dokopala oplami mape Yosep ya: asiyadulo koko daluwapo. ¹⁴ Epalati Yosepta yu hamiwapo, ya: a Yokob mate epo ya: asiyadulo mate puame Isip mo dla ha:ha:lepo depame.

Epela dalepame yia:ta hapuloma 75 sota pumuluwapo. ¹⁵ Epedeme Yokobta Isip mo dla tame halemama ya: mate ya: akimlala mate medla paliwapo. ¹⁶ Alotle yia:ta pallati yia: motoye Sekem mo dla hatiliwedeme halopo tauwapo. Epedeme popliyele ta:la iye amka:yapa A:iblahamta Hamol ya: akimlala watle asiyama mate hauwapo.

¹⁷ Alotle Godta A:iblaham watle ta:la hamilowe yu itiyamale himilita ma-teteka:mpulati di mamadulo Isip mo dla ha:ha:le sota ma-pasatamtauwapo. ¹⁸ Epalati dokopala oplami amko Yosep koko yeliyeleta Isip mo omhaluwapo. ¹⁹ Dokopala oplami ita di mamadulo sikemte alimama yia: dla elemale mate wotiyalle hapimhaluwapo. Epammama ya: yu itiyamale tle di mamadulo yia: owayimlalaye palipo depame hohopo tame moku dla hatitimduwapo.

²⁰ Epamha:ha:le oloma edla a:ya hale owayemala ka:pi hamuwapo, ya: hiye Moses. Amasiyama mama dapahatlope dulu dla Mosesye hemele ya: a aya dulu dla ya: wai mate haluwapo. ²¹ Epame mama dapahatlope mopokadlati moku dla himiwapo. Epalati Isip dokopala oplami yotita ya: natipo hampame ya: maseyemala depo nomopi iwapo. ²² Epalati Mosesta ta:lati Isip sota ya:ye sukulu malamale ka:dle imuwapo. Epame ya:ta yukamale mate epo motota koko halë mate itiyamale pato halemduwapo.

²³ Epame Mosesta 40 sokomoko halale oloma dla ya: solotamuwapo, tame ya: opa Isalael so natilowedeme. ²⁴ Ya: tamama natilati Isip oplami haleta Isalael oplami haleye yumhalla natipame ya:ta asiyama Isip oplami tlo yumuwapo. ²⁵ Epame Mosesta epo malamduwapo, 'Na:ta Isalael soye wotiyalle dulu tle alikili a:ma el-eme woyamelepe,' demduwapo. Amasiyama Isalael soye koko e pomalaha:ha:na. ²⁶ Ma alila haleta Isalael so

opa dapiyamteta nalatimha:ha:lati natipame yia: hohomolowedeme tuwame epo atluwapo, 'Namkadulo, wua: adipalati nalatimha:ha:ma:? Wua: mo hatlope sopo,' duwapo. ²⁷⁻²⁸ Epalati oplami hale ya:mkale yumhalaleta Moses polokodemama epo atluwapo, 'Wa: di dokopala oplamita:? Eta di humatlaye. Wa: Isip oplami hale tatla yumuwapo. Epedeme wa: na: ma yumula puo?' duwapo. ²⁹ Epalati Mosesta yu i dalepame wota:mama Isip mo tle ma Midiya mo dla teletauwapo. Epame Midiya mo dla asepe oplami some halemama a:ya hapo akimlala dapiyamte hatitimuwapo.

³⁰⁻³¹ Moses Midiya mo dla tame sokomoko 40 pololepo halemama matle Sainai tamali kikiwi isili dla tame sela:mama natilati dali upa asiyale dulu dla dlapata ul-lumhalla natipo sikemte yeluwapo. Amasiyama dlapa dulu edla God ya: banakakata haluwapo. Epapel-eye Moses ya: solotamuwapo, dlapaye kulume tuwame natilowedeme. Ya: epo tumhallati Lodta ya: watle epo atluwapo, ³² 'Na:ye wa: mamadulo A:iblaham epo Aisek epo Yokob yia: Godpo,' duwapo. Epalati Mosesta wota:le mate esesalalimama matle ponatina. ³³ Epalati Lodta ya: watle ma epo atluwapo, 'Ta:la wa:ta halaye aiyalmapo. Epedeme wa: hete alisisi uptimane. ³⁴ Na: na: opata Isip mo dla wotiyalle hamha:ha:ye ma-natiwa. Epame yia:ta wotiyalle dulu dla ha:ha:mama a:lemha:ha:uwaye ma-daluwa. Epalati yia: eleme Isip mo tle alikili a:ma woyamolowedeme mala. Epedeme na: wata wa:ye Isip mo dla ma ilamtane dema.'

³⁵ Epedeme Moses iye ka:yapa Isalael sota allimama, 'Wa: pta di dokopala oplamita:?' duwapo. Epeleye Godta Moses hatlo me-iye mo-sauwapo, ya:tapo Isalael so dokopala oplami halemama yia:ye wotiyalle dulu tle alikili a:ma eleme woyamelepo depame. Epapedeme dali

upa asiyale dulu dla dlapata hamdemhalemama Godta ya: banakaka oplami tle koko i atluwapo. ³⁶ Epedeme Mosesta ya: opa Isip mo tle eleme woyamolowedeme ulugiyemale koko patoto Isip mo dla epo Omteka:pele Kaula dla halomuwapo. Epame ya: opa Isalael so eleme Isip mo tle alikili dla woyamuwapo. Epo ya:tapo dalupa dulu dla ya: opa eleme sokomoko 40 dulu dla sela:mama ulugiyemale koko patoto opi halomsela:uwapo.

³⁷ Epedeme Moses hatlo me-ita ya: opa Isalael so watle epo atluwapo, 'Godta wua: yilo wua: dulu tle ya: yu molo atlalo oplami hale na: sepele hulumelepe,' duwapo.

³⁸ Epame Moses hatlo me-ita di mamadulo mate dalupa dulu dla sela:uwapo. Ya: epame Sainai tamali di dla het-ame hallati Lod ya: banakakata ya: mate yukamhalemama ya: watle pasakalo yu hapiwapo. Epalati ya:tapo ma di watle hapiwapo.

³⁹ Amasiyama di mamadulota Moses allimama ya: yu dla posalladena. Epame yia: solotamuwapo, Isip mo dla ma ilame tlowedeme. ⁴⁰ Epammama Moses ala tamali di dla me-hallati opata Moses ya: bapa A:lon watle epo atlameyuwapo, 'Mosesta dia:ye Isip mo tle elempuwapo. Amasiyama di podimalamana, ya: hadima tauwo? Epedeme wa: di elemtlowe godye mita:pene,' demyeuwapo. ⁴¹ Epapele tle Isalael sota biskapa god aliya sepele yia: dota mita:puwapo. Epo yia:ta biskapa god mita:ple mogudlati sisiyele pato mate ya: hi di dla ta:demama daya douwapo. Epame ya: dla siyele hami-mama aliya halo poyuwapo. ⁴² Epalati Godta koko i natipame alimama yia: tle kostauwapo. Epapele dulu dla yia:ta omapla di dla popa: alisisi tamali epapele mate epo sali epapele mate dla god some yia: dla sisiyemha:ha:lati Godta yia:ye pohumatlana. Epedeme God tle yu hapame molo atlalo oplami haleta koko hema ipo atluwapo,

'Isalael so, wua: daliya.

Wua: dalupa dulu dla sokomoko 40 dulu dla siyamama
na: watle namkale dle alisisi mate epo aliya mate
poyupo halopimduwa?

Hao. Wua: na: dla pohapimdena.

Amasiyama wua: biskapa god dla hapimduwapo.

⁴³ Epame wua: aiyalma aya tlukata halëye momka:tipo
siyamduwapo.

Epo wua:ta aya dulu edla siyele ta:demduwaye, na:
dla pa-amdena.

Amasiyama wua:ta dota mimita:ple biskapa god Molok
mate Lekan mate dla ammduwapo.

Epedeme na:tapo wua:ye wua: mo ikadepe tle ma mo
pateka:mu Babilon seme a:ma dla dodolomsal-
lowepo,' duwapo.

⁴⁴ Epedeme aiyalma aya tlukata halë iye Godta Moses
watle hane duwapo. Epalati opata God yu tle dolumama
aya e hauwapo. Epame di mamadulota dalupa dulu dla
aiyalma aya i hamsiyamama 'Godta dia: mate halema,'
demduwapo. ⁴⁵ Epame alotle ma Yosuwata di mamadulo
eleme mo i hala pumama aiyalma aya e mate hampuwapo.
Epalati Godta di mamadulo gademama mo so hapulomaye
mo itle alikili dla posaluwapo. Epo yia:ta mo hema
aiyalma aya tlukata halë e mate hame ha:ha:mama Deibidi
oloma dla puame umuwapo. ⁴⁶ Epame Godta Deibidiye
sikemte bokotiyapo malamhaluwapo. Epalati Deibidita
aiyalma aya amko haloweye God watle dalla natiwapo.

⁴⁷ Amasiyama aya amko ikadepeye ya:ta pohana. Ya:
maseyemala Solomonta hauwapo.

⁴⁸ Epapele tlope di pato Godye opata dota halë aya dla
pohalasemde. Epedeme God tle yu hapame molo atlalo
oplamita God koko dla epo atluwapo,

⁴⁹ 'Pepele dimoye na:ta polomama ompollalo mopo.

Epame ta:lamu patoye na: heteta kellepo pollalo mopo.

Epedeme wua:ta na: aya halowe ka:deta:?

Epame wua: dla itiyamale elema:, na:ta hedepo pol-lowe mo dinapoloweye?

⁵⁰ Amasiyama wua: malamaiya, koko hapulomaye na:ta mimita:puwapo,' duwapo."

⁵¹ Stiben ya: yu mosukulu dla ma dokopala so watle epo atluwapo, "Wua: dupa kokalalimale sopo. Epedeme wua: dupa dulu dla mikadepe dle hawapo. Epame God yu dallowe dla molo hihimomale sopo. Epedeme wua: mamadulota Hela:dle Sokota imale allimama hamastauwaye, wua: ma mepammama Hela:dle Sokota imale allimama hamastapo. ⁵² Epame wua: mamadulota Hela:dle Sokota imale allimama God tle yu hapame molo atlalo so opa hapulomaye wotiyalle hapiwapo. Epammama God tle yu hapame molo atlalo so opita atlemama 'Ka:dle Oplami Kelisoye alotle pulupe,' dlati wua: mamadulota opa ewoloye mo-potimuwapo. Epapele dulu dla Ka:dle Oplami Kelisoye mo-puwapo. Amasiyama wua:ta ya:ye elemama ya: yumuluwedeme yu ka:depame mo-yumuwapo. ⁵³ Epo wua:tapo God ya: banakaka sota Godta aiyalma hatitimale wua: watle hapilati wua:ta e podolumalalo hamastauwapo."

Stiben yumili

⁵⁴ Epalati dokopala sota Stiben yu dalepame sikemte siyalasiyalademama yia: a:pe tetekelalimyaiyo.

⁵⁵ Eapalati Stibenta Hela:dle Sokota pasatlali Pepele di dla natitepo Godta hela:dle dulu dla Yesuta ya: A dowala tiyama dla halla natiyo. ⁵⁶ Epalati dokopala so watle epo atlaiyo, "Natiya. Na: Pepele dimo kokolomaye gowalastepo ellati Opa Yamita God dowala tiyama dla halla natima," diyo.

⁵⁷ Epalati yia:ta hapulomata sikemte siyalasiyaladepame Stiben yu dla dalla allimama molo hihimapo puame yu teta:le mate Stiben hamaiyo. ⁵⁸ Epo yia:tapo Stibenye mo dulu tle hamame tame pamelepo ewalata kelemolowe kotiyamaiyo. Epalati Stiben koko dla mala-atlamyale sota yia: ma ewalata Stibenye kelemolowedeme yia: kapumale tlukaye uptipame oplami hale ya: hi Sol demde hete sitali dla kolumaiyo. ⁵⁹ Epame opa hapulomata ya: wadle ewalata me-kelemha:ha:lali Stibenta inoma sumama epo atlaiyo, “Lod Yesu, na: sokoye hamane,” diyo. ⁶⁰ Epame yia:ta Stibenye ala me-ewalata kelemha:ha:lali ya:tapo ta:la dla teyume alumata kellepo polomama yu teta:le mate epo atlaiyo, “Lod, opa iwolo yia: batalimale iye howahapo hiyostane,” diyo. Stiben yu i atlepame powaiyo.

8

Opata mikadepe dle so dla alli

¹⁻³ Sol edla halemama opa Stiben ewala mate kelemha:ha: so wadle siyele yu atlemhalaiyo. Epame alotle mikadepe dle so opa opita puame Stiben motoye ta:la dla hamatipame sikemte a:liyo.

Stiben yumili alila oloma edla Yelusalem dla ha:ha:lalo mikadepe dle soye opata siyalasiyalademama wotiyalle hapilowe kotiyamaiyo. Epalati Solta aya hapuloma dla hehetamsela:mama mikadepe dle so opa mate wola: mate hohopo tame amtuwale aya dla ka:ka:timdiyo. Epamhalati mikadepe dle so hapulomata Yelusalem tle potamalemama mo opi hapuloma dla Yudiya mo dulu dla epame Samaliya mo dulu dla potamalaiyo. Amasiyama Taiya dle so hapuloma tlo Yelusalem dla pomeliyo.

Pilipita Samaliya dla God yu atlale

⁴ Epalati mikadepe dle sota Yelusalem tle potame mo yimlala meyelope meyelope dle dla God yu atlamsiya-maiyo. ⁵ Epedeme Pilipita Samaliya mo dla tame woy-apame Keliso kokoye opa watle atlamaiyo. ⁶ Epame Pilipita God yu atlepame ulugiyemale koko mate halom-sela:lati natipame opata ya: yu woloma haiyo. ⁷ Dulu edla Pilipita bataliya yimlala opa dulu dla ha:ha:leye alikili a:ma dodolomsallati yia:tapo yu teta:le mate alikili a:ma u-ulapo tamalaiyo. Epame ya:tapo akoloyeyalemale so mape ka:ka:diyo. ⁸ Epalati mo dulu edla opa hapuloma dla siyele patota elaiyo.

⁹⁻¹¹ Amasiyama Samaliya mo dulu edla osolo walle oplami Saimon halaiyo. Epapeleye alila hapuloma dulu dla ya: osolo mate ulugiyemale koko halomhalemama opa watle yiyelle halopimhalem-diyo. Epammama ya: solotam-diyo, ya:skamu ya: tlo ka:dena demama di dla hamhetlowedeme. Epalati opa hapuloma patoto mate epo yimlala yimka:sikili mate ya:ta ulugiyemale koko halomale natipame ya: yu dla heodepo salladepo siyamama Saimon watle epo atlem-diyo, "Oplami iye godpo. Ya: hiye Itiyamale Pato," dem-diyo.

¹² Amasiyama Pilipita God yu atlemama God ya: mo koko mate Yesu Keliso koko mate atlamsela:iyo. Epalati opa mate wola: mate ya: yu dla mikadepe dlati ya:tapo yia:ye yú dla ka:ka:timsela:iyo. ¹³ Epame osolo walle oplami Saimon i mape Pilipi yu dla mikadepe depame yú tulupo Pilipi mate sela:iyo. Epo sela:mama Pilipita ulugiyemale koko halomsela:lati natipame ya: sikemte yiyelemsela:iyo.

¹⁴ Amasiyama Yelusalem dla Taiya dle so ha:ha:leta Samaliya sota God yu dalepo mikadepe dle kokoye dalepame Pita mate Yon mate Samaliya dla taiya diyo. ¹⁵⁻¹⁷ Epapele dulu dla Samaliya dla mikadepe dle so Yesu

hi tle yú tutula:po ha:ha:leye Hela:dle Soko ala yia: dla potullalo halaiyo. Epalati Pita mate Yon mate Samaliya dla puame ha:ha:mama mikadepe dle so dla dota hohopo inoma sumalati Hela:dle Sokota yia: dla malaiyo.

¹⁸ Epapalati Saimonta koko i natipame Taiya dle so watle mani hamimama epo atlaiyo, ¹⁹ “Na: ma solotama, na: dota opa hohopo inoma sumalati Hela:dle Sokota yia: dla mala demhallepo depame. Epedeme wua:ta itiyamale hamsiyamaye na: ma hamiya,” diyo.

²⁰ Amasiyama Pitata ya: watle epo atlaiyo, “Wa: mate epo wa: mani mate Dlapa mo dla telepe. Adipalati, wa:ta malamaleta Godta isikimi namkale dle tle Hela:dle Soko hapimhalaye mani mate hali dlepo. ²¹ Epedeme wa: dia: mate God oko yimkata halowe po-ala:na. Adipalati, God mila:pi tle wa: koko pta batalimana. ²² Epedeme wa: watapo wa:ta batalipo malampolaleye memelepame God dla inoma sumane. Epalati pona:malamana, ya:tapo wa:ta batalipo malamaleye howahapo hiyostlowe sepena,” diyo.

²³ Epame Pita ma ya: watle epo atlaiyo, “Na: natima, wa: dupa dulu dla ya:mkale elle pato ala me-elema. Epame batalimale kokota wa:ye dokopala depame wa:ye sem-sela:po,” diyo.

²⁴ Epalati Saimonta wota:mama ma Pita wolo watle epo atlaiyo, “Na: solotama, wua:ta dapiyamteta na: yilo Lod dla inoma sumelepo depame. Adipalati, wua:ta atlamale kokota na: dla powoyamalalo wekelepo depo,” diyo.

²⁵ Epo alotle Pita mate Yon mate Yesu kokoye opa dla atlapame matle Yelusalem dla tamama Samaliya mo yimlala opi dla opa watle God yu atlamtaiyo.

Pilipita Itiyopiya oplami yú dla ka:stale

²⁶ Alila haleta God ya: banakaka oplamita matle Pilipi watle epo atlaiyo, “Wa: sila:time Yelusalem tle Gasa dla tlalo api dla tane. Api eye haowo tiyama dalupa dulu dla

elapo,” diyo. ²⁷⁻²⁸ Epalati Pilipita sila:time taiyo. Ya: api duka dla tamhalemama natilati Itiyopiya mo dla hallalo pato oplami hale aliya koa tle tamhalla natiyo. Oplami iye Itiyopiya dokopala a:ya Kandake mani omhalemdiyo. Epeleye ya: Yu so God dla mikadepe depo Yelusalem dla inoma sumala taleta ma api duka dla pumhalaiyo. Ya: api duka dla ya: aliya koa tle pumhalemama God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisayata ilimale buka sesa:mpolaiyo. ²⁹ Epalati Hela:dle Sokota Pilipi watle epo atlaiyo, “Wa: tame oplami ya: mateka:pi dla halane,” diyo.

³⁰ Epapalati Pilipita oplami mateka:pi dla kukulum-tamama dallati oplamita Aisaya buka tle sesa:mpolla daliyo. Epalati Pilipita ya: watle epo atlaiyo, “Wa: wa:ta sesa:mpola yu ya: dulu kokoye wa: malamata:?” diyo.

³¹ Amasiyama oplamita ya: watle epo atlaiyo, “Hao, ya: dulu koko pona:malamana. Adipalati, oplami haleta yu i ya: dulu kokoye na: po-imasemde,” diyo. Ya: epo atlepame ma Pilipiye ya: mate matame polane diyo.

³² Epedeme ya:ta sesa:mpolale yuye ipo, “Ya:ye aliya halo some yumuluwedeme semtauwapo. Ya:ye sipi aliya dlalo kestlati woloma yu dimi hayeme elemdiye, epapele some eluwapo.

Epammama ya: yu hale po-atlana.

³³ Opata ya:ye yimka:mala demama koko pa:le ya: dla poka:ka:dle kokoye halomyeuwapo. Epo ya:ye ya: elo dla hallowe pohatitimana.

Epame ta:lamo hema ya:ta hallowe pasakaloye mo-sukulu kestawapo.”

³⁴ Epalati ya:ta Pilipi watle epo atlaiyo, “Na: atlane, God tle yu hapame molo atlalo oplami iye ana koko atlema:? Ya:skamu ya: koko atlema:, o oplami hale koko atlema:?” diyo. ³⁵ Epalati asiyama Pilipita yu i dulu kokoye ya: watle imama ka:dle yu Yesu Keliso kokoye ya: watle atlaiyo.

³⁶ Yia:ta madipata tamalemama aloma yemala dla tame woyamaiyo. Epalati Itiyopiya oplamita Pilipi watle epo atlaiyo, “Wa: natine, aloma yemala ipiye. Epedeme na:ta yú tulluweye apata na: api himomelema:?” diyo.

[³⁷ Pilipita asiyama epo atlaiyo, “Wa: dupa dulu dla mikadepe dle ellepiye, eta wa: yú tulluwe ka:dena,” diyo.

Epalati asiyama Pilipi watle epo atlaiyo, “Yao, na: Yesu Kelisoye God Yamipo demama mikadepe dema,” diyo.]

³⁸ Epalati Itiyopiya oplamita ya: koa hamsela:lalo oplami watle “koaye medla hedene,” diyo. Epame yia:ta madipatata tulume aloma dla ha:ha:mama Pilipita Itiyopiya oplamiye yú dla ka:staiyo. ³⁹⁻⁴⁰ Epame yia:tapo aloma tle matale oloma edla Lod ya: Hela:dle Sokota Pilipiye hamame mo hale pateka:mu Asotus dla tame pameliyo. Epalati Itiyopiya oplamita ma ya: ponatiyo. Epame ya:tapo tamama siyele mate ya: mo dla taiyo.

Amasiyama Pilipita Asotus mo dla woyapame God yu atlepo matle Kasaliya mo dla tamama mo yimlala hapuloma dla God yu atlamtaiyo.

9

Yesuta Sol dla woyamale

¹⁻² Yelusalem dla Solta mikadepe dle so dla ala me-elle pato elemama yia:ye potimolowa demdiyo. Epammama ya:tapo Damasko mo dla mikadepe dle so opa mate wola: mate hohopo Yelusalem dla elempuluwedeme aiyalma aya dokopala oplami natila taiyo. Epalati aiyalma aya dokopala oplamita ya: watle yu itiyamale ilimale hamimama epo atlaiyo, “Yu ilimale ita wa: watle itiyamale hamipo, wa:tapo Damasko mo dla tame Yesu dla mikadepe dle so hapuloma hohomelepo depame. Epedeme wa: tame Damasko dla Yu so inoma sumalalo aya dokopala so watle yu ilimale iye hamine,” diyo.

³ Epalati Solta Damasko mo dla mikadepe dle so hohomolowedeme ma-taiyo. Ya: tame Damasko mo mo-mateka:pi dla hallati pakasiyamalalo pepele di tle hela:dleta tulumе ya: dla haiyo. ⁴ Epalati Solye ta:la dla teyume elemama yu daliyo. Epame yuta ya: watle epo atlaiyo, “Sol, Sol, wa: adipalati na: watle wotiyalle hapimhalema:?” diyo.

⁵ Epalati asiyama Solta epo atlaiyo, “Lod, wa: anata:?” diyo.

Asiyama yuta ya: watle epo atlaiyo, “Na:ye Yesupo. Wa:ta mikadepe dle so dla wotiyalle hapimhalaye, na: watle amhalapo. ⁶ Epedeme wa: sila:time Damasko mo dla tane. Epalati edla oplami haletapo wa:ta koko haloweye atellepe,” diyo.

⁷ Epapalati opa Sol mate tale sota koko i natipame sikemte yiyeliyo. Yia: mape yu me-daliyo, amasiyama oplami tlo ponatiyo. ⁸ Sol ta:la tle sila:time inoma towanatitepo ya: inoma dapiyamteye kokowepo ha:ha:la natiyo. Epalati ya: mate tale so opa opita ya:ye Damasko dla tamama do dla hamame taiyo. ⁹ Sol inoma kokowepo Damasko dla tame halemama alila dapahatlope dulu dla daya mate yú mate podemhalaiyo.

¹⁰ Amasiyama Damasko mo dulu dla mikadepe dle oplami hale halaiyo, ya: hiye Ananayas. Oloma edla Lodta Ananayas inomaye meyeloqe depame ya: mate yukamama epo atlaiyo, “Ananayas.” Epalati asiyama Ananayasta epo atlaiyo, “Lod, na: ipo,” diyo.

¹¹ Epalati Lodta ya: watle epo atlaiyo, “Wa: sila:time api hale ya: hi Dolle demdiye, etle tame Yudas aya dla hetame Talesas oplami Sol dalene. Ya: aya dulu edla God dla inoma sumpolomama wa:ye ompolapo. ¹² Adipalati, na:ta ya: inomaye meyeloqe depame wa:ta puame wa: dota ya: hamalati ya: inoma ka:dloweяe ya: watle ma-atla,” diyo.

¹³ Amasiyama Ananayasta epo atlaiyo, “Lod, opa hapulomata oplami i ya: kokoye na: watle me-esemuwa. Epedeme ya:ta Yelusalem dla mikadepe dle so watle wotiyalle hapimduwaye, na:malamana. ¹⁴ Epapeleye aiyalma aya dokopala oplamita ya: watle itiyamale mahamilati Damasko dla mikadepe dle so hohopo ma Yelusalem dla elemtlowedeme pualepo,” diyo.

¹⁵ Amasiyama Lodta Ananayas watle epo atlaiyo, “Mepele tane. Adipalati, na:ta Solye ma-hamuwapo, ya:ta na: yu hamsela:lalo oplami hallepo depame. Epedeme ya:tapo po-Yu so dla epo yia: dokopala so patoto dla epo Yu so hapuloma dla na: kokoye botomastlepe. ¹⁶ Epo na:tapo ya:ta na: hi tle wotiyalle pato haloweye ya: watle natiiliwepo,” diyo.

¹⁷ Epalati Ananayasta tame Yudas aya dla hetame Solye ya: do mate ummama epo atlaiyo, “Namkale, Lod Yesu wa:ta api duka dla pumhalemama natiwaye, eta na: tane de. Epo ya:tapo wa: inoma ka:depame ma Hela:dle Sokoye wa: dla hamili de,” diyo.

¹⁸ Oloma edla amaloka kapa sepeleta Sol inoma tle teyulati ya: inoma kokoweleta ma ma-ka:diyo. Epalati Ananayasta ya:ye semtulume yú dla ka:staiyo. ¹⁹ Epame Solye daya depame itiyamale ma-haiyo.

Solta Damasko dla God yu atlale

Epame alila opi dulu dla Solta mikadepe dle so opa opi mate Damasko dla halaiyo. ²⁰ Edla halemama yia:ta inoma sumalalo aya dla hetame God yu atlowe kotiyamama ipo imaiyo, “Yesuye God Yamipo,” diyo.

²¹ Epalati opa hapuloma yu i dalle sota yiyelepame epo atlamyaiyo, “Oplami ita Yelusalem dla halemama opata Yesu hi dla mikadepe dlati yia: dla wotiyalle hapimduwapo. Epame aiyalma aya dokopala sota ya:ye tane

dlati ya:tapo mikadepe dle so hema ha:ha:ye hohopame Yelusalem dla tlowedeme puwapo,” demyaiyo.

²² Epapalati Sol dla God yu atlowe itiyamaletapo sikemte pato diyo. Epammama ya:ta Yesuye Godta sale Kelisopo depo imalati Yu so Damasko dla ha:ha:lalo sota asiyama yu atlowe malamale hawa halemndiyo.

²³ Epame alila opi alotle Yu sotapo Sol yumuluwedeme yu ka:diyo. ²⁴ Yia:tapo mo alikili kosukulli kokoloma dla Solye hamame yumuluwedeme alila mate epo utula:la hapuloma mate ompopa:mdiyoy. Amasiyama Sol ya: koko i ma-daliyo. ²⁵ Epalati Sol yimkadulota ya: gademama utula:la hale dla Solye hamame tame yekalo dulu dla hamatipo mo kosukulli di tle alikili a:ma halumtuluiyo, ya:tapo teletlepo depame.

²⁶ Epalati Solta Yelusalem dla puame mikadepe dle so edla ha:ha:le mate hatlope dlowedeme apalati yia:ta ya:ye wowota:iyo. Adipalati, yia:ta Solta Lod dla mikadepe dle kokoye pase mikadepe diyo. ²⁷ Amasiyama Banabasta ya:ye gademama Taiya dle so watle Sol semtame epo atlaiyo, “Lodtapo Solye Damasko api duka dla tamhallati woyapame ya: watle yukamaiyo. Epalati Solta mikadepe depame Damasko dla itiyamale mate God yu Yesu Keliso koko atloweye powota:iyo,” diyo.

²⁸ Epame Solta mikadepe dle so mate Yelusalem dla halemama mo dulu edla God yu sikemte itiyamale mate atlemsela:iyo. ²⁹ Epammama ya:ta Guliki yuhalalo Yu so mate Yesu koko dla yu topulolemdiyo. Epapele koko tle yia:tapo ya:ye yumuluwe solotamaiyo. ³⁰ Epapalati mikadepe dle sota koko i dalepame Sol semtame Kasaliya dla woyamaiyo. Epame ma etle ya: mo ikadepe Talesas dla tane diyo.

³¹ Mo hapuloma Yudiya dla epo Ga:lili dla epo Samaliya dla mikadepe dle so dla wotiyalle hapilowe kokota mo-

pa:lati alikili so mate epo mikadepe dle so mate ma yimkata sadepo ha:ha:iyo. Epammama yia: sosta itiya-mama mikadepe dle sota pasataiyo. Adipalati, Hela:dle Sokota yia: gadlati yia:tapo God wowota:mama ya: yu dla salladepo ha:ha:iyo.

Pitata Aeniyas ka:dle

³² Pitata Yu so mo hapuloma dla sela:mama God ya: opaye God yu mate gagademsele:mdiyo. Epamsela:mama God ya: opa opi Lida mo dla ha:ha:lalo dla tame woyamaiyo. ³³ Ya: mo edla tame natilati akoloyale oplami Aeniyasta ya:ta ellalo dla ella natiyo. Ya: akoloyelati 8 sokomoko dulu dla isikimi elemhalaiyo. ³⁴ Epeleye Pitata ya: natipame ya: watle epo atlaiyo, “Aeniyas, Yesu Kelisota wa:ye ma-ka:depo, epedeme wa: sila:time wa: wa:ya popolomane,” diyo. Epalati oloma edla Aeniyasta ma-ka:depame sila:tiyo. ³⁵ Epapalati opa Lida mo dla ha:ha:lalo so mate epo Sa:lon mo dla ha:ha:lalo so mate akoloyale oplamita sela:lati natipame God dla heheletimaiyo.

Pitata Tabita ka:dle

³⁶ Amasiyama Yopa mo dla mikadepe dle a:ya hale halaiyo, ya: hiye Tabita. (Ya: hi hale Guliki yu mate semama Dokas demdiyo.) Ya: yimkadulo polowamale pato elemama yimkadulo alisisi pa:talo so sikemte gagademsele:mdiyo. ³⁷ Epeleye Pita ala Lida mo dla me-hallati Tabitaye esiyemama mo-powaiyo. Epalati yimkadulota ya: motoye howahapame aya alupoli hale dla himiyo. ³⁸ Amasiyama Lida moye Yopa mo mateka:piyo. Epedeme mikadepe dle so Yopa dla ha:ha:lalota Pitata Lida dla halale dalepame opa dapiyamteta Pita watle yu hamtaiyo. Yia: tame Pita watle epo atlaiyo, “Pita, wa: hapele di mo dla puane,” diyo.

³⁹ Epalati Pita yia: mate taiyo. Ya: tame Yopa mo dla woyamalati yia:tapo Pitaye a:ya powaleta ela alupoli dla semhetaiyo. Aya dulu edla sepeyamatalo a:lempopa:leta Pita natipame ya: watle Tabitata ka:yapa sela:mama tluka tilimaleye nati-iyoy.

⁴⁰ Epalati Pitatapo sepeyamatalo mate epo opa opi mate alikili dla taiya depame alumata kellepo polomama inoma sumpolaiyo. Ya: inoma supo polomama Tabita watle epo atlaiyo, “Tabita, wa: sila:tine,” diyo. Epalati Tabitata inoma towanatipame Pita natipo sila:time polaiyo. ⁴¹ Epalati Pitata ya: gademama ya: do dla hamame sila:time pameliyo. Epame sepeyamatalo so mate epo mikadepe dle so opi mate sisilapo “Tabitata ka:depo polaye natiya,” diyo. ⁴² Epalati opa Yopa mo dla ha:ha:lalo sota yu i dalepame Lod dla mikadepe diyo. ⁴³ Epame Pita Yopa dla alila pasatale halemama aliya kapala mate oko halalo oplami Saimon aya dla halaiyo.

10

Godta po-Yu oplami Konelias watle yukamale

¹ Kasaliya mo dla Loum opahale so alumale hale halaiyo. Alumale ya: hiye Itali mo so alumale. Epeleye oplami Koneliyastapo alumale eye omhalem-diyo. ² Konelias iye ka:depo hallalo oplamiyo. Epo ya: mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate Yu so God dla wowota:mama mikadepe dem-diyo. Epeleye ya:tapo namkale dle alisisiye atali so watle halopimhalemama alila hapuloma dulu dla God watle inoma sumale himme halem-diyo.

³ Epo alila haleta tamila:la dla hallati Godta Konelias inomaye meyelo-pe dlati ya:tapo God ya: banakaka oplami natiyo. Banakaka oplamita puame ya: watle epo atlaiyo, “Konelias,” diyo.

⁴ Epalati Konelijasta God ya: banakaka oplami dla wota:le mate omhalemama epo atlaiyo, “Lod, wa: apa solotama:?” diyo.

Asiyama God ya: banakaka oplamita ya: watle epo atlaiyo, “Wa:ta God dla inoma sumhaluwaye, ya: ma-daluwapo. Epame wa:ta atali so gagademhaluwaye, Godta ma-natiwapo. ⁵ Epedeme wa: watapo opa opi Yopa dla taiya dene, yia:tapo Saimon Pitaye wa: watle sempulupo depame. ⁶ Ya:ye aliya kapala mate oko halalo oplami Saimon aya dla halapo. Oplami ya: ayaye kaula pato peleyama dla polapo,” diyo.

⁷ Epame God ya: banakaka oplamita ya: mate yukamhalepo ma-tlati ya: oko so opa dapiyamte mate epo opahale oplami hale, Yu so yia: God dla mikadepe dlalo mate sisilalimaiyo. Opahale oplami iye Konelijas gadlalo oplamiyo. ⁸ Epapeleye Konelijasta yia: sisilalipame yia: watle God ya: banakakata atlale yuye atlepame ma Yopa dla taiya diyo. ⁹ Epalati yia:tapo Yopa dla ma-tamalemama duka dla hutiyeyo. Epo ma-alallati tamama sali duka dla pollati Yopa mo mateka:pi dla tame woyamaiyo.

Pitata inoma meyelope dle

Oloma edla Pita inoma sumolowedeme aya di dla het-aiyo. ¹⁰ Epame ya: inoma sumpollati daya ta:leta ya: dla puaiyo. Epalati opata ala ya: daya ha:mpopa:lati Godta ya: inoma tlo meyelope diyo. ¹¹ Godta ya: inoma meyelope dlati ya:tapo pepele di kokolomata gowaladepo halla natiyo. Epalati pepele di tle soula sepeleye deata soula akutu dla hihimapo halum-malla natiyo. ¹² Epo soula dulu edla alinepi mila:pi meyelope meyelope dle ta:la dla siyamalalo mate epo di dla siyamalalo tea mateta ha:ha:la tlamaiyo. ¹³ Epalati ma pepele di tle yuta ya: watle

epo atlaiyo, “Pita, wa: sila:time alinepi dulu hema alinepi hale yumme dene,” diyo.

¹⁴ Amasiyama Pitata epo atlaiyo, “Hao, Lod, na: epapele alisisi podesemde. Adipalati, mowolo alinepi epapeleye demiyo duwapo. Epedeme na: hale yumme podlowa,” diyo.

¹⁵ Epalati asiyama yuta ma epo atlaiyo, “Godta alisisi hapuloma iye ma-ka:dena dleye, ma wa:ta batalimana demiya,” diyo.

¹⁶ Godta koko iye dapahatlope oloma dla Pita watle nalati-ipame ma soula sepeleye pepele di dla hamhetaiyo.

¹⁷ Pita ya:ta inomata meyelope dlati tlamale ya: dulu kokoye ala momalampollati Koneliyasta taiya dle so opata puame Saimon aya natipame kokoloma tala dla omha:ha:iyo. ¹⁸ Yia:ta omha:ha:mama epo atlaiyo, “Oplami hale Saimon Pita demdiye aya dulu hema poloma:?” diyo.

¹⁹ Amasiyama Pita ala ya:ta tlamale koko memomalampollati Hela:dle Sokota ya: watle epo atlaiyo, “Pita, opa dapahatlopeye wa: totamsiyamapo. ²⁰ Epedeme wa: sila:time tulume isikimi yia: mate tane. Adipalati, na:tapo yia:ye wa: natila taiya dlepo,” diyo.

²¹ Epalati Pitata tulume yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta totamsiyama oplamiye na:po. Epedeme wua: hema apa koko hala puo?” diyo.

²² Epalati asiyama yia:ta Pita watle epo atlaiyo, “Di pato oplami Koneliyas, Loum opahale so omhallalo oplamita dia:ye taiya duwa. Adipalati, God ya: banakaka oplamita tulume Koneliyas watle atlemama, wa:tapo tame Koneliyas watle God yu atloweyo, diyo. Epedeme dita wa:ye Koneliyas watle semtlowedeme pua. Koneliyas iye God wota:lalo ka:dle oplamipo. Epame Yu so hapulomata ya:ye solotamama ka:dle oplami demde,” diyo.

²³ Epalati yia:ta koko i atlepo gudlati Pitata opa ewoloye ya:ta ellalo aya dla elemhetaiyo.

Pitata Konelijas aya dulu dla po-Yu so watle God yu atlale

Konelijasta taiya dle sota edla hutiyepo alallati Pitaye Konelijas hala dla ma-semtlati mikadepe dle so opa opi Yopa dla ha:ha:le so mape yia: mate tamalaiyo. ²⁴ Yia: tame duka dla hutiyepo ma alila haleta Kasaliya dla tame woyamaiyo. Konelijas ya: alila edla ompolomama ya: asiyadulo mate yimkadulo mate aya dulu dla sisilalipo ompolaiyo. ²⁵ Epame Pitata Konelijas aya dulu dla matilati Konelijasta Pita hete sitali dla tulum polomama ya: dla heodiyo. ²⁶ Amasiyama Pitata ya: watle epo atlaiyo, “Wa: sila:tine, na: dla heodemiya. Adipalati, na:ye isikimi ta:la oplamipo,” diyo.

²⁷ Epame Pita mate Konelijas mate aya dulu dla yuhamtumama natilati aya duluye opata mo-pasatame halaiyo. ²⁸ Epalati Pitata po-Yu so hapulomata alupo popa:lati natipo yia: watle epo atlaiyo, “Namkadulo, wua: Yu so aiyalma koko mo-wua:malamana. Epedeme Yu oplami haletapo po-Yu so mate hatlope dloweye aiyalma demdepo. Amasiyama Godta na: inoma meyelo pe depame na: watle ipo imuwa, Yu so dia: mate epo po-Yu so wua: mate God mila:pi tle ma-hatlopepo. Epedeme na: po-Yu so oplami haleye pobatalimana desema. ²⁹ Epapedeme wua:ta na: sisilamalati wua: hala dla puluweye po-alina. Epedeme wua:ta solotamale kokoye wata na: watle atlaiya,” diyo.

³⁰ Epalati Konelijasta ya: watle epo atlaiyo, “Na: alila hale tamila:la na: aya dulu dla inoma sumpoluwa. Epalati pakasiyamalalo oplami hale tluka kamaleta usiyemale didiyepo na: mateka:pi dla puame halla natiwa. ³¹ Ya:ta na: watle epo atluwa, ‘Konelijas, Godta wa:ta inoma

sumhaluwaye, ya: ma-daluwapo. Epame wa:ta atali so gagademhaluwaye, Godta ma-natiwapo. ³² Epedeme wa: watapo opa opi Yopa dla taiya dene, yia:tapo Saimon Pitaye wa: watle sempulupo depame. Ya:ye aliya kapala mate oko halalo oplami Saimon aya dla halapo. Oplami ya: ayaye kaula pato peleyama dla polapo,' duwa. ³³ Epedeme na:ta wa:ye puane dlati wa:ta puale dla na: siyema. Epapedeme dita hapulomata God mila:pi tle mo-puame popa:po, Godta wa: tle dia: dla yu atloweyo dleye e dallowedeme," diyo.

³⁴ Epalati Pitata asiyama epo atlaiyo, "Na: wata natima, Godta natili tle opa hapuloma dulu dla oplami haleta ya:mkale tla:mtale pohalasema. ³⁵ Epame ta:lamo pato hema mo meyelope meyelope dle dulu dla oplami antapo God dla mikadepe depame ka:ka:dle koko halomhallepiye, Godta ya: dla siyemhalapo.

³⁶ Epedeme wua: Godta Isalael so watle ka:dle yu hamiwaye wua: ma-daluwapo. Ka:dle yu eye ipo, Yesu Kelisota opa hapuloma dulu dla yia: Lod halapo. Epedeme ya:tapo dia: watle sadepo hallowe kokoye hampuwapo. ³⁷ Epedeme wua: ma-daluwayo, Yesu Keliso Nasalet oplamita Galili tle kotiyapo Isalael so opa dulu dla koko hamsela:uwaye. Ya:ye Yon opa yú dla ka:ka:timalalo oplami ko tle puwapo. ³⁸ Epapeleye Godta ya:ye sepo ya: dla Hela:dle Soko mate epo itiyamale mate hamiwapo. Epalati Godta ya: mate halemama ya:tapo Yu so mo hapuloma dla ka:ka:dle koko halomsela:mama Saitenta itiyamale dulu dla ha:ha:lalo soye ka:ka:demsela:uwapo.

³⁹ Epapedeme di Taiya dle so dia:ye Yesuta Yelusalem dla epame Yu so mo opi dla koko hapuloma i halomsela:uwaye di me-natiwapo. Epame di ma me-natiwapo, Yu so Yelusalem dla ha:ha:lalota Yesuye dali yekelehmihili di dla gogodepo yumuwaye. ⁴⁰⁻⁴¹ Amasiyama ya:

alila dapiyamte wabasi dla powame elepame ma alila dapahatlope dla Godta ya:ye powale tle ma pasakalo dla ta:duwapo. Epame Yesuye powale tle sila:time sela:mama opa hapuloma dla powowoyamsela:na. Amasiyama isikimi Godta sesa:le so di watle wowoyamsela:uwapo. Epame ya:ta powale tle sila:time sela:ladi di ya: mate siyamama daya mate yú mate dlomsiyamuwapo. ⁴² Ya: di watle yu itiyamale mate atluwapo, ditapo opa watle God yu atlamsiyamelepo depame. Epame Godta Yesuye mo-pamoluwapo, ya:tapo pasakalo ha:ha: so mate epo palli so mate yia: koko glادلalo oplami hallepo depame. Epedeme dita koko iye botomastapame haliyamale dla atlamsiyamapo. ⁴³ Epame God tle yu hapame molo atlamalalo so hapulomata Yesu koko dla epo atluwapo, ‘Oplami antapo ya: dla mikadepe dlepiye, ya: batalimaleye ya: hi tle howahapo wellipe,’ duwapo.”

Hela:dle Sokota kayapa po-Yu so dla tulli

⁴⁴⁻⁴⁶ Pitata ala yu me-atlemhallati Hela:dle Sokota malame opa Pita yu dalempopa:le dla tuluiyo. Epalati Hela:dle Sokota itiyamale tle yia:tapo yu meyelo meyelope dle yuhamyemama God hi di dla ta:demyaiyo. Epalati Pita mate pumulale Yu so mikadepe dle sota koko i natipame sikemte yiyelepo epo momalamaiyo, “God adipalati po-Yu so opa watle Hela:dle Sokoye hamima:?” demyaiyo.

Amasiyama Pitata yia: watle epo atlaiyo, ⁴⁷ “Dita Hela:dle Soko hamuwaye, epammama yia: ma hamapo. Epedeme oplami antapo yia:ta yú tutula:loweye api himomelepa:?” diyo. ⁴⁸ Epo atlepame, “Yia:ye Yesu hi tle yú dla ka:ka:timaiya,” diyo.

Epalati yia:ta Yesu hi tle yú dla tutula:pame solotamaiyo, Pitata yia: mate alila yimka:mala halepo telepo depame.

11

Pitata po-Yu so kokoye Yelusalem dla atlamale

¹ Taiya dle so mate mikadepe dle so Yudiya dla ha:ha:lalo mate po-Yu sota God yu dalepame mikadepe dleye daliyo. ² Epapeleye Pitata po-Yu so mate halepo ma ilame Yelusalem dla pulati Yu so mikadepe dle sota ya:ye sikemte atlemama epo atlaiyo, ³ “Wa: adipalati po-Yu so mo dla tame yia: mate halemama daya demhaluwa? Koko eye poka:dena,” diyo.

⁴ Epalati Pitata koko iye woloma yia: watle epo atlaiyo, ⁵⁻⁶ “Na: Yopa mo dla halemama inoma sumpollati Godta na: inomaye meyelope duwa. Epapele dulu dla natilati soula sepeleta pepele di tle deata soula akutu dla hihimapo halum-malla natiwa. Alisisi eta malame na: mateka:pi dla halla natilati dulu edla alinepi mila:pi meyelope meyelope dle ta:la dla siyamalalo alinepi mate epo di dla siyamalalo tea mate ha:ha:la tlamuwa. ⁷ Epalati oloma edla pepele di tle yuta na: watle epo atluwa, ‘Pita, wa: sila:time alinepi dulu hema hale yumme dene,’ duwa.

⁸ Amasiyama na: ya: watle epo atluwa, ‘Hao, Lod, na: epapele alisisi podesemde. Adipalati, mowolo ipapele alisisiye demiyo duwapo,’ duwa.

⁹ Amasiyama pepele di tle ma yuta epo atluwa, ‘Godta alisisi hapuloma iye ma-ka:dena dleye, ma wa:ta batali-mana demiyo,’ duwa. ¹⁰ Koko hapuloma iye dapahatlope oloma dla wowoyapame ma pepele di dla hame hetauwa.

¹¹ Epalati pakasiyamalalo opa dapahatlopeta Kasaliya mo tle na: natila taiya dle sota na:ta ellalo aya dla puame na: dla woyamuwa. ¹² Epele dulu dla Hela:dle Sokota na: imuwa, na:tapo yia: mate Kasaliya mo dla telepo depame. Epame mikadepe dle so 6 hema popa: iwolota na: mate tamaluwa. Epo tame yimkata Koneliyas aya dulu dla hetauwapo. ¹³ Epalati Koneliyas etapo God ya: banakakata

ya: aya dulu dla halla natiliye na: watle atluwa. Epame God ya: banakakata ya: watle atlemama wa: opa opi Yopa dla taiya dene, diyo. Yia:ta tame Yopa dla na:ye Konelias dla seme pulupo depame. ¹⁴ Epo na:ta puame ya: watle yu atlepiye, yu etapo ya: mate epo ya: asiyadulo mate pasakalo hallowe halepe, diyo, duwa.

¹⁵ Epapeleye na:ta tame God yuye yia: dla atlowe kotiyamalati Hela:dle Sokota dia: dla maluwaye, epammama yia: dla tuluwa. ¹⁶ Epalati na: Lodta atlale yu iye mala-muwa, ya:ta epo atluwapo, ‘Yontapo opaye yú siyapo dla ka:ka:timuwapo. Amasiyama Godtapo wua:ye Hela:dle Soko dla ka:ka:timelepe,’ dleye. ¹⁷ Epedeme dita ka:yapa Yesu Keliso dla mikadepe dlati Godta di watle Hela:dle Soko hamiwaye, epammama yia:ta mikadepe dlati Godta yia: watle Hela:dle Sokoye hamiwapo. Epedeme na: adipammama God ya: okoye humatlepa:?”

¹⁸ Amasiyama Yu so mikadepe dle sota Pita yu dalepame ya: dla batalipo atlamyaleye medla gudiyo. Epame God dla siyele yu ta:demama epo atlaiyo, “Godtapo po-Yu so opa mape kokoloma mo-gowaladuwapo, yia:tapo God hala dla heheletipame pasakalo hallowe halepo depame,” diyo.

Antiyoka mo dla sos kotiyamale

¹⁹ Stiben yumili oloma edla wotiyalle kokota ta:lati mikadepe dle so hapulomata Yelusalem tle mo meyelope meyelope dle dla potamalaiyo. Epo potamalemama opita Ponesiya dla potamalaiyo. Epo opita Saiples hasu dla epo opita Antiyoka mo dla epo potamalaiyo. Epame edla tame Yesu Keliso kokoye isikimi Yu so watle atlamsiyamaiyo. ²⁰ Amasiyama Yelusalem tle epo potamalale so dulu dla Kulene so opa opi mate Saiples so opi mate Antiyoka mo

dla puame Guliki so watle Yesu Keliso koko ma atlam-siyamaiyo. ²¹ Epalati Lodta yia: mate hallati Guliki so opa pasataleta yia: dupa dulu malamale meyelo pe depame God dla heheletimaiyo.

²² Epapalati mikadepe dle so Yelusalem dla ha:ha:lalota po-Yu sota mikadepe dle koko i dalepame Banabasye Antiyoka dla tane diyo. ²³⁻²⁴ Banabasye ka:dle oplami halaiyo. Ya: mikadepe dle kokalle halemama Hela:dle Sokota pasatepo halaiyo. Epapeleye ya: tame Antiyoka dla woyamalati Lodta gadleye opa dulu dla natipame sikemte siyeiyo. Epame yia: watle gadle yu atlaiyo, yia:tapo Lod dulu dla ha:ha:mama kokalepo ha:ha:lepo depame. Epalati mikadepe dle sota ma-ta:mtaiyo.

²⁵ Banabas matle Talesas mo dla Sol totamtaiyo.

²⁶ Ya: Sol natipame ma Antiyoka dla semtaiyo. Epame sokomoko hatlo dulu dla yia:ta madipata sos dulu dla oko hamha:ha:mama opa hapuloma imha:ha:iyo. Epalati Antiyoka mo dla mikadepe dle soye ka:yapa alikili sota semama Keliso alotle tlalo so demdiyo.

²⁷ Oloma edla God tle yu hapame molo atlalo so opi Yelusalem tle Antiyoka dla pumulaiyo. ²⁸ Yia: dulu dla oplami hale ya: hi Agabusyo. Epapeleye ya:ta sila:time Hela:dle Sokota itiyamale tle halemama epo atlaiyo, “Ta:lamo pato hema kokalle kokota pumama dlowe alisisita pa:lepe,” diyo. (Epapeleye koko eta Sisa Kolodiyasta Loum mo patoye dokopala oplami halale oloma edla mo-puaiyo.) ²⁹ Epalati Antiyoka mikadepe dle sota yimkadulo Yudiya dla ha:ha:lalo soye gadlowedeme mani pato kolumaiyo. Epapele dulu dla alisisi poposatilimale sotapo mani pato mate gadiyo. Epalati alisisi pase poposatilimale sotapo mani yimka:mala mate gadiyo. ³⁰ Epame Banabas mate Sol mate watle hamilati yia:tapo Yelusalem sos dokopala so watle mani eye hamtaiyo.

12

Helodta mikadepe dle so watle wotiyalle hamili

¹ Alila oloma edla Yu so dokopala oplami Helodta ma mikadepe dle so opi watle wotiyalle hapimhalaiyo.

² Epammama ya:tapo Taiya dle oplami hale, Yon ya: bapa Yeimsye hampame ya: opa watle aipa:ya mate yumiya diyo. Epalati yia:ta Yeims mo-yumiyo. ³ Epapalati Yu sota koko i natipame sisiyemama ka:dena dlati Helodta matle Pita yumuluwedeme hamaiyo. Koko i woyamaleye Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele alila oloma edla apiyo. ⁴ Helod ya: solotamaiyo, Godta Namilatale daya dele alilata gudlati opa inoma dali dla Pitaye yumuluwedeme. Epammama Pitaye aseka amtuwale aya dulu dla ka:staiyo. Epame ya: opahale so 16 hohopame Pitaye woloma omha:ha:iye diyo. ⁵ Amasiyama Pitaye amtuwale aya dulu dla hallati mikadepe dle sota ya: yilo God dla inoma sumale pato himha:ha:iyo.

⁶ Pita mosukulu utula:la dla ipo momalamelaiyo, “Iyela Helodta na:ye yumilipe,” demelaiyo. Epame utula:la edla opahale so dapiyamteta Pita semhutihemama yia: doye Pita do mate oli deata keketipoliyepo hutiyeyiyo. Epapalati opahale so opita kokoloma dla omha:ha:iyo. ⁷ Epalati pakasiyamalalo Lod ya: banakakata yia: mateka:pi dla woyapo hallati hela:dleta amtuwale aya duluye haiyo. Epo God ya: banakaka oplamita Pita esesa:mama epo atlaiyo, “Pita, wa: hapele sila:tine,” diyo. Epalati oloma edla oli deatapo miyelo Pita do tle totowatimaiyo.

⁸ Epame banakaka oplamita ya: watle ma epo atlaiyo, “Wa: sila:time wa: tluka alisisi mate hete alisisi mate didiyepo na: mate puane,” diyo. Epalati Pitata banakaka oplami yu dalepame koko eye haiyo. ⁹ Amasiyama Pita ya: koko i natimama semte ya:ta malamaleta Godta ya: inoma meyelo dlati koko tlamapo diyo. ¹⁰ Ya: epo malapame

banakaka oplami mate kokoloma omha:ha:lalo so alumale dapiyamteta me-omha:ha:mtulati tetla:mtuwaiyo. Epamtuwame kokoloma mosukulu pato dla ha:ha:lali kokolomata meyelo gowaladiyo. Epalati yia:tapo amtuwale aya dulu tle u-ulapo tamha:ha:lali God ya: banakaka oplamita meyelo me-pa:iyo.

¹¹ Epapele oloma dla Pitata edla malamaiyo, “Yao, koko iye ikadepe haliyamale dla apotepo,” diyo. “Epedeme na: wata malama, Lodta ya: banakaka oplamiye na: dla tulune dlepo, ya:tapo na:ye Helod do tle alikili dla hamame woyamelepo depame. Epedeme watapo Helodta Yu so opa mila:pi tle na:ye poyumuluwa,” diyo.

¹² Ya: epo momalamale mate tame Yon Maka ya: wai Meli aya dla hetaiyo. Aya dulu hema opa hapulomata alupo inoma sumpopa:iyo. ¹³ Pitata tame kokoloma dla heyulumalati aya dulu edla oko halalo a:ya Lodata kokoloma gowaladla matiyo. ¹⁴ Ya: kokoloma gowaladla matimama daletepo Pita yu maladalepame sikemte siyemama kokoloma gowaladlowe welipame ma matime opa watle epo atlaiyo, “Pitaye kokoloma tala dla puame halema,” demhalaiyo.

¹⁵ Amasiyama opata yu e dalepame asiyama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: yiyilamama amma:?” diyo. Amasiyama ya: koko i atloweye poka:liyo. Epalati opa opita epo atlaiyo, “Podimalamana, Pita ya:nasama mle?” diyo.

¹⁶ Pita ya: ala alikili dla me-halemama kokoloma me-heyulumhalaiyo. Epalati opata kokoloma gowaladepo natitepo Pita natipame sikemte yiyeliyo. ¹⁷ Epalati Pitata yia:ta yuhamyaleye do yu mate keka:lipo yia: watle Lodta ya:ye amtuwale aya dulu tle alikili dla hamame woyamale kokoye atlamaiyo. Ya: epame epo atlaiyo, “Sos dokopala oplami Yeims mate epo mikadepe dle so opi mate dla na:

koko atlamaiye,” diyo. Pita yu i atlepame ma mo hale dla taiyo.

¹⁸ Utulalati opahale so Pita omha:ha:leta Pitata hawa hallati sikemte yiyelepame wowota:iyo. ¹⁹ Epalati Helodta ya: opa mate Pitaye sikemte totamaiyo. Amasiyama ya: Pita ponatilalo wekelati ma i-ilapo tame Pita omha:ha:lalo so dla koko woloma dlaliyo. Epame ya: opa opi watle, “Pita omha:ha:lalo soye potimaiya,” diyo.

Helodta powale koko

Koko eta tame gudlati alotle Helodta Yudiya mo tle ma Kasaliya mo dla halla taiyo. ²⁰ Helod ya: Kasaliya dla halemama Taya so mate epo Saidon so mate dla sikemte siyaladepo halaiyo. Epalati Taya so mate Saidon so mate sadepo ha:ha:lowedeme yimkata Helod mate esemala taiyo. Adipalati, ya: Helod mo tle daya halomha:ha:mdiyo. Epapeleye Helodta ya: mate siyaladepo halemama ya:ta daya halomha:ha:lowe api himomellala depame Helod mate yu ka:dla puaiyo. Epam-mama ya:ta puame Helod aya omhallalo oplami Balastus mate namkale diyo, ya:tapo ya: tiyama tle halemama ya: kokoye Helod mate ka:dlepo depame.

²¹ Epame Helodta ya: mate esemolowedeme alila himiyo. Epo alila edla Helodta ya: mate esemolowedeme ya:tapo dokopala sota didiyelalo tluka alisisi ka:ka:dle didiyepo dokopala oplamita pollalo dla polaiyo. Epo polomama opa hapuloma watle yu atlaiyo. ²² Ya:tapo yu atlepo gudlati opa hapulomata yu teta:le mate ya: watle epo atlamyaiyo, “Wa:ye ikadepe godpo, po-oplami ikadepe,” demyaiyo. ²³ Amasiyama koko itle Helodta God hi di dla pota:dena, ya:skamu ya: hi tlo di dla ta:diyo. Epapedeme God ya: banakaka oplamita pakasiyamalalo ya: watle esiyele hamiyo. Epalati oseseta ya: moto dlati powaiyo.

²⁴ Amasiyama God yuta opa dulu dla ellati mikadepe dle sota pasatamtaiyo.

²⁵ Banabas mate Sol mate Antiyoka sota mani kolumal-eye hampuame Yelusalem sos dokopala so dla hamipame ma i-ilapo Antiyoka dla tamalemama Yon Maka semtamalaiyo.

13

Banabas mate Sol mate hohopame taiya dle

¹ Antiyoka sos dulu dla God tle yu hapame molo atlalo so mate sos dokopala so mate iwolota ha:ha:iyo. Yia: hiye Banabas, epo Simiyon (ya: hi haleye Nigele), epo Kulene oplami Lukiyus, epo Manae (dokopala oplami Helod mate madipata teta:le), epo Sol.

² Yia:ta yimkata daya aiyalma depo ha:ha:mama inoma sumpopa:lati Hela:dle Sokota yia: wadle epo atlaiyo, “Banabas mate Sol mate hohopame na:ta hapilowe oko dla ipila:iye,” diyo. ³ Epalati yia:ta daya aiyalma depo ha:ha:po gudepame Banabas mate Sol mate dota hohopo inoma supame God oko dla taiya diyo.

Banabas mate Sol mate Saiples hasu dla tale

⁴⁻⁵ Banabas mate Sol mate Hela:dle Sokota taiya dlati Selukiya mo tle koa hame ma Saiples hasu dla tamalemama yia: gadlowe oplami Yon Maka semtaiyo. Yia: puame Saiples hasu dla Salamis mo dla koa himiyo. Epame mo edla Yu so inoma sumalalo aya dla hehetamsiyamama God yu atlamsiyamaiyo.

⁶⁻⁸ Epame ala hasu hatlo medla me-siyamama mo hale Papos dla tame woyamaiyo. Yia: edla tame natilati Yu oplami hale osolo walle halaiyo. Ya: hiye Baleyesu (ya: hi haleye Elimayas demdiyo. Adipalati, hi i ya: dulu kokoye osolo walle oplami demama apopo.) Ya: mo

edla biskapa God yu molo atlalo oplami halaiyo. Ya:ye hasu dokopala oplami Selegiyus Paulus ya:mkaleyo. Hasu dokopala oplami eye ka:dle oplamiyo. Epedeme ya: God yu dallowe solotamama Banabas mate Sol mate sisilamaiyo. Amasiyama osolo walle oplami Elimayas posolotamaiyo, dokopala oplamitapo God yu dalepame Yesu dla mikadepe dloweye. Epammama ya:tapo Banabas mate Sol mateta God yu atloweye humatlaiyo.

⁹ Amasiyama oloma edla Sol, ya: hi hale Polo demdeta Hela:dle Sokota pasatale mate halemama osolo walle oplami Elimayas watle inoma kokata omhalemama epo atlaiyo, ¹⁰ “Wa:ye Saiten yamipo. Wa: ka:ka:dle koko hapuloma dla opahale demhalapo. Wa:ye alila hapuloma dulu dla opaye isikimi elemala natimhalapo. Epame wa: adipalati Lod yu ka:dleye ma meyelope depame ma opa dla mala-atlamlhalema?” ¹¹ Epedeme watapo Lodta wa: watle batalimale asiyama hamimama wa: inoma dapiyamteye kokowepe. Epalati wa:ta alila opi dulu dla salita hela:dle ponatilowa,” diyo.

Epalati oloma edla amtuwaleta ya: inoma dla bodlati ya: inomata mo-kokoweiyu. Epapalati ya:tapo oplami hale ya: api imtlowe totamsela:iyo. ¹² Epalati hasu dokopala oplamita koko i natipo yelepame Lod dla mikadepe diyo. Adipalati, Polo mate Banabas mate yia:ta God yu atlale dulu dla itiyamale natiyo.

Polota Pisidiya mo pato dulu dla Antiyoka mo dla God yu atlale

¹³ Polo mate ya: mate pumulale so mate Papos mo tle koa hame kaula pato ulupo ma Pampiliya mo pato dla puame woyamaiyo. Mo dulu edla Pelega mo dla koa himiyo. Edla Yon Makata yia: saliyome ma ilame Yelusalem dla taiyo. ¹⁴ Epame Polo mate Banabas mate

Pelega saliyome ma ta:la api Pisidiya mo pato dulu dla An-tiyoka mo dla tame woyamaiyo. Yia: edla ha:ha:lati Yu so inoma sumalalo alilata pulati yia: inoma sumolowedeme inoma sumalalo aya dulu dla hetame popa:iyo. ¹⁵ Epalati inoma sumalalo aya dokopala sota Mosesta aiyalma hatiti-male mate epo God tle yu hapame molo atlalo sota hatitimale mate sesa:iyo. Epame ma Polo mate Banabas mate dla yu hamimama epo atlaiyo, “Namkadulo, wua: dla di watle gadlowe yu atlamolowe hutiyelepiye, me-atlamaiya,” diyo.

¹⁶ Epalati Polota sila:tipo do ta:demama epo atlaiyo, “Namkadulo Isalael so mate epame God dla mikadepe dle po-Yu so wua: mate yu i daliya. ¹⁷ Di Isalael so Godtapo di mamaduloye me-elemuwapo. Epame yia:tapo Isip mo dla ha:ha:lati Godta yia:ye woloma omhaluwapo. Epalati Isalael so opata pasatauwapo. Epapalati Godta yia:ye itiyamale mate Isip mo tle alikili dla eleme woyamuwapo. ¹⁸ Epame yia:ta sokomoko 40 dalupa dulu dla God watle allimama ya: dla kostame siyamalati asiyama Godta yia:pomelemdena. ¹⁹ Epame Godta Keinan mo dulu dla yu meyelope meyelope dle 7 mo so hapulomaye alikili dla dodolomsalepo yia: ta:la kolahapame ma ya: opa Isalael so watle hamiwapo. ²⁰⁻²¹ Epalati di mamadulota Isip mo dla ha:ha:po ma mo i hala pumuluwaye, sokomoko 450 mo-pololuwapo.

Epame di mamadulota mo edla me-ha:ha:lati Godta koko glادلalo soye hatitimuwapo, yia: omha:ha:lepo de-pame. Amasiyama alotle God tle yu hapame molo atlalo oplami Sa:muwelta halale oloma edla Isalael sota ma solotamuwapo, yia: omhallowe dokopala oplami ikadepe hamolowedeme. Epalati Godta Benyamin elele dulu dla oplami hale, Kis yami Solye dokopala oplami ikadepe hallowe dla hulumuwapo. Epapalati Solta sokomoko 40

dulu dla Isalael so dokopala oplami haluwapo. ²² Epame Godta Sol alimama alikili dla gilidepame matle Yesi yami Deibidita yia: dokopala oplami hallepo depame pamoluwapo. Epammama Godta Deibidi koko dla ipo atluwapo, 'Na: Yesi yami Deibidi dla ka:dle koko nati. Epedeme ya:ta na:ta solotamale koko hapuloma halomhallepe,' duwapo.

²³ Epedeme Godta ka:yapa yu itiyamale mate himimama epo atluwapo, 'Deibidi asiya dulu tle Isalael so dla pasakalo hallowe hapilalo oplami pulupe,' duwapo. Epedeme oplami eta mo-puwapo. Eye Yesupo.

²⁴ Amasiyama Yesu ala populalo hallati Yon tatile puame Isalael so hapuloma watle God yu atlamsela:mama epo atlemsela:mduwapo, 'Wua: malamale meyelope depame yú dla tutula:iya,' demduwapo. ²⁵ Epame Yonta ya: oko mosukulu gudla tamama epo atlemsela:mduwapo, 'Wua:ta na:ye ana demdi? Godta sale Kelisoye pona: Amasiyama ya:ye na: ko tle pulupe. Epedeme na:ta ya: hete alisisi uptimoloweye po-ala:na,' demduwapo.

²⁶ Namkadulo Yu so wua: mate epo po-Yu so di God dla mikadepe dlalo so wua: mate na: yu daliya. Pasakalo hallowe kokoye Godta dia: watle Yesu tle hamiwapo.

²⁷⁻²⁸ Amasiyama Yu so mate yia: dokopala so mate Yesuye woloma pomalanatina. Epapedeme yia: solotamuwapo, Yesuye yumuluwedeme. Epedeme yia: koko pa:le tame Paelet watle Yesu yumulupo depame ha:ha:limuwapo. Yia:ta koko i halomsiyamaleye God tle yu hapame molo atlamalalo sota ka:yapa hatitimale yu mate ma-ala:uwapo. Epapedeme Yu sota inoma sumalalo alila hapuloma dla God tle yu hapame molo atlamalalo sota hatitimale yuye sikemte sesa:mduwapo. Amasiyama yia:tapo dulu koko woloma pohamdena.

²⁹ Epedeme God tle yu hapame molo atlamalalo

sota Yesu koko dla atlamale koko hapulomata Yesu dla mo-wowoyapo gudlati yia:tapo Yesu motoye dali yekelehmimili di tle hamtulume wabasi dla himiwapo.

³⁰ Amasiyama Godta ya:ye powale tle ma pasakalo duwapo. ³¹ Epalati alotle alila pasatale dulu dla Yesuta ya: mate Ga:lili tle Yelusalem dla pumulale so watle ya:skamu nalati-imsela:uwapo. Epedeme opa ewolotapo yia:ta Yesu powale tle sila:time sela:la natili kokoye di opa Yu so watle atlamsiyamapo.

³²⁻³³ Epapedeme dita ka:dle yuye wua: dla ham-pualepo. Epedeme ka:yapa Godta di mamadulo mate yu itiyapo himiwaye koko etapo wata dia: dla mo-woyamalepo, ya:tapo ya: maseyemala Yesuye mo-powale tle ma pasakalo duwa koko tle. Epedeme Sam 2ta koko hema epo atlapo,

‘Wa:ye na: maseyemala ikadepe.

Watapo na:ta wa:ye ma-hamalepo’ depo.

³⁴ Epame Godta Yesuye powale tle ma pasakalo duwapo. Epedeme ya: matle ya: maseyemalaye poa pe-epapolowa. Epapele koko tle Godta epo atluwapo,

‘Na:ta ka:yapa Deibidi watle yu itiyamale mate koko ka:ka:dle hapilowe atluwaye

ma wa: watle hamilowepo,’ duwapo.

³⁵ Epame God yu buka dla ma epo atlapo,

‘God tle malale aiyalma oplamitapo wabasi dulu dla pohutuluwa,’ depo.

³⁶ Epedeme God yu iye Deibidi koko po-atlana. Adipalati, Deibidita God ya: oko hapuloma halomsela:po gudepame pouwapo. Epalati ya: motoye ya: mamadulo wabasi seme dla hamatilati ya: motota edla hutuwapo.

³⁷ Amasiyama Yesu motoye wabasi dulu dla elemama pohutana. Adipalati, Godta ya:ye powale tle ma pasakalo duwapo.

³⁸⁻³⁹ Epedeme namkadulo, wua: dita atlama yu i woloma daliya. Adipalati, Godtapo Yesuta koko halë tle wua: bobtalimaleye hiyolepame ullu pa:talo so dlepe. Ame adipalati, Mosesta aiyalma hatitimaleta wua:ye wua: bobtalimale tle alikili dla eleme woyapame po-ullu pa:talo so dena. Amasiyama oplami antapo Yesu dla mikadepe dlepiye, Yesuta ya:ye batalimaleta itiyamale tle alikili dla hamame woyamelepe.

⁴⁰ Epapedeme wua: woloma na: yu hapame mikadepe dle dulu dla ha:ha:iya. Adipalati, God tle yu hapame molo atlalo sota atlamale koko ita wua: dla pulala depame,

⁴¹ 'Wua:ta ha:ha:le oloma edla na:tapo koko pato halepe.

Amasiyama wua:ta koko i natipame pomikadepe dlowa.

Epame oplami haleta ya: dulu kokoye wua: dla at-lamelepiye,

wua: ma woloma pohalowa.

Epapedeme na: yu dla asupumlalo so, wua: koko i natipo yiyelepame pallipe.' ”

⁴² Epo Polo mate Banabas mate yu atlamha:ha:po gudepame inoma sumalalo aya tle tulumha:ha:lali opata puame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: matle inoma sumalalo alila haleta puame wua:ta God yu atlaleye ma atlaiye,” diyo. ⁴³ Inoma sumaleta ma tame gudlati opata sillipo ma yia: aya dla tamhalaiyo. Epalati Yu so opi mate epo po-Yu sota God dla mikadepe dlalo so opi mate Polo wolota tamallati dolumtamalaiyo. Epalati Polo mate Banabas mate yia: watle epo atlaiyo, “Wua:ta Godta bokotiyapo malamale dulu dla ha:ha:ye, medla mepo ha:ha:iye,” diyo.

⁴⁴ Epo ma inoma sumalalo alila haleta mo so hapulomata Lod yu dalla pumulaiyo. ⁴⁵ Epalati Yu sota opa alumale pato natipame Polo mate Banabas mate dla elle pato himiyo. Epame yia:tapo Polota God yu atlemhallati

sillipame Polo yu ipi tle isikimi koko atlemhalema demyemama Polo mate yu dlomaiyo.

⁴⁶ Amasiyama Polo mate Banabas mate powowota:lalo asiyama yuye yia: watle epo atlamaiyo, “Ka:dlepo, wua: tatle dita God yuye wua: dla atlamoloweye. Amasiyama wua:ta pasakalo hallowe haloweye allipo. Epedeme di wua: melepame ma po-Yu so watle God yu atlam-siyamolowepo. ⁴⁷ Adipalati, Lodta di watle ipo atluwapo, ‘Na:ta wa:ye hamuwapo, wa:tapo po-Yu so dulu dla hela:dlalo hallepodepame.

Epame wa:tapo pasakalo hallowe yuye opa hapulomata:lamo pato sukulu gugudle dla hamtelepodepame.’”

⁴⁸ Epalati po-Yu sota Polo yu dalepame sisiyemama Lod yuye ka:pi diyo. Epame yia: dulu dla Godta pasakalo hal-lowe dla sesa:le so hapulomata mikadepe diyo. ⁴⁹ Epalati mo edla opa hapulomata God yuye dalemtaiyo.

⁵⁰ Amasiyama Yu sotapo Polo dla elle pato himimama yia:ta tame God dla mikadepe dlalo po-Yu so patoto wola: mate epo mo dokopala so mateta siyalasiyaladlepo depame Polo wolo kokoye yia: watle mala-atlamaiyo. Epalati yia:tapo Polo woloye wotiyalle hapipame mo etle alikili dla dodolomsaliyo. ⁵¹ Epapalati Polo mate Banabas mate ma Ikoniom mo dla tlowedeme ha:ha:mama yia:ta Yu so dla alli koko nati-imama yia: hete sokopeye Yu so opa inoma dali dla hihiyoliyo.

⁵² Amasiyama mikadepe dle soye Hela:dle Sokota poposatilmalati sisiyeiyo.

14

Polo mate Banabas mate Ikoniom mo dla ha:ha:le

¹ Ikoniom mo dla Polo mate Banabas mate mamisika: Yu so inoma sumalalo aya dla God yu atlowedeme hetaiyo.

Edla yia:ta itiyamale mate God yu atlamala dalepame Yu so hapuloma mate epo Guliki so hapuloma mate Lod dla mikadepe diyo. ² Amasiyama Yu so opita Polo yu hala allimama mo so watle Polo kokoye isikimi mala-atlamsiyamaiyo, mo sota mikadepe dle so dla siyalasiyal-adlepo depame. ³ Amasiyama dulu edla Polo mate Banabas mate Ikoniyom dla weya alila selemalli ha:ha:iyo. Yia: edla ha:ha:mama powota:lalo God kokoye opa watle atlamha:ha:iyo. Epalati opata yia: yu dla mikadepe dlepo depame Lodta Polo mate epo Banabas mate dla ulugiye-male koko halowe itiyamale hamiyo. ⁴ Epapalati mo dulu dla opata duka gladle pato elaiyo. Opa opita Polo wolo tiyama tle ha:ha:, epalati opa opita Yu so tiyama tle ha:ha: diyo.

⁵ Epapele dulu edla Yu so tiyama tle ha:ha:lalo so mate epo yia: dokopala so mate Polo woloye ewalata siyomtimolowa depame yu ka:diyo. ⁶⁻⁷ Epalati Polo mate Banabas mate yu i dalepame Likaoniya mo pato dla potamalaiyo. Epo edla potame ha:ha:mama Listla mo mate epo Delebe mo mate epo mo yimlala opi mate dla God yu atlamsiyamaiyo.

Polo mate Banabas mate ma Listla dla tame ha:ha:le

⁸ Epame Listla mo dulu dla oplami hale ya:yata hamama mepo akoloyale hamaiyo. ⁹ Epapeleye ya: polomama Polota God yu atlamhallati woloma dalempolaiyo. Polota akoloyale oplami dla omhalemama malamaiyo, ya:ta mikadepe dleta ala:na ya:ye ka:dloweye. ¹⁰ Epedeme ya:ta akoloyale watle yu teta:le mate epo atlaiyo, “Wa:ye sila:tine,” diyo. Epalati akoloyale oplamita sila:tipame sela:iyo.

¹¹ Amasiyama opa alumaleta Polota oplami ka:dle nati-pame yu teta:limyemama Likaoniya yu mate epo atlamyaiyo, “Di godta opa some yiyepo pepele di tle dia: dla

malana,” demyaiyo. ¹² Epamyemama yia:tapo Banabasye yia: biskapa god pato Sus hi sepiyo. Epame Poloye biskapa god hale Sus ya: yu hamsela:lalo oplami Helmes hi sepiyo. Adipalati, Polotapo alila hapuloma yu atlamsela:iyo.

¹³ Sus god dla sisiyelalo ayaye mo kosukulli alikili dla polaiyo. Epeleye Sus god dla inoma sumalalo dokopala oplamita bulumkiyawa aliya mate plaplawa mate halopo puame mo kosukulli kokoloma dla hatitimaiyo. Adipalati, ya: mate epo mo so mate solotamaiyo, Polo mate epo Banabas mate dla sisiyemama aliya poyuluwedeme. Adipalati, yia: malamaiyo, Polo woloye semte god tepo depame.

¹⁴ Amasiyama Polo mate epo Banabas mate koko i dalepame yia:ta alli kokoye opa dla nati-imama yia: tluka tallatalladiyo. Epame opa dulu dla ullumsiyamama yu teta:le mate epo atlamsiyamaiyo, ¹⁵ “Namkadulo, wua: adipapalati ipapele kokoye dia: dla hama:? Adipalati, di ma ta:la so, wua: epapelepo. Epeleye dita wua: dla yu ka:dle hampuapo, wua:tapo biskapa god eye memelepame ma pasakalo halemhallalo God dla mikadepe dlepo depame. Adipalati, ya:tapo pepele di mate epo ta:lamo mate epame kaula mate epo alisisi hapuloma dulu dla ha:ha:lalo mate mimita:puwapo. ¹⁶ Epedeme Godta ka:yapa opata miyelo solotamale koko halomyelati natipame pohumatlamdena. ¹⁷ Amasiyama wua:ta dulu edla ha:ha:lali Godta ya:ta bokotiyapo malamale nati-imama pepele di tle tiyo hamimduwapo, epame emale alisisita ka:depo matlepo depame gadle himmduwapo. Epo wua: dla dlowe alisisi pato hamipame ma wua: dla siyele hamimduwapo. Epedeme Godtapo ya:skamu ya: koko botomastamama koko hapuloma iye wua: dla halopimduwapo,” demyaiyo. ¹⁸ Epedeme Polo mate Banabas mate mo sota yia: watle sisiyemama aliya poyupo hapilowe koko atlamaleye api

godlowedeme yia: watle yu pato sikemte atlamaiyo.

¹⁹ Amasiyama Yu so opa opi Antiyoka mo tle epo Ikoniom mo tle pumulaiyo. Yia:ta puame mo sota siyalasiyaladlepo depame Polo koko dla isikimi mala-atlamyaiyo. Epalati opata siyalasiyaladepame Poloye ewalata kelepomo alikili dla hallumtame himiyo. Epame yia: epo malamaiyo, yia:ta Poloye mo-yumulepo diyo.

²⁰ Amasiyama mikadepe dle sota Polota ela dla tame alupo ha:ha:lati Poloye sila:tiyo. Epalati yimkata mo dulu dla ilame tamalaiyo. Epame ma-alallati Polo mate Banabas mate Delebe mo dla tamalaiyo.

Polo mate Banabas mate ma Siliya mo pato dulu dla Antiyoka dla ilame tale

²¹⁻²² Polo mate Banabas mate ma Delebe mo dla God yu atlamsiyamalati opa hapulomata mikadepe diyo. Epame yia: ma Delebe mo tle ma ilame mo opi Listla mate epo Ikoniom mate epame Antiyoka dla mikadepe dle soye mamisika: God yu mate gagademsiyamala taiyo, yia:tapo mikadepe dle dulu dla ha:ha:mama kokalepo ha:ha:lepo depame. Epammama yia:ta epo atlamsiyamaiyo, “Mikadepe dle so ditapo wotiyalle dulu tle God ya: mo koko dla ulatulupe,” demsiyamaiyo. ²³ Epamsiyamama Polo wolotapo sos hapuloma dla dokopala so hohomtamalaiyo. Epame daya aiyalma depo ha:ha:mama inoma sumale mate yia:ye Lod do tama dla hatitimdiyo. Adipalati, yia:tapo Lod dla mo-mikadepe duwapo.

²⁴ Epame yia: Pisidiya mo tle ma Pampiliya mo dla pumulaiyo. ²⁵ Yia: Pelega mo dla God yu atlepo gudepame matle Ataliya mo dla tuluiyo. ²⁶ Epame Ataliya mo tle koa hame ma Siliya mo dla ulupo ma Antiyoka mo dla taiyo. Epedeme mo hema ka:yapa mikadepe dle sota Polo mate Banabas mate yia: hohopame mo opi dla God yu hamtaiya

demama epo atlaiyo, “Godta wua: mate hallepe,” diyo. Epalati yia:tapo God yu ma-hame mo opi dla tame siyapo depo okota mogudlati ma i-ilapo puame yia: mo ikadepe Antiyoka dla woyamaiyo.

²⁷ Epedeme Polo mate Banabas mate puame Antiyoka dla woyapame mikadepe dle so hapuloma sisilapame hatlo alumaiyo. Epame yia:ta God yu hame mo hapuloma dla atlamsiyamalati Godta yia: mate halale kokoye opa watle atlamaiyo. Epame Godta po-Yu sota mikadepe dlowe kokoloma dokostale koko mape atlamaiyo. ²⁸ Epo gudepame Polo mate Banabas mate mikadepe dle so yimkadulo mate mo medla me-ha:ha:iyo.

15

Yelusalem dla po-Yu so koko esemale

¹ Epapele dulu dla opa opi Yudiya tle Antiyoka dla puame po-Yu so mikadepe dle so watle imama epo atlaiyo, “Wua: Mosesta di watle kapala kestlowe koko imuwaye, e podolumalalo wekelepiye, wua: pasakalo hallowe po-halowa,” diyo. ² Epalati Polo mate Banabas mate imale i dalepame allimama yia: mate yu dlomaiyo. Epapalati mikadepe dle sota Polo mate Banabas mate epo mikadepe dle so opi mate hohopo Yelusalem dla taiya diyo, yia:tapo tame Taiya dle so opa mate epo Yelusalem sos dokopala so mate koko iye woloma esemelepo depame.

³ Yia: sostapo yia:ye taiya dlati tamalemama Ponesiya mo tle epo Samaliya mo tle tamalaiyo. Edla tamalemama sos hapuloma dla po-Yu sota yia: biskapa god melepame ma Yesu dla mikadepe dle kokoye atlamtamalaiyo. Epalati mikadepe dle so hapulomata koko i dalepame sikemte sisiyeiyo.

⁴ Epapedeme yia:ta puame Yelusalem dla woyamalati sos dokopala so mate Taiya dle so mate epame mikadepe

dle so hapulomata yia: natipame sikemte sisiyeiyo. Epalati Polo mate Banabas mate Godta yia: tle oko halé kokoye yia: watle atlamaiyo. ⁵ Amasiyama mikadepe dle so opa opi Pa:lisi so alumale dulu tle sillipame epo atlaiyo, “Po-Yu sota pasakalo gadle halowa dlepiye, yia: ka:dena, kapala kotipo Mosesta aiyalma hatitimale dolumsiyamoloweye,” diyo.

⁶ Epalati Taiya dle so mate dokopala so mate yu i dulu kokoye woloma esemolowedeme hatlo alumaiyo. ⁷ Alila selemalli dulu dla koko i esempopa:pame Pitata sila:time epo atlaiyo, “Namkadulo, wua: malamaiya. Ka:yapa Godta wua: dulu tle na:ye ma-hamuwapo, po-Yu so watle God yu hamtelepo depame. Epalati yia:tapo na: tle God yu dalepame mikadepe duwapo. ⁸ Epalati God opa dupa dulu natilalotapo po-Yu sota mikadepe dle koko i natipame ka:pi duwapo. Adipalati, ya:ta koko iye mikadepe demama ya: Hela:dle Sokoye dia: dla hamiwa epammama ma yia: dla hamiwapo. ⁹ Epedeme Godta natili dulu dla di Yu so mate epo po-Yu so mate pomeyelopedesema. Epapedeme yia:ta mikadepe dlati Godta yia: bobtalimaleye mo-howahapo woweluwapo. ¹⁰ Epedeme wua: God elemala natimiya. Epame po-Yu so mikadepe dle soye Mosesta aiyalma hatitimale dolumelepo depame ha:ha:limiya. Wua:ta epapelepiye, wua:ta yia: watle upiyele alisisi epapele some goludemama apelepe. Adipalati, dia: mate epo di mamadulo mate woloma upiyele alisisi eye pohampuana. ¹¹ Amasiyama di mikadepe dema, di Lod Yesu di watle bokotiyapo malamale tle pasakalo hallowe hamiwaye, epammama po-Yu so mape api hatlo metle pasakalo hallowe halepe,” diyo.

¹² Epalati alumale patotapo Pita yu dalepame yu dimi popai:yo. Epo yia:ta yu dimi popa:lali Polo mate Banabas mate Godta yia: tle ulugiyemale koko po-Yu so dulu dla

halomsiyamaleye yia: dla atlamaiyo.

¹³ Yia:ta yuhapo gudlati ma Yeimsta sila:time epo atlaiyo, “Namkadulo, na: yu daliya. ¹⁴ Saimon Pitata di watle ma-atlalepo, Godta ka:yapa po-Yu soye ya:ta bokotiyapo malamale tle ya: akimlala depo hohomale kokoye. ¹⁵ Epapedeme koko itapo God tle yu hapame molo atlalo sota atlamale yu mate ma-ala:po. Adipalati, God yu buka dla yu ilimaleta ipo elapo,

¹⁶ ‘Koko i gudlati na: matle ilame puluwepo.

Adipalati, Dokopala oplami Deibidita omhaluwa mo kokoye aya epapele some mo-kitlotame elapo.

Amasiyama na:ta puame dinapopame
mamisika: halowepo.

¹⁷ Epedeme na:ta sisilamale po-Yu so opa hapulomatapo na:ye totamelepe.

¹⁸ Epapedeme opata koko i malamelepo depame
Lodtapo mo-powataliya atluwapo.’

¹⁹ Epapedeme na: posolotamasema, dita po-Yu sota God hala dla puluwe api himomolloweye. ²⁰ Amasiyama di isikimi yu ilimale tlo po-Yu so watle hamimama epo atlowepo, ‘Wua: biskapa god watle hamili dlowe alisisi halopo podlowa. Adipalati, dlowe alisisi eye mo-batalimalepo. Epame batalimale koko opa uhalomolowe mate wola: uhalomolowe mate pahalomolowa. Epame omali podlowa, epammama mo ma ala omali mate hal-lati podlowa.’ ²¹ Epedeme po-Yu soye woloma koko i dolumha:ha:lowe ka:pi. Adipalati, mo-powataliya Yu sotapo mo hapuloma dulu dla yia: inoma sumalalo aya dla ipapele kokoye halomiyo demama haliyamale dla ma-atlamduwapo. Epammama yia:tapo Mosesta aiyalma hatitimaleye inoma sumalalo alila hapuloma dla opa watle ma sesa:po imduwapo.”

Yu ilimale po-Yu so mikadepe dle so watle hamili

²² Epame Taiya dle so mate epo sos dokopala so mate epo mikadepe dle so hapuloma matetapo solotamale himpame opa opi hohopo Polo wolo mate ma Antiyoka dla taiya diyo. Epammama yia:ta dokopala so alumale dulu tle opa iwolo hohomaiyo, Yudas Balesabas mate Saeles mate. ²³ Epalati yia:ta yimkata Antiyoka dla tamalemama yu ilimale i hame tamalaiyo,

“Epedeme namkadulo, di Taiya dle so mate epo sos dokopala so mate yu iye ilima. Epapedeme di yu iye po-Yu so mikadepe dle so hapuloma Antiyoka dla epo Siliya dla epo Kilikiya dla ha:ha:lalo so wua: dla hamima.

²⁴ Epapedeme di alumale dulu tle opa opita tame wua: dla yiyilamale koko imalati wua:ta sikemte momalamuwaye di me-daluwa. Amasiyama dita yia: watle atlati po-apena. ²⁵⁻²⁷ Epapedeme di ma Polo mate Banabas mate ma ilame wua: dla taiya dema. Adipalati, opa iwoloye Lod Yesu Keliso koko dla yia: pasakalo hatitimoloweye po-allisemde. Epele dulu dla dita solotamale tle di alumale dulu dla Yudas mate Saeles mate hohomuwa, yia:ta Polo wolo mate wua: hala dla telepo depame. Epedeme yia:tapo wua: dla tame yu hatlo dita ilimale iye atlamelepe.

²⁸ Adipalati, di Hela:dle Soko mate malamale mahatlope depo himiwapo. Epedeme di wua: watle upiyele hale pohamilowa. Amasiyama wua: isikimi koko hatlo itlo dolumaiya. ²⁹ Wua: biskapa god watle hapili dlowe alisisi halopo podlowa. Epame omali podlowa, epammama mo ala omali mate hallati podlowa. Epame batalimale koko wola: uhalowe epo opa uhalowe mate pahalomolowa. Wua:ta di yu i dolumha:ha:lepiye, eta wua:ye ka:depo ha:ha:lepe.

Eso namkadulo, di yu epo.”

³⁰ Epedeme opa iwolota yu ilimale i hame Yelusalem tle Antiyoka dla ma-tamalaiyo. Epame yia: Antiyoka dla puame woyapame opa hapuloma sisilapame yu ilimaleye yia: watle hamiyo. ³¹ Epalati Antiyoka sos sotapo gadle yu ilimale i sesa:pame sikemte sisiyeiyo. ³² Epame God tle yu hapame molo atlalo so Yudas mate Saeles mate gadle yu atlamama mikadepe dle so dla itiyamale hamiyo. ³³ Epame alila opi Antiyoka dla ha:ha:po gudlati mikadepe dle sota Yudas mate Saeles mate ma Yelusalem dla woloma i-ilapo taiye diyo. [³⁴ Amasiyama yia:tapo ilame ma-tamallati asiyama Saeles tlo Antiyoka medla halli diyo.] ³⁵ Epalati Polo mate Banabas mate Antiyoka mo dla me-ha:ha:mama opa opi mate God yu atlamha:ha:iyo.

Polo mate Banabas mate duka gladepo tale

³⁶ Alotle alila haleta Polotapo Banabas watle epo atlaiyo, “Di matle ilame tame dita ka:yapa Lod yu hamtauwa mo yimlala hapulomaye tlamtlowa. Adipalati, na: edla mikadepe dle so ha:ha:ye sikemte malamama yia: tame natilowe solotama,” diyo. ³⁷ Epalati Banabasta solotamaiyo, Yon Makaye ya:ta semtlowedeme. ³⁸ Amasiyama Polo posolotamaiyo, Banabasta Yon Maka semtloweye. Adipalati, yia:ta kayapa tale dulu dla Yon Makaye hamalati ya:ta oko dla hutulli woloma ponatiyo. Epapele koko tle Yon Makatapo yia:ye Pampiliya mo tle saliyome ilamtaiyo. ³⁹ Epalati Polo mate Banabas mate sikemte yu dlopo yimkata siyamale tle duka gladepo ma meyelope meyelope depo tamalaiyo. Epammama Banabasta Yon Maka seme Saiples hasu dla koa tle uliyo. ⁴⁰ Epalati asiyama Polota Saeles tlo saiyo, ya: mate tloweye. Epalati mikadepe dle sota yia:ye taiya demama epo atlaiyo, “Taiya, Lodta gadletapo wua: mate hallepe,” diyo. ⁴¹ Epalati yia:ta tame Siliya mo mate epo Kilikiya mo

mate dla mikadepe dle soye God yu mate gagademiya-mama itiyamale hapimsiyamaiyo.

16

Timotita Polo mate tale

¹ Polo wolota tame Delebe mo dla woyapame ma Listla mo dla tame natilati mikadepe dle oplami hale halaiyo, ya: hiye Timoti. Timoti ya: waiye mikadepe dle Yu a:yayo. Epalati ya: a tlo Guliki oplamiyo. ² Epapeleye mikadepe dle so Listla dla ha:ha:lalo mate Ikoniyom dla ha:ha:lalo mateta Timotiye koko ka:dle oplami demdiyo. ³ Epapele dulu dla Polota solotamaiyo, Timoti mate sela:lowedeme. Amasiyama Yu so hapuloma edla ha:ha:le soye me-yia:malamaiyo, Timoti ya: aye Guliki oplami. Epapedeme Polota Yu sota sisiyelepo depame Yu so yia: toto koko dolumama Timoti hamame kapala ke staiyo. ⁴ Epalati Polo wolota Taiya dle so mate epo dokopala so mateta Yelusalem dla yu ilimaleye opata dolumelepo depame mo hapuloma dla yu e atlamsiyamaiyo. ⁵ Epapalati mikadepe dle sota mo-pasatamtamama sos hapulomata itiyamale mate hutiyemtaiyo.

Godtapo Poloye Makedoniya dla tane dle

⁶ Polota yimkadulo mate tame Asiya dla God yu atlam-oloweye Hela:dle Sokota api himomeliyo. Epalati yia:tapo tamalemama Piligiya mo ka: epo Galasiya mo ka: duka tle tamalaiyo. ⁷ Epame yia:tapo Misiya mo mateka:pi dla puame woyapame ma Bituniya mo dla tlowedeme apalati Yesu ya: Sokota yia: api himomeliyo. ⁸ Epapalati yia: Misiya mo tla:me ma Tlowas dla tuluiyo.

⁹ Yia: Tlowas mo dla puame woyamale utula:la oloma edla Polotapo ya: inomata meyelope dlati Makedoniya

oplami natiyo. Oplami etapo ya: watle otele mate epo at-laiyo, “Wa: kaula ulumpuame Makedoniya dla di gadene,” diyo. ¹⁰ Epapele dulu dla di Godta dita Makedoniya so watle ka:dle yu hamtelepo depame di taiya duwa kokoye malapame Makedoniya dla tlowedeme me-dinapuwa.

Lidiyata mikadepe dle koko

¹¹ Di koa hame Tlowas mo melepame Samoteleis hasu dla uluwa. Edla hutiyepo alallati ma Neyapolis dla uluwa. ¹² Epame etle ma ta:la api Pilipi dla tauwa. Mo iye Makedoniya mo dulu dla mo pato halepo. Loum so mape mo hema me-ha:ha:uwa. Epalati di mo edla alila pasatale sepele ha:ha:uwa.

¹³ Epame di Yu so inoma sumalalo alila dla aloma pili dla tulumuluwa. Adipalati, di malamuwa, Yu soye edla inoma sumdeyo depame. Epame edla tulume wola: opi edla popa:lali yia: watle yu atlampopa:uwa. ¹⁴ Wola: edla di yu dalempopa:uwa dulu dla Tayatila dla hallalo a:ya hale poluwa, ya: hiye Lidiya. A:ya ya: okoye tluka omteka:ple kolepame mani halowedeme opa watle asiyama mate hapimhalemdiyo. Epame ya: mape Yu so yia: God dla mikadepe demdiyo. Epapeleye Polota yu atlampollati Godtapo a:ya ita yu woloma ka:depo halepo depame ya: gaduwa. ¹⁵ Epapele koko tle ditapo ya: mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate yú dla ka:ka:timuwa. Epalati ya:tapo dia:ye ya: aya dulu dla elemhetlowedeme epo atluwa, “Wua:tapo na:ye ikadepe Lod dla mikadepe dlalo a:ya dlepiye, wua: matame na: aya dulu dla na: mate ha:ha:iya,” duwa. Ya:ta epo atlati asiyama dita ya: mate ya: aya dla hetame ha:ha:uwa.

Polo mate Saeles mate amtuwale aya dla ka:ka:timale

¹⁶ Alila haleta di inoma sumolowedeme aloma pili dla tulumha:ha:lali oplami hale ya: oko a:yata duka dla di

umuwa. Epapeleye a:ya itapo ilama ya:nasamata ya: dla kukutupo hallati ya:tapo opa watle amile dla koko wowoy-amoloweye momolo atlamsela:mdiyu. Ya:ta epamsela:lati ya: patoto sota mani pato hamdiyo. ¹⁷ Epapeleye a:ya itapo di ko tle pumama yu teta:le mate epo atlempuwa, “Opa iwoloye di dla hallalo God ikadepe ya: oko sopo. Epedeme yia:tapo wua:ta pasakalo halowe apiye atlamsiyamapo,” duwa. ¹⁸ Epame ma ya:tapo alila hapuloma dulu dla di watle mepo atlamsela:mduwa. Epalati Polota alimama helestame ilama ya:nasama ya: dulu dla hala watle epo atluwa, “Na: Yesu Keliso hi tle wa: watle atlema, wa: ya: tle alikili dla ulatane,” duwa. Epalati pakasiyamalalo ilama ya:nasamatapo ya: tle alikili dla ulatauwa.

¹⁹⁻²⁰ Epapalati a:ya ya: omha:ha:lalota yia:ta mani halalo api kestale natipame puame Polo mate Saeles mate hohopame gamani so dla elemtauwa. Yia: Polo mate Saeles mate elemtame haliyamale dla ipila:pame Loum gamani so watle epo atluwa, “Opa iwoloye Yu sopo. Epame yia:tapo di mo dulu hema siyaladle ta:demsiyama. ²¹ Epapedeme yia:ta imale kokotapo di Loum so aiyalma mate po-ala:sema. Epedeme di Loum sotapo yia:ta imale koko halowe poka:dena,” duwa.

²² Epammama mo so hapulomata Polo mate Saeles mate sikemte alliwa. Epalati gamani sota yia: opa watle Polo mate Saeles mate yia: tlukaye tallatalladepame uptipo dali mate hohopoliya duwa. ²³ Epalati opata yia:ye sikemte hohopolepame amtuwale aya dulu dla ka:ka:timuwa. Epame yia:ta amtuwale aya omhallalo oplami watle epo atluwa, “Wa: woloma yia:ye omhalane,” duwa. ²⁴ Epapalati dalepame amtuwale aya omhallalota aya dulu ikadepe kokoloma gowaladepame Polo mate Saeles mate elemtuwame aya dulu edla yia: heteye dali opokoko dulu dla hatitipame elota siyomaiyo.

²⁵ Utula:la dukuslopi oloma dla hallati Polo mate Saeles mate inoma sumpopa:mama siyele sala God watle dodolumpopa:iyo. Epapalati amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so yimkadulo ma me-dalempopa:iyo. ²⁶ Epalati pakasiyamalalo allutuwale patota tumama amtuwale aya holuiyo. Epammama amtuwale aya kokoloma hapulomaye dodokotimaiyo. Epame oli deata amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so kokotipoliyeleye miyelo suwasuwadiyo. ²⁷ Epapele dulu dla amtuwale aya omhallalota sila:time natitepo kokoloma hapuloma dodokotipo halla natiyo. Epapala natipame ya:ta malamaleta amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so hapuloma mo-potayo depame aipa:ya hame ya:skamu yumuluwedeme apiyo. ²⁸ Amasiyama Polota yu teta:le mate ya: watle epo atlaiyo, “Wa:skamu yummiya. Dita hapuloma ala me-ha:ha: ini,” diyo.

²⁹ Epalati amtuwale aya omhallalota ya:mkale watle tuloma hampuane diyo. Epame tuloma hame amtuwale aya dulu dla kukulumtuwame wota:mama eseselalle mate Polo mate Saeles mate ya: hete sitali dla alumata kellepo polaiyo. ³⁰ Epame Polo mate Saeles mate alikili dla elemtuwame ya: watle epo atlaiyo, “Opa, na: apa koko hapo pasakalo hallowe hapa:?” diyo.

³¹ Epalati Polo mate Saeles mate ya: watle epo atlaiyo, “Wa: Lod Yesu dla mikadepe dene. Eta wa:ye pasakalo hallowe halepe. Epedeme wa: mate epo wa: aya dulu dla ha:ha:lalo so mateta Lod Yesu dla mikadepe dlepiye, eta wua: pasakalo hallowe halepe,” diyo.

³² Epame ya:tapo Polo mate Saeles mate ya: aya dla el-emptaiyo. Epalati Polo wolotapo ya: mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate dla Lod yu atlamaiyo. ³³ Epapalati utula:la edla amtuwale aya omhallalo oplamita Polo woloye opata hohopolemama kapala kotimaleye howahalomaiyo. Epame oloma edla Polo wolota amtuwale aya

omhallalo oplami mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate yú dla ka:ka:timaiyo. ³⁴ Yia:ye yú dla ka:ka:timalati asiyama amtuwale aya omhallalo oplamita Polo mate Saeles mateye ya: aya dla elemtame daya ilimaiyo. Epame ya: mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate yia:ta God dla mikadepe dle koko dla sikemte sisiyeiyo.

³⁵ Epo utulalati gamani sota yia: opaye amtuwale aya omhallalo oplami watle taiya demama epo atlaiyo, “Polo woloye ma alikili dla woyamelepo,” diyo. Epalati yia:ta tame amtuwale aya omhallalo oplami watle Polo wolota alikili dla woyamolowe yu gamani sota atlaleye ya: watle atlaiyo.

³⁶ Epalati amtuwale aya omhallalo oplamita yu i dalepame tame Polo watle epo atlaiyo, “Gamani sota atlemama, wua:ye ma-taiya duwo. Epedeme wua: woloma taiya,” diyo.

³⁷ Amasiyama Polota gamani sota taiya dle opa watle tame epo atlaiyo, “Wua: patoto sotapo di kokoye woloma pogladena. Epammama yia:tapo wua: watle itiyamale hamilati wua:tapo dia:ye opa inoma dali dla hohopoluwapo. Epapedeme yia: poka:dena, Loum mo so ikadepe dla epapele koko haloweye. Adipalati, na: mate Saeles mate di ma Loum mo so opa ikadepepo. Epapele tlope wua:tapo dia:ye hohopoluwapo. Epame wua: patoto sota dia:ye amtuwale aya dulu dla ka:ka:timuwapo. Ma epame yia:tapo dia:ye amtuwale aya tle hemele alikili dla eleme woyamolowedeme apopa? Poka:dena, epapoloweye. Epedeme miyelo puame dia:ye amtuwale aya itle alikili dla eleme woyamolowe ka:pi,” diyo.

³⁸ Epalati gamani sota taiya dle opata ma ilame tame Polota atlale yuye gamani so watle atlaiyo. Epapalati gamani sota Polo mate Saeles mateye ikadepe Loum soyo dlati dalepame sikemte yiyelepame wowota:iyo. ³⁹ Epame

miyelo puame Polo mate Saeles mate dla namkale dle yu atlaiyo. Epo yia:ye amtuwale aya dulu tle alikili dla eleme woyamama epo atlaiyo, “Wua: wata mo itle alikili a:ma woyapo taiya,” diyo.

⁴⁰ Epalati Polo mate Saeles mateta amtuwale aya dulu tle woyapame Lidiya aya dla taiyo. Edla tame mikadepe dle so dla gadle yu atlapame ma-tamalaiyo.

17

Polo mate Saeles mate Tesalonika dla tale

¹ Polo mate Saeles mateta Tesalonika mo dla tamale-mama Ampipolis mo mate epo Apoloniya mo mate tetla:po tamalaiyo. Epele dulu dla Yu so inoma sumalalo ayaye Tesalonika mo dla polaiyo. ² Polo ma mo edla meyelo aplalo epammama Yu so inoma sumalalo aya dla hetaiyo. Epame Yu so inoma sumalalo alila dapahat-lope dulu dla Polota God yu buka dulu tle Yu so wadle Keliso kokoye haliyamale dla imdiyo. ³ Ya:tapo God yu imama epo atlemdiyo, “Godtapo yu me-himiwapo, ya:ta sale Kelisotapo wotiyalle hapame popo ma powale tle pasakalo dloweye. Epedeme na:tapo wua: wadle Yesu koko atlamhala iye Kelisopo. Ya:ye Godtapo sepame tane dle oplami ikadepe wua:ta omha:ha:uwapo,” demdiyo.

⁴ Epalati Yu so opitapo Polo mate Saeles mate yia: yu dla dalepo mikadepe demama yia: mate hatlope demdiyo. Epalati God dla mikadepe dle Guliki so mate epo patoto so wola: opi mate yia: mape mikadepe demama Polo wolo mate hatlope demdiyo.

⁵ Amasiyama Polo yu dla pomikadepe dle Yu sotapo Polo wolo dla sikemte elle pato himiyo. Epammama yia:tapo mo dulu dla poka:ka:depo siyamalalo opa hopame alumale tipo siyaladle ta:diyo. Yia:ta siyaladle ta:depame Yason aya dla ullumtame Polo mate Saeles

mate hohopo opa inoma dali dla ipila:lowedeme tota-maiyo. ⁶ Amasiyama yia:ta Polo wolo ponatilalo wekelati Yason mate mikadepe dle so opi mate hohopame mo dokopala so dla elemtaiyo. Epalati siyaladle ta:dlalo sota dokopala so watle yu teta:le mate Polo wolo koko dla epo atlamyaiyo, “Opa iwolotapo mo hapuloma dla opa watle yiyilamale koko imsiyamama ma di mo hema mopuwapo. ⁷ Epalati oplami Yason itapo yia:ye hohopame ya: aya dla elemhetame halapo. Epedeme opa iwolotapo di pato oplami Sisata aiyalma hatitimaleye hauwokokom-siyama. Adipalati, yia:ta atlemama Sisaye podi pato oplami, amasiyama oplami hale, Yesu tlo di pato oplami demde,” demyaiyo.

⁸ Epalati mo so mate dokopala so mate yu i dalepame sikemte yiyelepame alliyo. ⁹ Epame dokopala sota asiyama mani hatitimaiya dlati Yason wolotapo dokopala so watle mani hatitipame alikili dla woyamaiyo.

Polo wolota Beleya mo dla tale

¹⁰ Epo utula:la oloma edla mikadepe dle sota Polo mate Saeles mate Beleya dla taiya diyo. Epalati yia:ta Beleya dla tame Yu so inoma sumalalo aya dla hetaiyo. ¹¹ Epapele dulu dla Polota Tesalonika dla halale oloma edla Yu so edla ha:ha:leta ya: yu dallowe alliyo. Amasiyama Beleya mo hema Yu sota Polota God yu atlati hutulli mate ya: yu hapame yu e ya: dulu kokoye woloma totamdiyo. Epame yia:tapo Polota imaleye mikadepeta: depame alila hapuloma dulu dla God yu buka sikemte sesa:mha:ha:mdiyo. ¹² Yu sota mikadepe dlati Guliki so patoto wola: opi mate epo opa opi mate yia: ma mikadepe diyo.

¹³ Amasiyama Tesalonika dla ha:ha:lalo Yu sota Polo woloye Beleya dla God yu atlamha:ha:uwo dla dalepame yia: ma Beleya dla pumulaiyo. Yia: Beleya dla puame mo so watle Polo wolo kokoye isikimi mala-atlamalati opata

siyaladle ta:diyo. ¹⁴⁻¹⁵ Epapalati Saeles mate Timoti mate Beleya mo medla me-ha:ha:latai mikadepe dle sota Polo tlo hapele koa sitali dla semtuluiyo, ya:tapo etle koa hame Atene mo dla telepo depame. Epame yia: Atene mo dla tame woyamalati Polota ya: semtale so watle epo atlaiyo, “Wua: ilame tame Timoti mate epo Saeles mate atlaiye, yia: ma hapele na: hala dla pumullupo,” diyo.

Polota Atene mo dla God yu atlale

¹⁶ Polo ala Atene dla Saeles mate Timoti mate omhailaiyo. Ya: edla yia: omhalemama natilati mo dulu dla opata dota mimita:ple biskapa godta wokasepo elaiyo. Epalati tlapame ya: dupa dulu dla upiyele patota elemama sikemte momalamaiyo. ¹⁷ Epame Yu so inoma sumalalo aya dla Yu so opi mate epo God dla mikadepe dle Guliki so mate esemdiyo. Epame alila hapuloma dulu dla mo duka dla isikimi siyamalalo so mate yuhamsiyamdiyo.

¹⁸ Epalati Epikuliya alumale dla ha:ha:lalo malamale patoto so mate epo Sitoiki alumale dla ha:ha:lalo malamale patoto so mateta puame Polo mate esemama yu dlomaiyo. Epame Polota Yesu koko mate epo palli sota ma palli tle silliwke koko mateye yia: watle atlatai dalepame asiyama yia:tapo epo atlamyaiyo, “Oplami iye ya:ta atla ya: dulu kokoye yeliyena. Ya: apa koko imolowedeme amsela:ma:?” demyaiyo. Epo opita epo atlamyaiyo, “Ya: di watle mo opi yia: god kokoye imolowedeme amsela:mama apeyo,” demyaiyo.

¹⁹ Epedeme yia: Polota ya:ta imsela: kokoye woloma atlepo depame Aleopagi tamali di dla patoto sota esemale dla semhetame yia:tapo Polo watle epo atlaiyo, “Wa:ta imale amko hamsela:ye di watle woloma atlane. ²⁰ Adipalati, wa:ta imsela:ye di podimalamana. Epedeme di woloma dallowe solotama,” diyo.

²¹ (Epalati Atene dla ha:ha:lalo so mate epo mo opi tle pumhalale so mate alila hapuloma yia:ta solotamale koko halowe alilaye memelepame ma isikimi imale amko koko tlo esemha:ha:mama yu some balemha:ha:mdiyo.)

²² Epame Polotapo alumale dulu tle sila:time halemama epo atlaiyo, “Atene so opa, wua: na: yu daliya. Wua: api pasatale tle god hapuloma dla sisiyele hapiloweye mo-wua:malamana. ²³ Adipalati, na:ta wua: mo dulu dla tlamsela:mama wua:ta sisiyelalo god tlamuwaye meye-lope meyelope dle tlamuwa. Epo dulu edla god hale dla siyele yu ipo ilimale ella natiwa, ‘Opata pomalamalalo wekelalo god watle sisiyelalo aya,’ dleye natiwa. Epedeme wua: ponatilalo wekelalo God dla mikadepe demdepo. Epapeleye na:tapo wua: watle God e ya: kokoye atlowepo.

²⁴ Epapedeme God etapo ta:lamo pato mate pepele di mate yia: Lod depo halapo. Adipalati, ta:lamo mate epo pepele di mate epame dulu dla ha:ha:lalo alisisi hapuloma mateye hatlo ya:ta mimita:puwapo. Epedeme ya: opata dlopi dota halë aya dla pohalasemde. ²⁵ Epapedeme God itapo pasakalo mate alisisi hapuloma mate opa dla hapilalo halapo. Epapedeme dita ya: gadloweye api hawa. Adipalati, ya: dla alisisi hapuloma ya: mate ma-ala:po halapo.

²⁶ Epedeme Godta ka:yapa oplami hatlo mita:puwapo. Epame oplami hatlo ya: tle ta:lamo patoye opa mila:pi meyelope meyelope dleta pasatauwapo. Epame Godtapo yia: mo sukulu mate alila sukulu mate ma hatitimuwapo. ²⁷ Adipalati, Godtapo solotamuwapo, opatapo inoma pa:talö so some ya: totapame ya: natilipo depame. Amasiyama ya: dia: tle pateka:mu dla pohalasema. ²⁸ Adipalati, dia:ye ya:ta itiyamale tle siyamama ha:ha:po. Epedeme yu iye wua: opata atlamale yu mate ma-ala:na.

Adipalati, ka:yapa wua: dulu dla haluwa oplami haleta ipo atluwapo, 'Di ma God ya: akimlalo,' duwapo.

²⁹ Di God ya: akimlala depo ha:ha:mama po-ipo malam-olowa, 'Godye dlopi opata ewala mate epo alisisi opi mate mita:pena,' depo pomalamolowa. ³⁰ Epalati Godtapo opaye amka:yapa epapele koko dulu dla me-ha:ha:lati po-atlemdena. Adipalati, yia: God ikadepeye yeitapo ha:ha:iyo. Amasiyama wata oloma hema Godta epo atlapo, 'Opa hapuloma mo hapuloma dulu dla wua: bob-talimale tle heheletimaiya,' depo. ³¹ Adipalati, ya:ta alila me-himiwapo, ta:lamo so hapuloma yia: kokoye woloma ka:pi gladloweye. Eye ya:ta ka:yapa sale oplamita apelepe. Epedeme Godtapo yu hema mikadepe demama ya:ta sale oplamiye powale tle ma-ta:duwapo."

³² Polota imale koko tle opata Yesuta powale tle sila:tili dalepame opita eimelemyaiyo. Amasiyama opita Polo watle epo atlamyaiyo, "Di koko iye mamisika: dallowe solotama," demyaiyo. ³³ Epame Polo yu atlepo gudepame ma-taiyo. ³⁴ Amasiyama dulu edla opa opitapo Polo yu dalepame mikadepe depame ya: mate hatlope diyo. Polo yu dla mikadepe dle so dulu hema oplami hale Dainosus, Aleopagi alumale dulu dla hallalo oplami. Epo a:ya haleye Damalis epame opa opi mape mikadepe diyo.

18

Polota Kolin mo dla halale

¹ Polota Atene mo dla halepame ma Kolin mo dla taiyo. ² Ya: mo edla tame Yu oplami hale umaiyo, ya: hiye Akwila, ya: mo ikadepeye Pontus. Oplami iye ya:llu Plisila mate ala Itali mo tle Kolin mo dla pumulaiyo. Adipalati, Sisa Kolodiyasta Yu so hapulomaye Loum tle alikili dla dodolomsaliyo. ³ Epapeleye Polota tame oplami Akwila mate ya:llu Plisila mate yia: aya dla yimkata

ha:ha:iyo. Adipalati, yia: yimkata tlukata aya halomalalo oko hamha:ha:iyo. ⁴ Yu so inoma sumalalo alila hapuloma dla Polotapo Yu so mate Guliki so mate Yesu dla mikadepe dlepo depame yia:ta inoma sumalalo aya dla Yesu kokoye esemselaiyo.

⁵ Epalati Saeles mate Timoti mate Makedoniya tle Polo hala dla pulati Polotapo ya: oko melepame alila hapuloma dla isikimi God yu atlowe kotiyapo selaiyo. Epammama ya:tapo Yu so watle Yesu koko haliyamale dla imselamama Yesuye Godta sale Kelisopo demselaiyo.

⁶ Amasiyama yia:ta Polota imale yu halowe allimama ma Polo watle putlomale yu atlamyaiyo. Epalati Polota Godta kasilamale kokoye yia: watle imama ya: tluka ullu ka:kalepame yia: watle epo atlaiyo, “Na: wua: yilo oko pato ma-hauwapo. Epapele tlope wua:ta pasakalo hallowe pohalalo wekelepiye, mo-wua: batalimalepo, amasiyama pona: batalimale. Epapedeme na: wata oloma itle ma po-Yu so dla God yu hamtlowepo,” diyo.

⁷ Epame Polo Yu so inoma sumalalo aya melepame ma mateka:pi po-Yu oplami Titiyus Yustus aya dla halla taiyo. Oplami iye Yu so God dla mikadepe dlalo oplamiyo. ⁸ Epo dulu edla inoma sumalalo aya dokopala oplami Klispus mate epo ya: aya dulu dla ha:ha:lalo so mate Lod Yesu dla mikadepe diyo. Epame Kolin so opi mape Polo yu dalepame mikadepe dlati yia:ye yú dla ka:kaimaiyo.

⁹ Epo utula:la haleta Lodta Polo inoma meyelo de-pame ya: watle epo atlaiyo, “Wa: ase wota:miya. Epame wa:ta yu atlemsela:ye melemiya. ¹⁰ Adipalati, na:tapo wa: mate hallepe. Epalati oplami haleta wa: watle wotiyalle pohamilowa. Adipalati, Kolin mo pato dulu hema na:ta sesa:le so opa hapuloma me-ha:ha:po,” diyo.

¹¹ Epalati Polota Kolin mo dla God yu imhalemama sokomoko hatlo hamastapame epo ma sokomoko hale

kotiyapo tamama mama 6 tlo pololiyo.

Yu sota Poloye gamani oplami Galiyo watle hamame hetale

¹² Loum oplami Galiyota Kolin mo dla halemama Akaya mo pato omhalaiyo. Epapeleye Polota Kolin mo dulu dla God yu imsela:lati Yu so hapulomatapo allimama Poloye Galiyo watle hamame pumulaiyo. ¹³ Epammama yia:ta Polo hamampuame Galiyo watle epo atlaiyo, “Oplami itapo api hale tle God dla sisiyelowe imsela:mama di aiyalma mate po-ala:msela:sema,” diyo.

¹⁴ Epame Polo ala yu hale atlowedeme hallati Galiyotapo Yu so watle epo atlaiyo, “Yu so, wua: batalimale koko patoto na: dla halopo pumatiye, eta na:ta wua: koko woloma gladle mla. ¹⁵ Amasiyama wua: aiyalma koko tle yimka:mala koko hampuademe muwolo gladepame ka:diya. Epedeme na: epapele koko gladlowe alima,” diyo. ¹⁶ Ya: yu iye yia: watle atlapame koko gladlalo aya tle mataiya diyo.

¹⁷ Epame opa hapulomata inoma sumalalo aya dokopala oplami Sostenesye hampame hopoliyo. Amasiyama Galiyotapo koko i natipame ya: dla pokoko diyo.

Polota Antiyoka dla ma ilamtale

¹⁸ Polo Kolin mo dla mikadepe dle so mate alila pasatale halaiyo. Epame ya:ye Siliya dla ilame tlowedeme halemama Akwila mate Plisila mate yimkata Kenekeleya mo dla pumulaiyo. Edla puame Polo ya:ta God mate yu itiyamale himili dolumama ya: kokosase kestayo.* ¹⁹ Epame yia: koa hapame ma Epeses dla uliyo. Epeses dla tame woyapame Plisila mate Akwila mate medla pomeliyo.

---

* **18:18:** Yu sota kokosase kestlowe dulu kokoye epapena. Yu oplamitapo God mate yu itiyamale himimama alila semdepo, ya:tapo alila sale dulu edla God oko hamhalemama ya: kokosase pokestlalo hallowedeme. Epame alotle ya: oko eta tame gudlati ya: kokosase kestandepo.

Polo ala Epeses dla halemama Yu so inoma sumalalo aya dla hetame Yu so mate yukampolaiyo. ²⁰ Epalati mikadepe dle sota Polo watle epo atlaiyo, “Wa: alila selemalli dia: mate hallowe ka:dena,” diyo. Amasiyama Polo mo edla hallowe posolotamalalo wekele koko atlepame ma epo atlaiyo, ²¹ “Godta solotamelepiye, eta na: ma wua: dla ilame puluwepo,” diyo. Epame ya: koa hapame Epeses mo tle ma Kasaliya mo dla taiyo.

²² Polo Kasaliya dla puame koa himpo ma Yelusalem dla taiyo, mikadepe dle so dla namkale dle yu atlowedeme. Polo Yelusalem mikadepe dle so watle namkale dle yu atlepame ma Antiyoka dla ilame taiyo. ²³ Epame Antiyoka dla alila yimka:mala halepo depame ma Galasiya mo mate epo Piligiya mo mate dla sela:mama mikadepe dle soye gagademse:la taiyo.

Apolosta Epeses mo mate Kolin mo mate dla yu atlamale

²⁴ Oloma edla Yu oplami hale Apolos, Alesendiliya dla hallaloye Epeses dla puaiyo. Ya: God yu buka sikemte malastaiyo, epapedeme ya:ta God yu atlale oloma dla pta ka:pi atlemdiyo. ²⁵ Oplami iye Lod Yesu kokoye oplami haleta me-imaiyo. Epedeme ya:ta Yesu kokoye itiyamale mate imse:aiyo. Amasiyama ya:ye opa yú dla Yesu hi tle ka:ka:timolowe koko pomalamalalo halemama isikimi Yonta opa yú dla ka:ka:timale koko tlo malapo halaiyo. ²⁶ Epapeleye Apolosta Yu so inoma sumalalo aya dla hetame powota:lalo God yuye itiyamale mate atlemhalaiyo. Epalati Plisila mate Akwila mate ya: yu dalempopa:pame ya:ye yia: aya dla semtaiyo, God koko hapulomaye ya: watle woloma ka:pi imolowedeme.

²⁷ Epame alotle Apolosta Akaya dla tlowe solotamaiyo. Epalati mikadepe dle sota ka:pi demama yu ilimaleye Akaya mikadepe dle so dla hamiyo, yia:tapo

Apolosye solotamale mate ya: oko gademha:ha:lepo depame. Epalati ya:tapo edla tame Godta bokotiyapo malamale tle mikadepe dle soye woloma ka:pi gadlalo oplami halaiyo. ²⁸ Adipalati, ya:ta God koko sikemte malastale koko tle Yu sotapo Yesu koko dla yu ballalo so mate yu dlo-mama ya:ta malamaleta yia: tla:mtamdiyo. Epammama ya:tapo God yu buka tle imama Yesuta ikadepe Godta sale Keliso depo hala kokoye opa watle haliyamale dla imdiyo.

19

Polota Epeses mo dla halale

¹⁻² Apolos ala Kolin mo dla me-hallati Polota ta:la api tame Epeses mo dla woyamaiyo. Polota edla tame mikadepe dle so opi umpame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: mikadepe dlati Hela:dle Sokota wua: dla mo-maluwa?” diyo.

Epalati asiyama yia:ta epo atlaiyo, “Wa: apa kokoye di watle atlema:? Di Hela:dle Soko kokoye yeitamana,” diyo.

³ Epalati yia: watle epo atlaiyo, “Wua: anta imale tle yú dla tutula:uwa?” diyo.

Asiyama yia:ta Polo watle epo atlaiyo, “Di Yon opa yú dla ka:ka:timalalota imale dolumama yú tutula:uwa,” diyo.

⁴ Epalati Polota yia: watle epo atlaiyo, “Yon opa yú dla ka:ka:timalalota imale ya: dulu kokoye epapena. Opatapo Kelisota puluwe koko dla dinapomama yia:ta yia: batalimale tle heheletimalati yú dla ka:ka:timduwapo. Amasiyama ya:ta epamsela:mama epo atlemduwapo, ‘Na: ko tle pua oplami dla mikadepe diya,’ demduwapo. Oplami eye Yesupo,” diyo.

⁵ Epedeme yia: koko e dalepame Yesu hi tle yú dla tutula:iyo. ⁶ Epame Polota yia: dokopala dla hopame inoma sumalati Hela:dle Sokota yia: dla malaiyo. Epalati yia:tapo ulugiyemale yu meyelope meyelope dle

mate yuhamyemama amile kokoye momolo atlamyaiyo. ⁷ Epapele dulu dla alumale dulu hema 12 opa epapeleta apiyo.

⁸ Epalati Yu sota mikadepe dlepo depame Polotapo yia:ta inoma sumalalo aya dla hetame mama dapa-hatlope dulu dla powota:lalo God yu atlemhalemdiyo.

⁹ Amasiyama Yu so opitapo mikadepe dloweye dupa kokalalimama opa inoma dali dla Yesu kokoye putlopo atlamyaiyo. Epalati Polotapo yia: salepo mikadepe dle so tlo elepame Tilano sukulu aya dla taiyo. ¹⁰ Epame edla Polota sokomoko dapiyamte dulu dla alila hapuloma Lod kokoye imhalemdiyo. Epapele dulu dla ya:ta God yu atlaleta Asiya mo pato dla dalemtaiyo. Epammama Yu so hapuloma epame Guliki so hapuloma edla ha:ha:lalota God yu daliyo.

¹¹ Godtapo Polo tle ulugiyemale koko patoto halomaiyo. ¹² Epalati opatapo Polota ekukullati hiyollalo tluka mate epo ya: tluka opi mate halopo tame esusulumale so di dla hatitimalati esusulumale sota ka:ka:demdiyo. Epammama bataliya yimlala mape alikili dla dodolom-salemdiyo.

¹³ Amasiyama Yu so opi isikimi duka dla siyamalalo sota bataliya yimlala opa dulu tle alikili dla dodolom-salemsiyamdiyo. Yia:ta Polota Yesu koko atlemsela:la dalepame matle Lod Yesu hi mate bataliya yimlalay alikili dla dodolomsalemsiyamolowe kotiyamaiyo. Epammama yia:ta bataliya yimlala watle epo atlemdiyo, “Di Polota imsela: Yesu hi tle wa: dla atlema, wa:ye alikili dla woyamane,” demdiyo. ¹⁴ Ipapele koko halomsiyamaleye Yu so aiyalma aya dokopala oplami Sikiba ya: akimlala 7ta amsiyamaiyo. ¹⁵ Epamsiyamale dulu dla alila hale yia:ta bataliya yemalaye alikili dla dodolomalati asiyama bataliya yemalata yia: watle epo atlaiyo, “Na:malamana

Yesuye, epo na:malamana Poloye. Amasiyama wua: ana-wolota:?” diyo. ¹⁶ Epame bataliya walle oplamitapo yia:ye hohopame sikemte itiyamale mate yia: hohopoliyo. Epalati yia:tapo ya: aya tle omali mate tluka dimi pota-malaiyo.

¹⁷ Epapalati Epeses dla ha:ha:lalo Guliki so mate Yu so mate koko i dalepame sikemte wowota:mama hatlo Lod Yesu hi dla heodiyo. ¹⁸ Epame mikadepe dle so hapulomatapo yia: bobtalimaleye haliyamale dla bobo-timatimaiyo. ¹⁹ Epalati yia: dulu dla anawolotapo osolo mate koko halomsiyamuwa, epapele sota yia: osolo bukaye haliyamale opa inoma dali dla hatlo kolupame dlapa mistaiyo. Osolo buka i yia: asiyamaye 50,000 elo mani tla:mtaiyo. ²⁰ Epapele dulu dla God yutapo sikemte itiyamale mate mo pato dla hamtaiyo.

²¹ Koko ita gudlati Polo solotamaiyo, Makedoniya mate Akaya mate dla tapame ma etle Yelusalem dla tlowedeme. Epammama ya: ma epo atlaiyo, “Na: Yelusalem dla tapame ma Loum dla tlowepo,” diyo. ²² Epame Polotapo ya: gadlalo so opi Timoti mate Elastus mate Makedoniya dla yia: tatile taiya depame ya: tlo ala Asiya mo medla me-halaiyo.

Epeses dla opata siyaladle pato ta:dle

²³ Polo ala Epeses dla me-hallati opata Yesu koko dla siyaladle pato hamta:diyo. ²⁴ Adipalati, Epeses mo dla biskapa god Atemis dla sisiyelalo aya polaiyo. Epalati oplami hale Damatliyosta ya: opa eleme aya mila:pi me-epapele sepele ma yia: do mate siyedle mimita:pame opa watle hapimama asiyama yia:ta mani patoto halomdiyo. ²⁵ Epapeleye Damatliyosta ya: opa mate epame opa opi yia: mate oko hatlo halalo epapele so mate sisilapame esemaiyo. Epame Damatliyosta esemama yia: watle epo

atlaiyo, “Opa, wua: daliya. Di oko i hamha:ha:mama mani pato hamha:ha:po. ²⁶ Amasiyama wua: oplami Polota koko hamsela:ye mo-wua:malamana. Ya:ta atlemama opata dota mimita:ple godye pogod ikadepe demsela:lati opa pato Asiya dla ha:ha:lalo mate epo Epeses dla ha:ha:lalo mateta ya: mo-dolumsiyamapo. ²⁷ Epedeme di wolomape! Opata Polota imale tlo dolumama di allipiye, di oko ka:pi tle mani patoto halomha:ha:ye kestlowe sepena. Epame koko hale ipo, opa hapuloma Asiya mo hema ha:ha:lalo so mate epo mo opi dla ha:ha:lalo so mate di god hatlo Atemis dla mikadepe demama sisiyemdepo. Amasiyama opata Polota imale dla mikadepe dlepiye, ma yia:ta di god Atemisye biskapa god dlepe. Epame ya: dla sisiyelalo aya mape allipe,” diyo.

²⁸ Damatliyosta koko i atlemhallati ya: yu dalempopa:le sota siyalasiyaladepame sikemte yu teta:le mate epo atlamyaiyo, “Di Epeses so god Atemista hatlo pato halapo, epedeme god haleta ya:ye pobuluhimuluwa,” demyaiyo. ²⁹ Koko itapo Epeses mo pato dulu dla siyaladle ta:diyo. Epammama opa hapulomatapo mo dulu dla yu sikemte teta:limyemama mo haliyamale opata esemalalo dla ullumtamalaiyo. Yia: ullumtamalemama Polo ya:mkadulo Makedoniya so Gaiyus mate Alistakus mate hohopame tamalaiyo.

³⁰ Epalati Polo solotamaiyo, opa alumale dla tame yu atlowedeme. Amasiyama mikadepe dle sotapo ya: humatalaiyo. ³¹ Epame Polo ya:mkadulo opi, Asiya mo dokopala so mape Polota edla potlalo wekelepo depame ya: watle yu hamiyo.

³² Epapalati alumale dulu dla opa opita yu teta:le mate koko meyelo atlamya epo opa opita koko meyelo atlamya demyaiyo. Epamyemama opa hapulomata yia:ta alumale dulu koko woloma pomalanatiyo. ³³ Epalati Yu sota

oplami hale, Alesendaye alumale itapu dla akumtuwame pameliyo, ya:tapo alumale dla yu atlemama koko iye Yu so poyia: batalimale dlepo depame. Epalati ya:tapo opata yuhamyaleye medla ka:llipo depame ya: do popokaliyo. ³⁴ Amasiyama alumaleta Alesendaye Yu oplami dle kokoye malanatipame posolotamalalo wekemama yu teta:limale mate mamisika: epo atlamyaiyo, “Di Epeses god Atemista hatlo pato halapo, epedeme god haleta ya:ye pobuluhimu-luwa,” demyaiyo. Yia: epo yu teta:le mate atlamyemama sali inoma dapiyamte pololiyo.

³⁵ Epalati mo omhallalo dokopala oplamita sila:tilati alumale patota yuhamyaleye medla ka:liyo. Epapalati ya:ta epo atlaiyo, “Epeses so wua: daliya, opa hapuloma me-yia:malamana, di pato god Artemis dla sisiyelalo ayaye dita omha:ha:po. Epame ya: mila:pi sepeleye omapla di tle di watle teyuwa mape me-yia:malamana. ³⁶ Epapele koko tle wua: siyalasiyalademyaleye medla gudiya, epame batalimale koko hale hamiya. ³⁷ Epame wua:tapo opa iwoloye koko pa:le hema hohopo pumulalepo. Amasiyama yia:tapo di god dla putlopo po-atlana, epame yia:ta di god dla sisiyelalo aya dulu dla alisisi hale upohana. ³⁸ Epedeme Damatliyos, wua: mate epo wua:ta alli so mate koko glادلalo aya dla tame wua: koko glادلowe ka:pi. Adipalati, koko glادلalo so me-ha:ha:po. Epedeme wua: edla tame wua: koko gladiya. ³⁹ Amasiyama wua: dla ala koko hale esemolowe ellepiye, ka:dlepo, mo sota esemde alila oloma edla hame mo-tloweye. ⁴⁰ Epapedeme wua: wolomape, wata wua:ta koko halë hema Loum sota di watle batalimale asiyama hamilala. Epedeme Loum sotapo di watle koko epapele halepiye, di diskamu gadloweye api ponatilowa. Adipalati, wata dita siyaladle ta:dleye koko pa:na,” diyo. ⁴¹ Epame dokopala oplamita yu i atlepo gudepame mo soye ma-taiya diyo.

20

Polota Makedoniya mo mate Akaya mo mate dla tale

¹ Epeses mo dla siyaladle pato sila:tilita mogudlati Polota mikadepe dle so hapuloma sisilapo yia: watle gadle yu atlepame ma Makedoniya mo dla taiyo. ²⁻³ Epame ya:tapo Makedoniya mo pato dulu dla mikadepe dle soye God yu mate gagademsela:mama itiyamale halopim-sela:iyo. Epo ma Akaya mo dla tame halemama mama dapahatlope pololiyo.

Epame Polota mama dapahatlope Akaya dla pololepo gudepame matle Siliya mo dla ulluwedeme hallati Yu sota ya: watle wotiyalle hamilowedeme esemale yu daliyo. Epapele koko dalepame Akaya tle koa hapo potlalo, ma ilame tame Makedoniya dla koa hapo Siliya mo dla tali diyo. ⁴ Epapele oloma edla opa iwolotapo Polo mate siyamuwapo, Pilus yami Sopata, Beleya dla hallalo, Epo Tesalonika so Alistakus mate Sekundus mate, epo Delebe oplami Gaiyus, epo Timoti, epame Asiya so opa Tikikus mate Tlopimus mate. ⁵ Epapedeme opa iwolotapo yia: tatle tame Tlowas mo dla di ompopa:uwa. ⁶ Epalati di ta:la api tame Pilipi dla ha:ha:mama Isip mo tle alikili dla woyamale malamale daya dele alila dulu dla ha:ha:uwa. Epame daya dele alila eta mogudlati Pilipi tle koa hame ma Tlowas dla ulumha:ha:mama kaula duka dla alila 5 pololuwa. Epo Tlowas mo dla tame opa iwolo umpame mo edla ha:ha:mama alila 7 pololuwa.

Polota Tlowas so dla God yu mosukulu atlale

⁷ Di Tlowas mo dla ha:ha:mama Sande alila dla Yesu malamale daya dlowedeme mikadepe dle so mate yimkata alumuwa. Epalati Polotapo alumale dla God yu atluwa. Amasiyama Polo ya: alallati ma mo hale dla mo-tlowedeme halemama utula:la edla God yu sikemte

selemalli atlemama utula:la dukuslopi dla tame guduwa. ⁸ Epalati di aya dulu edla tuloma pasatale ota:mtipo popa:mama Polo yu dalempopa:uwa.

⁹ Aya dulu edla kipiliyemala hale Yutikusye mosisi kokoloma di dla poluwa. Ya: Polota God yu selemalli atlemhallati dalempolomama inoma ta:mpoluwa. Ya: epo inoma ta:mpolomama aya di tle ta:la dla teyuwa. Ya: ta:la dla teyulati opata tulume ya: hamame natilati mopowame eluwa. Adipalati, ayaye sikemte di ikadepe dla poluna. ¹⁰ Epame Polo mape tulume alumata ta:la dla kellepo ya: hamame polomama epo atluwa, “Ase sikemte momalamiya. Ya:ye ma pasakalo dema,” duwa. ¹¹ Epame Polo matle aya dla hetame daya depo mamisika: God yu atlemhalemama alehimiwa. Epo ma utulala ikadepe mo e saliyome mo-tauwa. ¹² Epalati opata kipiliyemala Yutikusta ma pasakalo hallati natipo sisiyele mate semtamaluwa.

Polo wolota Tlowas tle Miletos dla tale

¹³ Epame di Tlowas mo tle Asos mo dla tlowedeme popa:lati Polota epo atluwa, “Wua: tatile koa hame Asos mo dla uliye. Na: tlo tamali api tame Asos mo dla wua: koa dla posokolowamo,” duwa. ¹⁴ Epalati di koa tle tame Asos dla ya: umpame ya: ma koa dulu dla posokoluwa. Epame ma etle Mitilene mo dla uluwa. ¹⁵ Epo ma alallati Mitilene tle ma Kiyos hasu dla uluwa. Epame edla hutiyepo ma alallati koa hame Samos hasu dla uluwa. Epo edla hutiyepo alallati ma koa hapo Miletos mo dla uluwa. ¹⁶ Amasiyama Polo ya: posolotamana, ma Epeses mo dla tlowedeme. Adipalati, ya: solotamaiyo, Asiya moye hapele saliyome tame Yelusalem dla Pentikos daya dele alila dla hallowedeme.

Polota Epeses sos dokopala so mate yukamale

¹⁷ Epapedeme Polo Miletos dla polomama Epeses sos dokopala so dla yu hamiwa, ya: hala dla pulupo depame. ¹⁸ Epame Epeses sos dokopala sota ya: hala dla pumullati ya:ta yia: watle epo atluwa, “Wua: mo-wua:malamana, na:ta alila hapuloma wua: mate Asiya mo dla halemama koko halomhaluwaye. ¹⁹ Na: alila hapuloma dulu dla God oko halowe dla po-alimdena. Epammama naskamu di dla pohamhetamsela:na. Epame Yu sota na:ye yumuluwedeme wotiyalle hapimyelati dulu metle kaiyo mate God oko hamtauwapo. ²⁰ Epapedeme wua:malamana, na:ta wua: gadlowedeme powota:lalo God koko hapuloma wua: watle haliyamale dla ma-atlamduwapo. Epammama na: koko hale hemele pohatiyomelemdena. Amasiyama opa hapuloma alumale pato dulu dla epo wua: aya dulu dla na: God koko hapulomaye wua: watle ma-atlamduwapo. ²¹ Epedeme na: Guliki so mate Yu so mateta malamale meyelope depo God dla heheletipame di Lod Yesu dla mikadepe dlepo depame yu atlamduwapo.

²² Epedeme na: Hela:dle Soko yu dla salladepo Yelusalem dla tlowepo. Amasiyama edla na: dla woyamolowe kokoye na: pona:malamana. ²³ Amasiyama koko hatlo itlo na:malamana. Na:ta mo hapuloma dla sela:lati Hela:dle Sokota na:ta wotiyalle halowe mate amtuwale aya dulu dla tulluwe mate me-imduwapo. ²⁴ Epapedeme na: pasakalo pase malamasema. Amasiyama na: hatlo Lod Yesuta na: watle hamili oko eye, ka:dle yu Godta bokotiyapo malamale kokoye opa dla atlowe tlo sikemte malamama mosukulu dla tame gudlowe solotama.

²⁵ Epapedeme na: wua: dulu dla God ya: mo kokoye atlamsela:uwapo. Amasiyama wua: dulu dla haleta na: mila:pi ma ponatilowa. ²⁶ Epedeme watapo na: wua: watle atlema, wua: dulu dla oplami haletapo pasakalo hallowe

pohalalo, ma Dlapa mo dla telepiye, pona: batalimale.
²⁷ Adipalati, na: koko hapuloma Godta wua:ta dallepo dle kokoye ma-atlamduwapo.

²⁸ Epedeme wua: wuskamu woloma omha:ha:iya. Epammama Hela:dle Sokota wua: dla hapiwa halo ma woloma omha:ha:iya. Epapedeme wua: halo omha:ha:lalo so some ha:ha:mama God ya: sosye woloma omha:ha:iya. Adipalati, Godtapo Yami Yesuta powale tle ya: opaye mo-hohomuwapo. ²⁹ Na:malamana, na:ta ma-tlati opa opita moko esemala kakasilamale epapele some wua: dulu dla puame wua: haloye poyulupe. ³⁰ Epame mo-wua: opa dulu dla opa opita sillipame mikadepe kokoye ma heheletipame isikimi kokoye atlamsiyamelepe. Epammama yia:tapo wua:ye duka gladepepe mikadepe dle so opiye alikili dla elemtelepe. ³¹ Epedeme wua: yu i malaha:ha:mama woloma omha:ha:iya. Adipalati, na:tapo sokomoko dapahatlope dulu dla alila hapuloma epo utula:la hapuloma dla koko hema wua: dla amale mate imsula:mduwapo. Epapedeme na:ta imale koko iye wowelimiya.

³² Epedeme watapo na:ta wua:ye God do tama dla ipila:lowepo. Epalati Godta ya:ta bokotiyapo malamale yu ka:dle tle wua:ye itiyamale hamilalo hallepe. Epedeme yu etapo wua: mate epo Godta sesa:le so hapuloma mate dla pasakalo hallowe hapilipe. ³³ Epame na:ta wua: mate sela:uwa dla na: opa opi alisisi mate epo mani mate epo tluka ka:ka:dle mate tlapame dupa pehetamdena. ³⁴ Amasiyama mo-wua:malamana, na: na:ta solotamale koko mate epo na: mate siyamuwa sota solotamale koko mate ala:lowedeme na: motoye oko dla himmduwa. ³⁵ Epapedeme na: alila hapuloma dulu dla ipapele koko tle wua:ye ma imsula:mduwapo. Epapele tle wua:ta oko halomha:ha:mama atali so gagademsiyamelepo depame.

Adipalati, Lod Yesuta yu ipo atluwapo, ‘hapili oloma edla siyele patota elapo, amasiyama halomale oloma edla siyele pastota elapo,’ duwapo.”

³⁶ Polota yu i atlepo gudepame Epeses sos dokopala so mate alumata ta:la dla kellepo popa:mama inoma sumuwa. ³⁷⁻³⁸ Epame yia:ta hapulomata a:luwa. Adipalati, Polota yia: watile atlemama, “Wua: ma na: mila:pi ponatilowa,” dlati. Epo yia:tapo Poloye huhulapame koa sitali dla semtuluwa.

21

Polota Yelusalem dla tale

¹ Di koa sitali dla tulume koa dla alupo mo-tlowedeme ha:ha:mama Epeses sos dokopala so dla namkale dle yu atlepame Kos hasu dla uluwa. Epo edla hutiyepo alallati ma Lodes hasu dla tame woyapame ma etle Patala dla tauwa. ² Di Patala dla tame natilati koa patoye Ponesiya dla tlowedeme ella natiwa. Epalati di koa edla alupame tamaluwa. ³ Di epame Saiples hasuye weke tiyama dla pomelepo ma Siliya mo dla woyapame ma Taya mo dla tauwa, koa pato dulu dla alisisi hutiyeuwaye edla kolumolowedeme.

⁴ Di edla tame mikadepe dle so opi natipame yia: mate alila 7 ha:ha:uwa. Di yia: mate edla ha:ha:lati Hela:dle Sokota imale tle yia:ta Polo watile Yelusalem dla tamiyo demyeuwa. ⁵ Epalati di Taya mo edla ha:ha:po gudepame matle tlowe mo-kotiyamuwa. Epapalati mikadepe dle so hapuloma wola: mate yimlala mate di eleme koa sitali dla tulumuluwa. Epame edla yimkata alumata ta:la dla kellepo popa:mama inoma sumuwa. ⁶ Di inoma sumpame koa dulu dla alupo ma-tamalemama namkale dle yu atlati yia: ma mo dulu dla i-ilapo tamaluwa.

⁷ Di Taya mo etle ma Tolemis mo dla tauwa. Mo edla mikadepe dle so opi umpame yia: mate alila hatlo ha:ha:uwa. ⁸ Epo alallati di Tolemis mo meleme ma Kasaliya dla tauwa. Edla di ka:dle yu atlalo oplami Pilipi aya dla ha:ha:la tauwa. Pilipi iye ka:yapa opa gadlalo dikon so 7 hohomale dulu dla ya: ma halepo. ⁹ Epapele dulu dla Pilipi ya: utukaka dapiyamte dapiyamte dle iwolo mape God tle yu hapame molo atlalo so ha:ha:iyo.

¹⁰ Di ala alila opi medla ha:ha:lati God yu molo atlalo oplami Agabus Yudiya tle puwa. ¹¹ Ya: puame Polo nosowe deaye pustapame ma ya:skamu ya: do mate epo ya: hete mate keketipoliyepo epo atluwa, “Hela:dle Sokota epo atlapo, ‘Yu opa Yelusalem dla ha:ha: sotapo nosowe dea ya: aye ipo keketipoliyepo himpame ya:ye po-Yu so do tama dla homellepe,’” duwa.

¹² Dia: mate epo edla ha:ha:uwa so opi mate koko i dalepame Polo watle “Yelusalem dla tamiyo,” depame sikemte atluwa. ¹³ Amasiyama Polo di watle epo atluwa, “Wua: adipapalati a:lle mate na: dla dupa kolle hamima?: Na: hatlo Yelusalem dla dea mate keketipoliyepo himilowe dla podinapopo sela:sema. Hao. Amasiyama na: Lod Yesu koko dla polowe ma ma-dinapopo sela:po,” duwa.

¹⁴ Epapele dulu dla di natiwa, dita ya:ta Yelusalem dla tlowe api himomolloweye ponatina. Epedeme di mope demama epo atluwa, “Ka:dena, iye Lod koko dlepiye, ya: koko i halepo,” duwa.

¹⁵ Di koko i gudepame di alisisi dinapopame Yelusalem dla tauwa. ¹⁶ Di Yelusalem dla puame woyamalati mikadepe dle so opi dia: mate Kasaliya tle pumulale sota dia:ye Nason aya dla elemhetauwa. Ya:ye Saiples mo dla hallalo. Epeleye ya: mo-powataliya mikadepe dle oplami halaiyo.

¹⁷ Di Yelusalem dla tame woyamalati mikadepe dle sota di natipame sikemte sisiyeuwa. ¹⁸ Epame edla hutiyepo alallati yimkata Polo mate Yeims natila tauwa. Amasiyama di edla tame natilati sos dokopala so hapulomata ya: mate popa:uwa. ¹⁹ Epalati Polotapo yia: natipo yia: watle namkale yu atlepame ma Godta ya: tle po-Yu so dla koko patoto halomale hapulomaye woloma atlamuwa.

²⁰ Epalati yia:ta koko i dalepame God dla sikemte sisiyeuwa. Epame matle yia:ta Polo watle epo atlaiyo, “Namkale, wa: mo i natine. Yu so opi hapulomatapo mo-mikadepe duwapo. Amasiyama yia: ma Mosesta aiyalma hatitimale dolumolowe dla koko pato demdepo.

²¹ Epapeleye opa opitapo yia: watle wa: kokoye malatlamyemama epo atlaiyo, ‘Polotapo Yu so mo opi dla ha:ha: so watle atlemama, “Mosesta aiyalma hatitimale mate epo akimlala kapala kotimolowe koko mate epo di Yu so toto koko opi mate dolumiya,” demsela:ma,’ diyo.

²² Epedeme di koko i adipapopa:? Adipalati, yia: wa:ta mo dulu hema hala kokoye ma-dallepe.

²³ Epapedeme wa: dita koko atlepiye, wa: koko e halepe. Epedeme di sos dulu dla opa dapiyamte dapiyamte dletapo God mate yu itiyamale ma hatitimuwapo.

²⁴ Epapeleye yia:ta yia: God oko hampuale alila eye mogudlowe mo-mateka:pi puapo. Epedeme wa: yia:ta aiyalma aya dla kokosase kestlowedeme dinapela tlati wa: ma yia: mate telepe. Epame yia:ta dinapeleta tame gudlepiye, wua:ta yimkata Mosesta aiyalma hatitimale dolumama God watle namkale dle alisisi hapilipe. Amasiyama wa:tapo yia:ta namkale dle alisisi hamili ya: asiyama mani himilipe. Epo koko hapuloma i gudlati yia:ta kokosase kestlowe ka:pi. Wa:ta koko i woloma dolumelepiye, eta Yu so hapulomata natipame wa: koko dla yu balemyaleye isikimi koko mleni dlepe. Epame yia:ta

wa:ye Mosesta aiyalma hatitimale mate ala:msela:ma dlepe. ²⁵ Epedeme koko iye po-Yu mikadepe dle so poyia: koko. Adipalati, di yia: watle yu ilimale ma-hamiwapo. Epame di yu ilimale dulu dla epo ilimuwa, ‘Wua: biskapa god watle hapili dlowe alisisi halopo podlowa. Epame omali podlowa, epammama mo ala omali mate hallati podlowa. Epame batalimale koko wola: uhalowe epo opa uhalowe mate pahalomha:ha:lowa.’ ”

²⁶ Epo alila haleta Polota opa dapiyamte dapiyamte dle elepame kokosase kestepo God watle namkale dle alisisi hapilowedeme dinapolowe alila mo-kotiyamuwa. Epalati Polotapo aiyalma aya dla hetame haliyamale dla yia:ta halomolowe kokoye bobotimatimama yia:ta dinapolowe alila mate epo yia:ta alinepi poyupo God dla namkale dle alisisi hapilowe koko mate atlamuwa.

Poloye amtuwale aya dla ka:stlowedeme hamale

²⁷ Epame alila 7 iye mogudlowe mateka:pi hallati Yu so opi Asiya mo tle pumulale sota Poloye aiyalma aya dulu dla halla natiwa. Epame yia:tapo mo dulu dla siyaladle pato ta:depo Polo hampame yu teta:le mate epo atlamyeuwa, ²⁸ “Isalael so wua: hapele di gadiya,” demyemama epo atlamyeuwa, “Oplami itapo mo hapuloma dla sela:mama Mosesta aiyalma hatitimale mate epo Isalael so koko mate epo di aiyalma aya mate dla isikimi mala-atlamsela:mduwapo. Epame watapo ya:ta Guliki soye di aiyalma aya dla elemhetaleta di aiyalma ayaye mo-batalipo hamastalepo,” demyeuwa. (²⁹ Yu so iwolotapo po-Yu oplami Epeses dla hallalo Tlopmusyey Polo mate Yelusalem dla sela:lati natipo yia:ta malamaleta Polota ya:ye yia: aiyalma aya dla semhetauwayo demama ipo atlamyeuwa.)

³⁰ Epalati Yelusalem so hapulomata sikemte siyalade-pame yimkata ullumpuame Poloye aiyalma aya tle alikili dla hallumtulume ma-hapele aiyalma aya kokolomaye hihimomuwa. ³¹⁻³² Epame yia: Polo mo-yumuluwedeme ha:ha:iyo. Epalati Loum opahale dokopala oplamita Yelusalem dla siyaladle ta:dle koko dalepame opahale so mate epo yia: omha:ha:lalo so mate elepame hapele opa alumale dla ullumpumuwa. Epalati opata Polo hopolemyaleye opahale sota pumulla natipame medla guduwa.

³³ Epame opahale so dokopala oplamita Poloye hamame ya: opa watle, “Oli dea dapiyamte mate keketipoliyeiya,” depame Yu so watle epo atluwa, “Oplami iye anata? Epame ya: apa koko batalimale halati ya: hopole?” duwa.

³⁴ Epalati opa hapulomata koko meyelope meyelope dle atlamyemama yu teta:limyeuwa. Epamyemama opahale so dokopala oplamita yia: yu woloma pohana. Epapele koko tle ya:tapo ya: opa watle Poloye opahale so aya dla hamame taiya, duwa. ³⁵⁻³⁶ Opahale sota Poloye yia: aya dla hamame tlati opata alotle pumulumama yu teta:le mate epo atlampumuwa, “Yumiya, yumiya,” dempumuwa. Epo Poloye aya tilikali dla hetlowedeme hallati opahale sota ya:ye maka:himme hetamoluwa. Adipalati, opatapo Poloye yuluwedeme sikemte bibikilimyelati.

³⁷ Amasiyama opahale sota Poloye yia: aya dulu dla ma-hamame tuluwedeme ha:ha:lali Polota Guliki yu mate opahale so dokopala oplami watle epo atluwa, “Na: wa: watle yu hatlo atlowe ka:deta:?” duwa.

Epalati opahale so dokopala oplamita Polota ya: watle Guliki yu mate yukamala dalepame epo atluwa, ³⁸ “Wa: apa oplamita? Na:ta malamaleta wa:ye Isip oplami, ala hema di gamani so mate opahale ta:demama ya:mkale

yumulalo so opa 4,000 elepo dalupa dulu dla elemtauwa oplami e tepo de,” duwa.

³⁹ Amasiyama Polota epo atluwa, “Oplami e pona:. Na: monolo Yu oplami, Kilikiya mo pato dulu dla Talesas mo dla hallalo. Na: mo eye pta koko pato. Epedeme na: ka:deta:, opa watle yu atloweye?” duwa. ⁴⁰ Epalati opahale so dokopala oplamita ya:ta yu atlowe dla itiyamale hamilati ya: sila:time potopali dla halemama opa watle do popokaluwa, ya:ta yuhamyale medla ka:llipo depame. Epame opa hapulomata yu ma-ka:lipo ha:ha:liti ya:tapo Hibulu yu mate ya: watle yu atlowe kotiyamuwa.

22

Polota Yu so watle ya: koko atlale

¹ Polota yu atlowe kotiyamama epo atluwa, “Adulo epo bapadulo epo eidulo, wua: na:ta naskamu na: koko atlali woloma daliya,” duwa. ² Epalati Yu sota Polota ya: yu ikadepe Hibulu yu mate yukamhalla dalepame sikemte titiyalepo dalemha:ha:uwa.

³⁻⁴ Epalati Polota epo atluwa, “Na:ye Yu oplami, Kilikiya mo pato dulu dla Talesas mo dla hamuwapo. Amasiyama na: Yelusalem mo hema halemama ta:uwa. Epeleye Gamaliyelta na:ye imalati na:tapo di mamadulota aiyalma hatitimaleye sikemte malastauwa. Epelepele dulu dla wata wua:ta semte God oko tepo depo na: dla siyalasiyaladepame na: yumuluwedeme apopo. Amasiyama na: ma ka:yapa semte koko eye God oko tepo depame na:ta itiyamale pato himimama Yesu dolumtlalo soye wotiyalle hapimama opiye mo-potimalati na: koko edla po-alimdena. Epame opa mate wola: mate na:ta hohopame amtuwale aya dulu dla ka:ka:timduwapo.

⁵ Epapedeme aiyalma aya dokopala oplami mate Yu so

dokopala so mate na: koko iye me-yia:malamana. Adipalati, yia:tapo mikadepe dle so Damasko dla ha:ha:laloye hohopame amtuwale aya dla ka:ka:timelepo depame na: watle yu ilimale hapimama epo atluwa, 'Wa: tame Damasko dokopala so dla yu ilimale i hapipame mikadepe dle so hohopo Yelusalem dla elempuane,' duwa.

⁶ Na: epamsela:mama alila haleta Damasko mo dla mikadepe dle so hohomala tauwa. Oloma edla alila dukuslopi dla Damasko mo mateka:pi dla tamhallati pakasiyamalalo pepele di tle hela:dleta tulume na:ye hauwa. ⁷ Epalati na:ta ta:la dla teyume elemama yuta ipo atla daluwa, 'Sol, Sol, wa: adipalati na: watle wotiyalle hapimhalema:?' duwa. ⁸ Na: epalati asiyama ya: watle epo atluwa, 'Lod, wa: anata:?' duwa. Epalati ya:ta asiyama epo atluwa, 'Na:ye Nasalet oplami Yesupo. Wa:ta mikadepe dle so dla wotiyalle hapimhalaye, na: watle amhalapo,' duwa. ⁹ Epapele dulu dla opa na: mate tamaluwa soye yu e woloma podalena. Amasiyama yia: hela:dle tlo menatiwa.

¹⁰ Epame na:ta epo atluwa, 'Lod, na: apa koko hapa:?' duwa. Epalati asiyama Lodta na: watle epo atluwa, 'Wa: sila:time Damasko mo dla tane. Mo edla na:ta solotamale koko wa:ta haloweye atellepe,' duwa. ¹¹ Amasiyama hela:dleta na: inomaye kokowelati na: mate tamalale sota na:ye Damasko dla hamame tauwa.

¹² Na: Damasko dla tame woyamalati oplami hale Ananayasta na: natila puwa. Ya:ye Mosesta aiyalma hatitimaleye woloma dolumsela:lalo oplami. Epapalati Yu so Damasko dla ha:ha:lalota ya:ye ka:dle oplami demdiyo. ¹³ Epeleye ya:ta puame na: mateka:pi dla halemama epo atluwa, 'Sol namkale, wa: matle natine,' duwa. Oloma edla na: inomata ma-ka:dlati ya: natiwa. ¹⁴ Epame ya:ta na: watle epo atluwa, 'Di mamadulo Godtapo wa:ye mo-sauwapo,

wa:tapo ya:ta solotamale kokoye malastlepo depame. Epo wa:ta Ka:dle Oplami Kelisoye natimama ya: yu dallepo depame. ¹⁵ Epedeme wa:tapo ya: kokoye opa hapuloma dla wa:ta dalle mate natili mate bobotimatimsela:lepe. ¹⁶ Epedeme wa: apa ompoloma:? Wa: hapele sila:time Yesu hi sisilamama yú tulune, ya:tapo wa: batalimaleye howahapo wellipo depame,' duwa.

¹⁷ Alotle na:ta Yelusalem dla ilame tame aiyalma aya dla inoma sumpollati Lodta na: inomaye meyelope duwa. ¹⁸ Na: inomata meyelope dlati Lodta na: dla yukamhalla natiwa. Epammama ya:ta na: watle epo atluwa, 'Wa: hapele sila:time Yelusalem saliyome tane. Adipalati, opa hema ha:ha: soye wa:ta na: koko atlamalati dalepame pomikadepe dlowa,' duwa.

¹⁹ Amasiyama na:ta Lod watle epo atluwa, 'Opa hapuloma yia:malamana, na:ta inoma sumalalo aya hapuloma dla hehetamsela:mama mikadepe dle soye hohopolepame amtuwale aya dla ka:ka:timsela:mduwaye. ²⁰ Epame wa: oko oplami Stiben yumuwa oloma edla ya: yumulalo so kapumale tlukaye na:ta omhalemama yia: watle siyele ta:demhaluwapo,' duwa.

²¹ Amasiyama Lodta na: watle epo atluwa, 'Wa: wata matane. Adipalati, na:ta wa:ye mo itle pateka:mu po-Yu so mo dla tane dema,' duwa."

²² Epalati Polo ka:yapa ya: yu kotiyapo atlempuale oloma dla opata ya: yu woloma dalempopa:uwa. Amasiyama ma ya:ta po-Yu so koko atlemhallati opata dalepame ma siyaladle ta:demama yu teta:le mate ya: watle epo atlamyeuwa, "Yumiya, yumiya. Ya: ta:lamo hema hallowe poka:dena," demyeuwa. ²³ Epammama yia:ta yu teta:limyemama yia: kapumale tluka uptipo apupu mate di dla pololemyeuwa. ²⁴ Epalati opahale so dokopala oplamita ya: opa watle itiyamale hamiwa,

yia:tapo Poloye yia: aya dla hamame tame atlanatili mate hopollepo depame. Adipalati, ya: solotamaiyo, Polota opatapo ya: dla siyalasiyaladepame yu teta:limyale ya: dulu koko atlepo depame. ²⁵ Epapalati opahale so opata Poloye tuwale dea mate hopollowedeme ya: do mate hete mate ala dali dla keketipoliyemha:ha:lati Polota me-halemama opahale so omhallalo oplami hale watle epo atlaiyo, “Wua: dla itiyamale eleme wua:ta Loum mo oplami ikadepeye koko pa:le isikimi hopollowe? Adipalati, wua: na: koko ala woloma pogladena,” diyo.

²⁶ Epalati opahale so omhallalota yu i dalepame ma tame ya: dokopala oplami watle epo atlaiyo, “Wa: wa:ta koko hamsela:ye malanatima:? Adipalati, oplami iye Loum mo oplami ikadepeyo. Epedeme di aiyalmata epo atlapo, ‘Loum mo oplamiye isikimi koko pa:le hopolloweye aiyalma,’ demdepo,” diyo.

²⁷ Epalati yia: dokopala oplamita yelle mate puame Polo watle epo atlaiyo, “Wa: na: watle atlane, wa: ikadepe Loum mo oplamita:?” diyo.

Asiyama Polota epo atlaiyo, “Yao, na: ikadepe Loum mo oplamipo,” diyo.

²⁸ Epapalati opahale so dokopala oplamita asiyama epo atlaiyo, “Na: Loum mo oplami ikadepe dlowedeme asiyama mani pato himiwa,” diyo.

Amasiyama Polota ya: watle epo atlaiyo, “Na: Loum mo oplami ikadepe dlowedeme mani pato epapele pohimina. Adipalati, na: na: waita na: hamale oloma edla na: Loum mo hi mate hamuwapo. Epedeme na:ye Loum oplami ikadepepo,” diyo.

²⁹ Epalati opahale sota Polo hopollowedeme ha:ha:leta yu i dalepame alikili a:ma potamalaiyo. Epame yia: dokopala oplami mape sikemte wota:iyo. Adipalati, ya:ta

Loum mo oplami ikadepeye hopollowedeme dea mate keketipoliyeiya dle koko tle.

Polota Yu so dokopala sota esemale dla hetale

³⁰ Epame ma alila haleta opahale so dokopala oplamita Polo kokoye woloma malamolowedeme aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so mate esemolowedeme sisilamaiyo. Epame ya:ta Polo oli dea mate keketipoliyeleye totowatipame yia:ta esemale itapu dla pameliyo.

23

¹ Epalati Polota dokopala so alumale dla omhalemama epo atlaiyo, “Namkadulo, na:malamana, Godta na: batalimaleye ma hiyolepo weliwapo. Epedeme watapo Godta na:ye ka:dle oplami depo,” diyo. ² Eapalati aiyalma aya dokopala oplami Ananayasta yu i dalepame opa opi Polo mateka:pi dla popa: watle epo atlaiyo, “Polo mati dla heyuiya,” diyo. Epalati oplami haleta sila:time Polo mati dla heyuiyo.

³ Amasiyama Polota Ananayas watle epo atlaiyo, “Wa:ta na: yuliye asiyama Godta wa: yulupe. Epapedeme wa:ye wa:skamu pepemalalo oplamipo. Adipalati, wa:tapo Mosesta aiyalma hatitimale mate na: koko gladempolapo. Amasiyama wata wa:ta na: heyulita wa: ma aiyalma e mahauwokokomalepo,” diyo.

⁴ Polota aiyalma aya dokopala oplami dla epo atlati asiyama opa ya: mateka:pi dla popa:leta epo atlaiyo, “Wa: poka:dena, God ya: aiyalma aya dokopala oplami dla yu epo atloweye,” diyo.

⁵ Amasiyama Polota epo atlaiyo, “Namkadulo, na: oplami iye semte po-aiyalma aya dokopala oplami tepo de,” diyo. Epammama ya:ta epo atlaiyo, “God yu buka dla

epo atlapo, ‘Wa: dokopala oplami dla pobatalipo atlowa,’ depo,” diyo.

⁶ Epame Polo natiyo, alumale dulu edla opa opiye Sa:dusi so epo opa opiye Pa:lisi so. Epedeme ya:ta epo atlaiyo, “Namkadulo, na:ye Pa:lisi oplami halepo, epo na: a mape Pa:lisi oplami haluwapo. Epeleye na:tapo opaye palli tle ma sillipe dle koko dla mikadepe dlati koko gladle dla hamamhetame pola ipo,” diyo.

⁷ Polota epo atlati alumaleta duka gladepe yu dlo-molowe kotiyamaiyo. ⁸ Adipalati, Sa:dusi soye opata palli tle sillipe koko dla pomikadepe desemde. Epame God ya: banakaka mate epo Hela:dle Soko mate epo bataliya mate dla pomikadepe desemde. Amasiyama Pa:lisi so tlo koko hapuloma hema mikadepe demdiyo.

⁹ Epapele koko tle dokopala so alumaleta duka glade-pame yu sikemte dlomaiyo. Epame aiyalma imalalo so opi, Pa:lisi so alumale dulu dla ha:ha:lalota sillipame itiyamale mate ipo atlamyaiyo, “Di oplami hema batalimale koko hale ponatisema. Podimalamana, God ya: banakakata: o Hela:dle Sokota ya: dla yu atluwayo,” demyaiyo.

¹⁰ Epame yu dlomaleta ta:mama Pa:lisi so mate Sa:dusi so mate duka gladepe nalatimale pato kotiyamaiyo. Epalati opahale dokopala oplamita ya: opa watle Poloye yumulala depame ya: aya dla hamame taiya, diyo.

¹¹ Epo utula:la edla Lodta puame Polo mateka:pi dla halemama epo atlaiyo, “Wa: wota:miya. Wa:tapo Yelusalem dla na: koko atlemsela:ye, epammama wa: ma Loum mo dla tame na: kokoye atlamsela:lepe,” diyo.

Yu sota Polo yumuluwedeme yu ka:dle

¹² Epedeme utulalati Yu so opita Polo yumuluwedeme yu ka:demama itiyamale mate epo atlaiyo, “Di Polo ala

poyumulalo ha:ha:lepiye, daya mate yú mate podlomolowa. Amasiyama di ya: yumpame daya mate yú mate edla dlomolowepo,” diyo. ¹³ Alumale dulu hema Yu so opa 40 epapeleta apiyo. ¹⁴ Epame yia:ta tame aiyalma aya dokopala so mate Yu so dokopala so mate dla epo atlaiyo, “Di Polo yumuluwedeme yu itiyamale me-himiwa. Epedeme di daya mate yú mate podlomolalo ha:ha:ma epo alotle ya: yumpame dlomolowama. ¹⁵ Epapedeme di solotama, wua: matle opahale so dokopala oplami watle yu ipo hamiye, ‘Di ma solotama, wa:ta Poloye hema hamame pulupo depame. Adipalati, di ya: watle atlanatili yu atlamolowama,’ diye. Amasiyama dia:ye api duka dla Polo ompopa:mama ya:ta pulati ya: yumuluwamo,” diyo.

¹⁶ Amasiyama Polo ya: bapota yu i dalepame tame opahale so aya dla Polo natipo opata ya: yumuluwedeme dinapele kokoye atlaiyo. ¹⁷ Epalati Polota opahale so omhallaloye sisilapame ya: watle epo atlaiyo, “Maseyemala iye wua: dokopala oplami watle yu hame puana, epedeme ya: hala dla hamame tuwane,” diyo.

¹⁸ Epalati opahale so omhallalota Polo ya: bapo hamame tuwame ya: dokopala oplami watle epo atlaiyo, “Am-tuwale aya dulu dla hallalo oplami Polota na:ye sisilapo maseyemala iye wa: watle hamame tuwane de. Adipalati, ya:ta wa: watle yu hampuwo,” diyo.

¹⁹ Epapalati dokopala oplamita maseyemalaye do dla hamame miyelo alikili dla semtame ha:ha:mama ya: watle epo atlaiyo, “Wa: apa koko na: watle atlowedeme api?” diyo.

²⁰ Epalati maseyemalata asiyama epo atlaiyo, “Yu so opa yia: solotamuwo, iyela yia: dokopala sota esemale dla wa:ta Poloye hamamtelepo depame. Epalati edla yia:ta ma Polo watle atlanatili yu atlamoloweyo. Epapele tlope wa: yia: yu dla mikadepe demiyo. ²¹ Epame wa: Poloye

edla semtamiyo. Adipalati, opa pasatale, 40 epapele-tapo api duka dla ya:ye yumuluwedeme ompopa:lepe. Epedeme opa iwoloye Polo yumuluwedeme daya mate yú mate dlowe aiyalma depo ha:ha:po. Epapedeme yia: ma-dinapopame wa:ta asiyama yu atlowe dla dalem-popa:uwo,” diyo.

²² Epalati dokopala oplamita maseyemalaye ma-tane demama epo atlaiyo, “Wa:ta na: watle atlale kokoye ma opa opi watle atlemiyo,” diyo.

Poloye Kasaliya dla hamame tale

²³⁻²⁴ Epame opahale so dokopala oplamita opahale so omha:ha:lalo dapiyamte sisilapame yia: watle epo atlaiyo, “Wua: wata Poloye Kasaliya mo dla semtaiya. Wua:ta tamama 200 opa aipa:ya halomale mate epo 200 opa kosele halomale mate epame 70 opa aliya koa tle tlowe so mate hohopame Kasaliya dla tlowedeme dinapiya. Wua: epo dinapopame wata utula:la opata mo-hutiyelati Kasaliya dla telepe. Wua: epammama Polo watle aliya koa hale hamilipe, ya:tapo gamani oplami Peliks watle woloma tame woyamelepo depame,” diyo.

²⁵ Epammama ya:tapo yu ipo ilimale mate gamani oplami Peliks watle hamiyo,

²⁶ “Namkale gamani oplami Peliks, na:ye Kolodiyas Lusiyaspo.

²⁷ Yu sotapo oplami iye hamame yumuluwedeme apuwa. Amasiyama ya:ye Loum mo oplami ikadepe dle dalepame na: mate epo na: opa mate ya:ye hemele hatiyomoluwa. ²⁸ Epame na:ta ya: koko dallowedeme Yu so dokopala so esemale dla semhetauwa. ²⁹ Esemale edla na:ta ya:ta isikimi Yu so aiyalma hauwokokomale tlo dalepame ya:ye poyumina epo amtuwale aya dla poka:stana.

³⁰ Epame Yu so opita oplami iye yumuluwedeme dinapele dalepame ya:ye wa: watle semtaiya duwa. Epo na:ta Yu so opiye wa: watle taiya dlowama, yia:ta ya: dla alli kokoye wa: watle atlamelepo depame.

Eso, na: yu mogudepo.”

³¹ Epalati utula:la oloma edla opahale sota yia: dokopala oplami yu dalepo Poloye Kasaliya dla semtamalemama api duka Antipatlis mo dla puame woyamaiyo. ³² Epame alallati aliya koa sota Poloye Kasaliya mo dla semtamalati opahale so opi ma Yelusalem dla i-ilapo tamalaiyo. ³³ Aliya koa sota Kasaliya dla puame woyapame gamani oplami Peliks watle yia: dokopala oplamita yu ilimale hamiyo. Epame Polo mape ya: watle homeliyo. ³⁴⁻³⁵ Epalati gamani oplamita yu ilimale i sesa:pame Polo watle epo atlaiyo, “Wa: apa mo oplamita:?” diyo. Amasiyama Polota ya: watle atlemama, “Na: Kilikiya mo dla hallalo,” dlati ya: ma asiyama epo atlaiyo, “Na: wa: mate siyaladlalo sota pula natipame wa: kokoye gladlowepo,” diyo. Epame ya: opa watle “Poloye hamame tame Helod aya dla woloma omha:ha:iya,” diyo.

24

Yu sota Polo kokoye Peliks mila:pi tle atlamale

¹ Alila 5 gudlati aiyalma aya dokopala oplami Ananayas mate epo Yu so dokopala so opi mate Kasaliya dla Polo kokoye gamani oplami Peliks mila:pi tle gladla pumulaiyo. Yia: pumulumama gamani aiyalma koko malastale oplami hale Teletulus sempumulaiyo, ya:tapo koko gladlowe dla Polo koko atlepo depame. ² Epo yia:ta koko gladlalo aya dla hetamallati Peliksta Polo hema pulupo diyo. Epalati Polota koko gladlalo aya dla mo-puame hallati Teletulusta Polo kokoye atlowe kotiyamama epo atlaiyo, “Peliks, wa:ye di pato oplami ka:dlepo. Adipalati,

wa:ta di mo pato omhallati sadle patota elapo. Epame poka:ka:dle koko hapulomaye wa:ta gadle koko tle woloma ka:ka:demduwapo. ³ Epapedeme dita koko hapuloma tlapame wa: dla namkale dle yu mate siyele yu mate atlema. ⁴ Epedeme di posolotamasema, alila pato dla wa: mate esemolowedeme. Amasiyama di otele mate wa:ye atlema, wa: isikimi alila kiyele dla di yu i dalene,” diyo.

⁵ Epame Teletulus ma epo atlaiyo, “Oplami Polo iye batalimale koko imsela:lalo oplami. Adipalati, ya:ta mo hapuloma dla koko imsela:le tle Yu so dla siyaladle hapimduwapo. Epedeme ya:ye Nasalet oplami dolumalalo so dokopala oplami halapo. ⁶ Epame koko hatlo etlo popena. Amasiyama ya:tapo di aiyalma aya mape batalimolowedeme apalati dita ya:ye hamuwa. [Epame ditapo ya:ye di aiyalma mate ya: koko gladlowedeme apuwa. ⁷ Amasiyama opahale so dokopala oplami Lusiyasta sikemte itiyamale mate puame Poloye dia: tle hamame tauwa. ⁸ Epame Lusiyastapo di watle, ‘Peliks hala dla tame Polo kokoye gladiya,’ duwa.] Epedeme wa: mowolo Polo watle atlanatiliyiye, asiyama ya:ta wa: watle dita ya: koko dla atlamya yu iye dallepe,” diyo.

⁹ Epame Teletulus mate pumulale Yu sota Peliks watle atlemama, “Yao, Teletulusta atlaye mikadepe,” demyaiyo.

Polota koko gladle dla ya:skamu ya: koko atlale

¹⁰ Epalati gamani oplamita Polo watle yukamane dlati asiyama Polota epo atlaiyo, “Peliks, na:malamana, wa:ye sokomoko hapuloma dulu dla di mo hema opa koko glademhaluwapo. Epedeme na: siyema, asiyama yu wa: watle atlowedeme. ¹¹ Epedeme na:ta God watle siyele hamilowedeme Yelusalem dla tauwaye alila ala 12 pololepo halapo. Epapedeme wa: koko iye opa opi watle atlanatiliyiye, yia:ta wua: watle koko hatlo metlo atellepe.

¹² Epedeme na: Yelusalem dla halemama Yu so aiyalma aya dla opa mate yu podlomsela:mdena. Epame na: inoma sumalalo aya dulu dla epo mo dulu dla sela:mama siyaladle pota:demdena. ¹³ Epedeme Yu so hema ha:ha:ta na: kokoye wa: dla yu meyelo pe meyelo pe dle atlamyale hapulomaye pomikadepe.

¹⁴ Amasiyama yia:ta atlamale dulu dla koko hale tlo mikadepe. Eye, na: di mamadulo God hi ta:dlowedeme Yesu hi dla mikadepe demde. Amasiyama Yu sota na:ta Yesu koko dla imaleye pomikadepedesemde. Na: ma epame Mosesta aiyalma hatitimale mate epo God tle yu hapame molo atlamalalo sota hatitimale yu dla mikadepe demde. ¹⁵ Epedeme Yu so opa hema ha:ha:ta Godta ka:ka:dle so mate bobtalimale so mate palli tle ma sillipe dle koko dla mikadepe depo omha:ha:ye, na: ma hatlo medla mikadepe demdepo. ¹⁶ Epapedeme ipapele koko tle na: solotamde, God mila:pi tle epo opa mila:pi tle woloma ka:ka:dle koko tlo halomolowedeme.

¹⁷ Na: Yelusalem saliyome tame mo opi dla sela:mama sokomoko pasatale pololuwapo. Edla sela:po depo ma Yelusalem dla ilame puwapo, na: opa watle mani hapilowedeme. Epammama na: ma God watle namkale dle alisisi hapilowedeme puwapo. ¹⁸⁻¹⁹ Epedeme na: aiyalma aya dla polomama God dla namkale dle alisisi hapilowedeme dinampoluwa. Na: edla polomama opa dulu dla siyaladle koko pota:dena, hao, na: isikimi monolo dinampoluwa. Epalati dulu edla Yu sota puame na: malanatiwa. Epame yia: dulu dla Asiya mo tle pumulale Yu sota na: koko dla opa dulu dla siyaladle pato ta:duwa. Epedeme ame adipalati opa ewolota wata hema hawa ha:ha:ma:? Ka:dena, opa ewolota wata puame na: kokoye wa: watle atlamolowe ka:pi. ²⁰ Epele tlope opa ewoloye hema hawa.

Epedeme Peliks, ka:dena, wa: Yu so hema ha:ha:ye

atlanatine, yia:ta na:ye Yelusalem dla yia: dokopala so esemale dla semhetame popa:latai apa batalimale koko na: dla natiwa, eye atlowe ka:pi. ²¹ Amasiyama na: koko hatlo itlo yia:ta esemale dulu dla yu teta:le mate ipo atluwa, “Wata wua:tapo na:ta palli tle ma silliwede dla mikadepe dlati wua:ta na: koko gladepe?” duwa.”

²² Amasiyama Peliksta Lod kokoye ya: ma-dalepo halaiyo. Epapedeme ya:tapo opa alumale watle epo atlaiyo, “Di wata Polo koko gladleye midla gudlowepo. Epame ma opahale so dokopala oplami Lusiyasta pulati ya: koko matle gladlowepo,” diyo. ²³ Epame Peliksta ma opahale so omhallalo hale watle epo atlaiyo, “Wua: Poloye woloma omha:ha:mama ya: dla upiyele koko hale hamimiyo. Epammama ya:mkadulota ya: watle namkale dle alisisi hapilowe apiye pohimomollowa,” diyo.

²⁴ Epame alila opi alotle Peliksta ya:llu Dulusila mate Polo hala dla pumulaiyo. Peliks ya:llu Dulusilaye Yu a:yayo. Epeleye yia:ta puame epo atlaiyo, “Poloye hema seme matiya,” diyo. Epalati Polota matime Yesu Keliso dla mikadepe dlowe kokoye atlamhallati Peliksta woloma dalempolaiyo. ²⁵ Ya:ta epo dalempollati Polota ya: watle ka:depo hallowe koko mate epo batalimale koko dulu dla moto hamolowe koko mate atlemhalemama Godta mosukulu alila dla koko gladlowe mape atlaiyo. Epalati Peliksta yu i dalepame wota:mama ya: watle epo atlaiyo, “Mope, medla gudene,” diyo. Epame ma Polo watle, “Na:ta alila ka:dle natilipiye, matle wa: sisilamolowepo,” diyo. ²⁶ Epapele dulu dla Peliksta hemele epo malamdiyo, “Polota na: watle mani hamilipiye, eta asiyama na:ta Poloye amtuwale aya tle alikili dla seme woyamolowepo,” depo malamdiyo. Ya: epo malamhalemama alila opi dla Polo mate yukamolowedeme ya: sisilamdiyo.

²⁷ Amasiyama sokomoko dapiyamte pololepo alotle Pe-

likseye ya: gamani oko tle alikili dla gilidepame ma Posiyus Pestusta halaiyo. Amasiyama Yu sota sisiyelepo depame Peliksta Poloye amtuwale aya medla pomeliyo.

25

Polota Sisata ya: koko gladlepo depo atlale

¹ Pestusta gamani oplami hi halë alotle alila dapa-hatlope mo-pololepo gudlati Kasaliya tle ma Yelusalem dla puaiyo. ²⁻³ Ya:ta edla puale oloma edla aiyalma aya dokopala so mate epo Yu so dokopala so opi mate puame ya: watle Polo kokoye epo atlamyaiyo, “Wa: dita solotamale koko hane. Epammama Poloye ma Yelusalem dla sempuane,” demyaiyo. Adipalati, yia: solotamaiyo, Polota Yelusalem dla pumhallati hemele api duka dla yumuluwedeme.

⁴ Amasiyama Pestusta epo atlaiyo, “Hao, Poloye Kasaliya medla me-hallepe, Yelusalem dla posempuluwa. Amasiyama na: alila opi pololepo alotle ma Kasaliya dla ilame telepe. ⁵ Epedeme wua: dokopala sotapo na: mate Polo koko dla esemolowedeme Kasaliya dla tlowe ka:pi,” diyo.

⁶ Pestus alila 10 epapele Yelusalem dla pololepame ma Kasaliya dla ilame taiyo. Ya: Kasaliya dla tame elepo alallati koko gladlalo aya dla hetame ya:ta pollalo dla polomama Polota pulupo depo opa watle yu hamiyo. ⁷ Epalati opata Poloye koko gladlalo aya dla semhetlati Yelusalem tle pumulale Yu so dokopala sota Poloye hallati alikili tle sillidepo ha:ha:mama Polo koko dla yu meyelope meyelope dle atlamyemama Poloye pta batalimale oplami demyaiyo. Amasiyama yia:ta Polo hi mate yu meyelope meyelope dle atlamyale dulu dla Pestusta ikadepe kokoye ponatiyo.

⁸ Epalati Polota ya:skamu gadlowe yu atlemama epo atlaiyo, “Na: Yu so aiyalma hale pohauwokokomana, epo na:ta dia: aiyalma aya hi dla pobatalipo atlana, epame Loum mo pato dokopala oplami Sisa koko dla batalimale yu hale po-atlana,” diyo.

⁹ Amasiyama Yu sota sisiyelepo depame Pestusta Polo watle epo atlaiyo, “Ka:deta:, dita hapulomata Yelusalem dla tame wa: koko edla gladloweye?” diyo.

¹⁰ Epalati asiyama Polota epo atlaiyo, “Na: Yelusalem dla potlowa. Adipalati, na: Loum so koko gladlalo aya dla ma-halapo, epedeme hema na: koko gladlowe ka:pi. Epapedeme Pestus, wa: ma mo-wa:malamana, na: Yu so dla batalimale koko hale pohana. ¹¹ Epapele dulu dla na: batalimale koko hale hamatiye, eta aiyalma e dolumama na:ta polowe ka:pi. Amasiyama Yu sota na: koko dla isikimi mala-atlamyademe, oplami haleta na:ye Yu so do tama dla homellowe poka:dena. Epapedeme na: solotama, Loum mo dokopala oplami Sisata na: koko gladlepo depame,” diyo.

¹² Epalati Pestusta ya: watle molo atlalo so mate koko hema esepame ma Polo watle epo atlaiyo, “Wa: Sisata wa: koko gladlowe solotamale himideme, wa: Sisa hala dla seme tlowepo,” diyo.

Pestusta Agilipa watle Polo koko atlamale

¹³ Alila opi alotle Yu so dokopala oplami Agilipata yotumala Benike mate Pestus watle namkale dle yu atlowedeme Kasaliya dla pumulaiyo. ¹⁴ Yia: Pestus mate ala me-ha:ha:lati Pestusta Polo kokoye Agilipa watle esemaiyo. Ya:ta esemama epo atlaiyo, “Oplami hale Poloye Peliksta amtuwale aya dla ka:stepo taleye me-halema. ¹⁵ Epapeleye na: Yelusalem dla tame woyamalati Yu so aiyalma aya dokopala so mate dokopala so opi mate

puame na: watile Polo kokoye epo atluwa, 'Poloye batalimale oplami, epedeme ya:ye yumine,' duwa.

¹⁶ Amasiyama na: yia: watile epo atluwa, 'Di Loum soye oplami hale koko pa:le poyumisemde. Amasiyama di Loum sota koko gladle kokoye epapena. Oplami haleye koko gladle dla ya: dla alilalo sota ya: koko atlepo gudlati asiyama oplami ya:skamu ya: koko atellepe. Epame alotle koko gladlalo oplamita ya: dla batalimale koko ella natilipiye, eta ya:ye yumiya demdepo,' duwa.

¹⁷ Epapedeme yia:ta na: mate hema puwa. Oloma edla na:ta koko e gladloweye podekelena. Amasiyama na: puame elepo alallati koko gladlalo aya dla hetame polomama Poloye hema hamame puaiye duwa. ¹⁸⁻¹⁹ Dulu edla na:ta malamuwaye, Poloye semte batalimale koko pato hatepo duwa. Amasiyama Yu sota isikimi yia: inoma sumalalo aiyalma mate epo oplami hale Yesu, yia:ta mowana demdiye, ma Polota oplami eye ma pasakalo halema dle koko edla yu dlopo ya: koko gladlowedeme seme matale haluwa. ²⁰ Amasiyama na: koko i woloma pomalamalalo halemama Polo watile Yelusalem dla tame wa: koko gladlowe ka:pi duwa. ²¹ Amasiyama ya: Yelusalem dla tlowe posolotamana. Epammama ya: solotamuwa, Sisata ya: koko gladlepo depame. Epapedeme ya: aseka hema hallepe. Epo na:ta alila ka:dle natipame ya:ye Sisa hala dla semtaiya dlowepo, ya: koko gladlepo depame."

²² Epalati Agilipata Pestus watile epo atlaiyo, "Na: oplami i ya: kokoye monolo dallowama," diyo.

Epapalati Pestusta ya: watile epo atlaiyo, "Iyela mowolo ya: koko dallepe," diyo.

Poloye Agilipa mate Benike mate dla sempuale

²³ Epame alila haleta Agilipa mate Benike mate patoto so some tluka ka:ka:dle didiyepo koko gladlalo aya dla

hetaiyo. Yia: koko glادلalo aya dla tumama opahale so dokopala so mate Kasaliya mo dokopala so mate el-
 emtuwaiyo. Epo yia:ta hapuloma koko glادلalo aya dla
 alupo popa:lati Pestusta Poloye sempuaiya diyo. ²⁴ Epalati
 Polota koko glادلalo aya dla puame hallati Pestusta epo
 atlaiyo, “Dokopala oplami Agilipa, wa: mate epame opa
 hapuloma mate oplami i natiya. Yu so hema ha:ha: so
 mate epo Yu so Yelusalem dla ha:ha:lalo so mate oplami
 i dla sikemte allimama na: watle ya:ye yumuluwe ka:pi
 demdepo. ²⁵ Amasiyama na:ta ya: koko natiye batali-
 male koko hale hawa ikadepe ya: polowe dla himilow-
 eye. Epapele tlope ya: meyelo solotamaleta Sisata ya:
 koko glادلapo dedeme na: ya:ye Sisa dla hamame taiya
 duwa. ²⁶ Amasiyama koko hema na:ta di pato oplami
 Sisa watle Polo koko dla yu ilipo hamiloweye yu hawa
 halema. Epedeme na:ta ya:ye wua: mila:pi tle seme ma-
 ta. Epapedeme Agilipa, wa:ta ya: watle atlanatine. Epame
 asiyama yu ya:ta wa: watle atla dalepo gudepame na: watle
 atlane. Epalati na:ta yu eye ilipo Sisa watle hamilowepo.
²⁷ Adipalati, amtuwale aya dulu dla hallalo oplamiye koko
 pa:le Loum dokopala oplami Sisa watle tane dloweye
 poka:dena.”

26

Polota dokopala oplami Agilipa mila:pi tle ya: koko atlale

¹ Agilipata Polo watle epo atlaiyo, “Na: wata wa: watle
 alila hamima, wa:tapo koko glادلale hema wa:skamu gad-
 lowe yu atlepo depame,” diyo.

Epalati Polota do ta:depame yu atlowe kotiyamama
 ipo atlemtaiyo, ² “Dokopala oplami Agilipa, na: siyema,
 wata Yu sota na: koko dla yu meyelo meyelo dle
 atlamyeuwa dla asiyama na:ta naskamu gadlowe yu wa:
 watle atlowedeme. ³ Adipalati, wa:malamana, Yu so dia:

toto koko hapuloma mate epo dia: dulu dla yu dlomde koko mateye. Epedeme wa: na: yuye woloma dalene.

⁴ Epapele dulu dla Yu so hapuloma me-yia:malamana, na:ta ka:yapa na: opa dulu dla epo Yelusalem dla haluwa pasakaloye. ⁵ Epedeme Yelusalem so hapulomaye na: koko yia: malastana. Epapedeme yia:ta wa: watle na: koko atlowa dlepiye, yia: na:ta ka:yapa Pa:lisi oplami haluwa kokoye atellepe. Epapele dla Yu so dulu dla Pa:lisi sota Mosesta aiyalma hatitimale woloma dolumdepo. ⁶ Epedeme na:ye wata koko gladle dla halapo, adipalati, Godta na: mamadulo watle yu itiyapo himiliye na:ta edla mikadepe dlati. ⁷ Amasiyama di Yu so 12 elele hapulomata alila hapuloma God dla inoma sumha:ha:mama yia: ma yu himili hatlo metlo omha:ha:po. Epedeme na: dokopala oplami Agilipa, na: mape watapo yu himili hatlo medla mikadepe dlati Yu sota na: yumuluwedeme ammdopo. ⁸ Epapele dulu dla Yu so opa, wua: adipalati Godta palli soye ma pasakalo dlowe koko dla pomikadepe desemdi?

⁹ Epedeme na: ma wua:ta malamha:ha:ye epammama na: mape Yesu Nasalet oplami dla mikadepe dle so watle elle pato elemduwapo. ¹⁰ Epammama aiyalma aya dokopala sota na: watle itiyamale hamilati na:tapo Yelusalem dla God ya: opaye totapo hohopame amtuwale aya dulu dla ka:ka:timsela:mduwapo. Epame mikadepe dle so opiye mo-potimalati na: koko edla ka:pi demama siyemduwapo. ¹¹ Epo Yu so inoma sumalalo aya hapuloma dla hehetamsela:mama mikadepe dle so dla wotiyalle hapipame Yesu hi dla putlopo atlamaiya demduwapo. Na: epo yia: dla sikemte siyaladepame mo opi dla tame mikadepe dle soye hohopo wotiyalle hapimduwapo.

¹² Na: epamsela:lati alila haleta aiyalma aya dokopala sota na: watle itiyamale hamilati Damasko mo dla mikadepe dle so hohomolowedeme tauwa. ¹³ Amasiyama

alila dukuslopi tiyama dla na: api duka dla tamhallati pepele di tle hela:dleta na: dla malla natiwa. Hela:dle eye sikemte hela:demama salita hela:dle pe-epapena. Epedeme na: mate epo na: mate tamalale so hapulomaye hela:dle eta hauwa. ¹⁴ Epalati di hapulomata ta:la dla teteyume hutiyelati pepele di tle di Hibulu yu mate na: watle epo atla daluwa, 'Sol, Sol, wa: adipalati na: watle wotiyalle hapimhalema?' Wa:ta epamhalaye isikimi wa:skamu wotiyalle hapimhalapo,' duwa.

¹⁵ Epalati asiyama na:ta epo atluwa, 'Lod, wa: anata:?' duwa. Asiyama ya:ta na: watle epo atluwa, 'Na:ye Nasalet oplami Yesupo. Wa:ta mikadepe dle so watle wotiyalle hapimhalaye na: watle amhalapo. ¹⁶ Epedeme wa: sila:tine. Na:ta wa: watle puame woyamapo. Adipalati, na:ta wa:ye mo-sauwapo, wa:ta na: oko oplami halemama na:ta wa: watle nati-ili mate epo ma nati-iliwe koko mate opa watle imsula:lepo depame. ¹⁷⁻¹⁸ Epapedeme wa:tapo Yu so mate epo po-Yu so mate dulu dla na: yu hamsela:lati na:ta wa:ye woloma omhallowepo. Epele dulu dla yia:ta wa:ye wotiyalle hamilipiye, na:ta wa:ye gadlalo hallowepo. Epedeme na:tapo wa:ye yia: dla tane dema, yia:tapo yia: inoma towanatipame amtuwale dulu tle hela:dle dla matilipo depame. Epame wa:ta yia:ye Saitenta itiyamale dulu dla ha:ha: tle elepame ma God hala dla elempulati na:tapo yia: batalimaleye hiyollowepo. Epapalati yia:tapo na: dla mikadepe dle koko tle Godta sesa:le sota ha:ha: dulu dla yia: ma ha:ha:lepe,' duwa.

¹⁹ Epedeme dokopala oplami Agilipa, na: inomata meyelope demama Pepele di tle malale yu i dalepame na: po-alina. ²⁰ Epame na: Damasko dla epo Yelusalem dla epo Yudiya mo pato dulu dla epame po-Yu so mo hapuloma dla God yu ipo atlemsela:uwa, 'Wua: malamale meyelope depame wua: bobtalimale tle heheletipo God

hala dla pumulaiya. Epame wua:ta God hala dla pumulale koko eye nati-imama opa mila:pi tle ka:ka:dle koko tlo halomsiyamaiya, demduwa. ²¹ Epapedeme na:ta koko i halomsela:lati Yu sota na:ye yia: aiyalma aya dulu dla hal-lati yumuluwedeme ammduwapo. ²² Amasiyama Godta gadle pato tle na: ma wata wua: mila:pi tle halemama dokopala so wua: watle epame opa opi hapuloma watle God yu atlemhalema. Epapele tlope na:ta atlamuwa yu hapulomaye Moses mate God tle yu hapame molo atlamalalo so mateta Godta sale Keliso dla woyamelepe dle koko atlamale mate ma hatlopepo. ²³ Epapedeme yu e ya: dulu kokoye ipo, Kelisoye wotiyalle hapame polope. Epame ya: tatile powale tle sila:tipame hela:dleye Yu so mate epo po-Yu so mate dla hampulupe.”

²⁴ Amasiyama Polo ala yu atlemhallati Pestusta yu teta:le mate ya: watle epo atlaiyo, “Polo, wa: yiyilamale koko hama. Wa:ta malamale koko patotapo wa:skamu wa:ye yiyilamale hamipo,” diyo.

²⁵ Epalati Polota asiyama Pestus watle epo atlaiyo, “Namkale, na: poyiyilamasema. Adipalati, na:ta atlamale yu hapuloma iye mikadepepo. ²⁶ Epapedeme dokopala oplami Agilipaye koko hapuloma iye ya:malamana. Epedeme na:ta ya: watle koko i atlowe ka:pi. Adipalati, koko hapuloma iye hemele po-apena. Hao. Opa hapuloma inoma dali dla apuwapo,” diyo.

²⁷ Epedeme Polota dokopala oplami Agilipa watle epo atlaiyo, “Agilipa, wa: God tle yu hapame molo atlamalalo sota yu hatitimale dla mikadepe demdi? Yao, na: malama, wa: mikadepe demdepo.”

²⁸ Amasiyama dokopala oplami Agilipata epo atlaiyo, “Wa: alila kiyele hema na:ta Yesu dla mikadepe dlepo depame na: watle yu epapele atlemhalema:?” diyo.

²⁹ Epalati Polota asiyama epo atlaiyo, “Na: alila kiyele o alila selemalli, na: e posesa:sema, wa:ta mikadepe dloweye. Epedeme na: inoma sumale yu himima, wa: mate epo wata hema na: yu dalempopa: sotapo God yu dla mikadepe depame na: some ha:ha:loweye. Epammama tlope wua: do dla oli deata ipo poyulumolowa,” diyo.

³⁰ Epalati dokopala oplami Agilipa mate epo Pestus mate epo Benike mate epame opa hapuloma Polo yu dalempopa:leta sillipame ma-tamalaiyo. ³¹ Yia: tamalemama epo atlamtaiyo, “Oplami iye batalimale koko hale pohana. Epedeme dita ya:ye amtuwale aya dla ka:stepo yumuluweye poka:dena,” demtamalaiyo.

³² Amasiyama Agilipata Pestus watle epo atlaiyo, “Di oplami iye koko gladle tle ma-tane dlowe ka:pi. Epapele tlope ya: Sisata ya: koko gladlepo dedeme ya: Sisa hala dla semtaiya dlowa,” diyo.

27

Polota koa tle Itali mo dla tlowe kotiyamale

¹ Pestusta Poloye Sisa hala dla semtlowe solotamale himipame ya: Loum opahale so omhallalo oplami hale Yuliyus sisilamaiyo. Epame ya: watle epo atlaiyo, “Polo mate epo amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so opi mate koa tle Itali mo dla Sisa hala dla elemtane,” diyo. Yuliyus iye opahale so alumale hale, ya: hi Sisa alumale demde dulu dla halemdiyo. ² Epalati di Adlamatiya so koaye Kasaliya tle ma Asiya mo dulu dla mo meyelope meyelope dle dla tlowedeme ella natiwa. Epalati Yuliyusta di watle koa edla alumaiya duwa. Epame Makedoniya mo dulu dla Tesalonika dla hallalo oplami hale Alistakus dia: mate koa edla alupo ma Saidon mo dla tamama duka dla hutiyuwa. ³ Epame utulalati Saidon mo dla puame woyamuwa. Amasiyama di Saidon mo dla puame woyamalati

Yuliyusta Polo tlo sikemte malamama ya: watle, “Alikili dla woyapo tame wa: amkadulo watle wa:ta solotamale alisisi halomane,” duwa.

⁴⁻⁵ Epame di ma Mila mo dla ulumama Saiples hasu mateka:pi tle uluwa. Adipalati, kaula pato haliyamale dla mosisi patota bibikilimama ulo patota silliuwa. Di epalati mepele Saiples hasu tle polempuame Kilikiya mate Pampiliya mate tetla:mtame Lisiya mo dla woyapame ma Mila mo dla tauwa. ⁶ Di edla tame popa:lati opahale so omhallalo oplami Yuliyusta Alesendiliya so koa, Itali dla tlowedeme ella natiwa. Epame ya:tapo di watle “koa dulu edla alumaiya,” duwa. ⁷⁻⁸ Epalati di koa dulu edla alupame Nidus dla woloma tamalemama alila pasatale kaula duka dla pololuwa. Di Nidus tla:mtamama mosisita bibikilimama ulota sikemte patoto dlati ma Kiliti hasu dla uluwa. Di epame Kiliti hasu ipi Salmone mateka:pi tle woloma polomyemama puame Lasea mo koa sitali dla puame woyamuwa. Epedeme koa sitali ya: hiye Koa sitali ka:pi.

⁹ Di koa sitali hema popa:mama epo momalam-popu:uwa, “Di alila pato mo-pokaduwapo. Epame Yu sota daya aiyalma depo ha:ha:lowe alila ma mo-tla:mtame halapo. Epapedeme tene alila ma mo-kotiyamapo. Epapele dulu dla dita tene alila dla kaula pato tle tlowe poka:dena. Adipalati, ulo patotota sillimama dia:ye batalimalala,” duwa. Epapalati Polota opa watle epo atluwa, ¹⁰ “Opa, na:malamana, tene yapi dla kaula pato dla tamellepiye, dia: mate epo di alisisi mate epame di koa mate batalimelepe. Epapedeme di ka:dena midla ha:ha:lowepo,” duwa.

¹¹ Amasiyama koa dokopala oplami mate epo koa ya: a mate yia: posolotamana epapolowe. Epalati opahale so dokopala oplami mape opa dapiyamte iwolo yu

dla mikadepe duwa. ¹² Epapalati opa hapulomata epo atluwa, “Di tene yapi dla hema ha:ha:mama koa himme ha:ha:loweye koa sitali poka:dena,” duwa. Epammama yia: solotamuwa, hapele Poiniks mo dla tame ha:ha:lali tene alilata gudlepo depame. Epedeme Poiniks iye koa sitali hale ka:pipo Kiliti hasu dla. Adipalati, koa sitali edla mosisi patota pase puame poyusemde.

Mosisi pato mate ulo patoto dulu dla tale

¹³ Epapeleye alila haleta mosisi patota mo-ka:limtlali ma mosisi yimka:malata kaula pato duka tle peleyama tiyama dla bibikilimolowe kotiyamuwa. Epalati koa hamsiyamalalo sota e natipame ka:pi demama upiyele alisisi koa hohopo hutieleye yú dulu tle holalipo koa dulu dla hatitimuwa. Epame di Kiliti hasu peleyama tle polomyeuwa. ¹⁴ Di hasu peleyama tle woloma polomyemha:ha:lali pakasiyamalalo mosisi patota hasu tiyama tle sikemte bibikilimama di koaye ma kaula pato duka dla halemtuwa. ¹⁵ Di epapalati koa sosolemtauwa memelepame ma isikimi mosisita di koa halemtlali ompopa:uwa. ¹⁶⁻¹⁷ Amasiyama mosisita di koaye Kauda hasu homale dla halemtamhallati koa hamsiyamalalo sota pasakalo gadlalo koa yemala koa pato kei dla himomeleme ellaloye sikemte itiyamale mate hamta:depo koa pato dulu dla himiwa. Epame ulota puame dita tauwa koa dla yumama pogladlalo wekelepo depame yia:ta koaye dea mate sikemte yuwa. Epame koa hamsiyamalalo sota sikemte wowota:uwa, koata Libiya mo tiyama dla tamama esawa dla tame gagadlala depame. Yia: epammama mosisita puame yulalo tluka koa di dla hihimamaleye ma isili dla hatitimuwa, koata ma woloma telepo depame. Epapalati mosisita di koaye kaula duka dla isikimi mehalemtauwa.

¹⁸ Epame alila haleta mosisi patota ma sikemte bibik-ilimalati koa hamsiyamalalo sota opa alisisi koa dulu dla hutieleye yú dulu dla pololuwa, koata holokamelepo depame. ¹⁹ Epame matle alila haleta yia:tapo koa ya: oko alisisi mape yú dulu dla pololuwa. ²⁰ Di mosisi patota bibikil-imale dulu dla epo ulo patotota silli dulu dla alila pasatale tamalemama sali mate epo tamili mate potlamana. Di epapele dulu dla me-tamalemama ha:ha:lowe pomalamana, amasiyama isikimi palliwe tlo malatamaluwa.

²¹ Amasiyama di alila pasatale dulu dla daya podlomalalo pumulumama Polota sila:time di watle epo atluwa, “Namkadulo, wua: adipalati na: yu podallalo Kiliti hasu saliyome pumuluwa? Di medla ha:ha:matiye, eta koko ipapeleta dia: dla powoyama. ²² Amasiyama wua: ase koko hema sikemte wowota:miya. Adipalati, wua:ta hapuloma dulu dla oplami haleta popolowa. Isikimi di koa tlo batalimelepe. ²³ Adipalati, na: God na:ta mikadepe demdeta ya: banakaka oplami na: dla tulune dlati wata utula:la na: watle malame epo atla, ²⁴ ‘Polo, wa: ase sikemte wota:miya. Adipalati, wa:ye isikimi potasema, wa:ye dokopala oplami Sisa mate yukamala tapo. Epapedeme wa: mate epo wa:ta elemta so mate kaula duka hema popalliwa. Adipalati, Godta wa:ta inoma sumale yuye madauwapo,’ de. ²⁵ Epapedeme opa, wua: yu i dalepame wowota:miya. Adipalati, na: ma mikadepe dema, Godta ya: banakaka oplami tle atlamale kokoye woloma dolumelepe. ²⁶ Amasiyama di tamama hasu hale dla tame gulomelepe.”

²⁷ Di Mediteleniya kaula duka dla siyamama 14 alila pololepame ma utula:la haleta utula:la dukuslopi dla koa hamsiyamalalo sota malamawaye, semte tamali mateka:pi tepo duwa. ²⁸ Epammama yia:tapo ta:la adinamata: depame ta:la ala:lalo dea hame ta:la ala:uwa. Epo

natilati ta:laye 40 mita ga:tulli epapele haluwa. Epame matle yimka:mala tame depo matle ala:uwa. Epo natilati 30 mita ga:tulli epapele haluwa. Epalati yia: mala-muwa, tamaliye mo-mateka:pi halayo duwa. ²⁹ Epapalati yia:tapo sikemte wowota:uwa. Adipalati, koata utula:la esawa dla tamama ewala dla gulomalala depame. Epam-mama yia:tapo upiyele alisisi dapiyamte dapiyamte dl-eye koa dla hihimapo yú dulu dla pololuwa koata hatlo ellepo depame. Epame utula:la edla popa:mama koa hamsiyamalalo sota, “hapele alalene,” dempopa:uwa. ³⁰ Epampopa:mama yia:ta koa pato tle hemele potlowedeme pasakalo gadlalo koa yemalaye yú dla dea mate halumtulume himpame di watle epo atluwa, “Di koa mu tle upiyele alisisi opi pololowamo,” duwa. ³¹ Amasiyama Polota opahale omhallalo oplami mate ya: opa mate dla epo atluwa, “Koa hamsiyamalalo sota potlepiye, di hapuloma pallipe,” duwa. ³² Epapalala depame opahale sotapo pasakalo gadlalo koa yemalaye dea kestlati mosisita ma halemtauwa.

³³ Epame ma-alallowe mateka:pi dla hallati Polota opa hapuloma watle epo atluwa, “Wua: 14 alila dulu dla wowota:le mate pumulumama daya woloma podlompwana. ³⁴ Epedeme wua: watapo woloma daya deiya, wua:tapo itiyamale mate tamali dla tloweye. Epedeme wua: malamaiya, wua: dulu dla haleta popolowa,” duwa. ³⁵ Epame Polo yu i atlepame daya hapo God watle inoma sumale yu atlepame ma opa hapuloma inoma dali dla daya seme gladepame douwa. ³⁶ Polota daya demhalla natipame opa hapulomata malamale hatlope depame yia: mape daya dlomuwa. ³⁷ Epedeme dia:ye 276 sota koa dulu edla ha:ha:uwa. ³⁸ Yia: daya mo-dlopo gudepame ma daya hapulomaye yú dulu dla pololuwa koata holokamelepo depame.

Koata tame ewala dla gulomama gaglatimale

³⁹ Epame utulala ikadepe ala alalem tlati koa ham-siyamalalo sota peleyama natiwa. Epame yia:tapo peleyama eye woloma pomalanatilalo medla tame koa himilowa duwa. Adipalati, yia:ta malamaleta peleyama eye semte koa himomollowe ka:pi tepo duwa. ⁴⁰ Yia: epammama peleyama dla tlowedeme upiyele alisisi koa dla hihimapo hutieyele yú dulu dla kotipo meluwa. Epame koa kei hamalalo kosopaye hitomelepame mu dla tluka himomeleme ellalo haleye ta:depo himomeluwa, mosisita koa halemtlepo depame. Epame dita natiwa tamali peleyama dla tamaluwa. ⁴¹ Amasiyama di ala peleyama edla tamha:ha:mama muta tame duka esawa dla gagaduwa. Epalati ulota puame koa kei dla heyulumama koa gaglatimuwa.

⁴² Epapele dulu dla opahale so yia:malamuwa, am-tuwale aya dulu dla ha:ha:lalo sota yú huhutapo pot-lala depame. Epammama yia: solotamuwa, yia:ye koa dulu medla siyomtimolowedeme. ⁴³ Amasiyama opa-hale so omhallalo oplami Yuliyusta posolotamana, yia:ta epo amtuwale aya dulu dla ha:ha:lalo so potimama Polo ma yumuluweye. Epammama ya:ta epo atluwa, “Yú huhutamolowe yia: malamale so wua:ye tamali dla yú huhutamtaiya. ⁴⁴ Epame yú huhutamolowe yeitalimale soye koa gaglatimale halopo alotle tamali dla huhutam-taiya,” duwa. Epedeme ipapele koko tle opa hapulomata woloma huhutamtame tamali dla popolahauwa.

28

Polota Malata hasu dla puame woyamale

¹ Di epame yú huhutamtame hasu dla poposokolepo popa:mama dallati hasu ya: hiye Malatayo dla daluwa.

² Di edla puame woyamalati mo so edla ha:ha:lalota

dia:ye woloma gaduwa. Amasiyama oloma edla tiyo ma helemhalademe mo sota dita dlapa tilimoloweje mo-mipo ha:ha:uwa.

³ Epalati Polo mape dlapa halopo puame mimsela:lati ilamata dlapa dulu tle woyapame Polo do dla yeluwa. ⁴ Epalati mo sota ilamata ya: do dla yeleme ella natipo yimkadulo watle epo atlamyeuwa, “Oplami iye ya:mkale yumulalo oplami mle. Adipalati, ya: kaula duka tle pumama popowana. Epedeme ya: wata batalimale asiyama hamama ilama yelep. Epapedeme ya: wata polope,” demyeuwa. ⁵ Amasiyama Polota ilamaye ya: do tle dlapa dulu dla ka:stauwa. Epapele dulu dla koko haleta ya: dla powoyamana. ⁶ Amasiyama mo sota epo momalamha:ha:uwa, “Polo doye hoholopame ta:la dla teyumama polope,” depo momalamha:ha:uwa. Amasiyama alila selemalli dulu dla koko haleta Polo watle powoyamana. Epalati opata koko i natipame Poloye god hale mle demyeuwa.

⁷ Epapele dulu dla dita dlapa tilimpopa:uwa mo tle Malata hasu dokopala oplami Publiyus ya: ta:la pase pateka:mu. Epapedeme ya:ta di natipame ya: aya dla elemhetame alila dapahatlope ha:ha:lati ya:ta di ka:pi gademhaluwa.

⁸ Epele dulu dla Publiyus ya: aye aya dulu edla esiyele mate epo omtelle mate eluwa. Epalati Polota ya:ta ellalo dla tuwame dota ya: hamame inoma sumalati esiyeleta ya: tle alikili dla woyamuwa. ⁹ Alotle koko i dalepame esusulumale so hasu edla ha:ha:le so hapulomata pumhalati Polota yia:ye ka:ka:duwa. ¹⁰⁻¹¹ Epele dulu dla dita mo edla ha:ha:lati mo sota di watle namkale dle alisisi halopimha:ha:uwa. Epame mama dapahatlope ha:ha:po gudepame ma mo-tlowedeme popa:lati mo sota ma di

watle api duka dla tamama daya dlowe mate epo alisisi opi mate kolumuwa.

Polota Loum mo dla tame woyamale

Di epame Alesendiliya so koa tene yapi Malata hasu dla elale dla alumuwa. Koa e hamsiyamalalota koa ya: mu dla yia: biskapa god dapiyamte mimita:pleta ha:ha:la natiwa. ¹² Di koa etle tame Silakusa mo dla koa himpame alila dapahatlope ha:ha:uwa. ¹³ Epame ma etle Legiyum mo dla uluwa. Edla hutiyepo alallati mosisita bibikilimolowe kotiyamuwa. Di epalati mosisita di koa hapele hamtelepo depame medla koa akustepo tamaluwa. Epame ma alila haleta Putiyolu mo dla tame woyamuwa. ¹⁴ Di tame Putiyolu mo dla koa himpo natilati mikadepe dle so opi natiwa. Epalati yia:tapo dia:ye alila yimka:mala yia: mate ha:ha:iya duwa. Di epalati Sande hatlope yia: mate ha:ha:po gudepame matle ta:la api Loum dla tamaluwa. ¹⁵ Epalati mikadepe dle so Loum dla ha:ha:lalota dita pua dalepame api duka dla di umuluwedeme puwa. Epapele dulu dla opita puame dia:ye Apiyus Polum mo dla umuwa. Epalati opita mo hale ya: hi Asepe So Aya Dapahatlope demdiye, edla puame umuwa. Epapalati Polota yia: nati-pame sikemte siyemama God dla siyele pato ta:duwa.

¹⁶ Amasiyama dita Loum mo dla puame woyamalati opahale so omhallalo oplamita Polo watle epo atluwa, “Wa: amtuwale aya dla potlowa. Amasiyama wa: isikimi aya hale dla hallati opahale oplami hatlopete wa: omhallepe,” duwa.

¹⁷ Epame alila dapahatlope dulu dla halepo alotle Polota Loum mo dulu dla Yu so dokopala so hapulomata ya: hala dla pumullupo depame yu hamiwa. Epo yia:ta mo-puame ha:ha:lati natipame Polota epo atluwa, “Namkadulo Yu so, na: batalimale koko hale na: opa dla pohana, epame di toto

aiyalma hale pohauwokokomana. Amasiyama Yelusalem dla Yu sota na:ye koko pa:le hampame Loum so dla homeluwapo. ¹⁸ Epame asiyama Loum sota na: watle atlanatili pasatale atlapame na: dla batalimale koko hale ponatina, yia:ta na:ye polowe dla himiloweye. Epedeme yia:ta solotamuwa, na: amtuwale aya tle alikili dla woyamelepo depame. ¹⁹ Amasiyama Yu sota na:ye yumuluwedeme apalati na:ta naskamu gadlowe api hale ponatina. Epapalati na: solotamuwa, dokopala oplami Sisata na: koko gladlepo depame. Amasiyama na: koko ipapele dulu dla na: opa Yu so dla po-alisema. ²⁰ Epapedeme na:ta koko iye wua: mate woloma esemolowedeme wua:ye sisilama. Epedeme na:ye wata oli dea mate yupo halapo. Adipalati, na:ta Isalael sota dalemha:ha:mama omha:ha: oplami dla mikadepe duwa koko tle,” duwa.

²¹ Epalati asiyama dokopala sota Polo watle epo atluwa, “Di wa: koko dla yu ilimale hale Yudiya tle hamilati pohana. Epame Yu so opi etle pumulumduwata di watle wa: hi mate batalimale hale atla podalemdena. ²² Amasiyama di solotama, wa:ta insela: kokoye di watle atlamelepo depame. Adipalati, mo hapuloma dulu dla opata imale koko iye allimde,” duwa.

²³ Epame Polo mate Yu so mate alila hale sepo himiwa, yia:ta matle Polo mate Yesu kokoye esemolowedeme. Epame yia:ta sale alila edla Yu so hapulomata Polo hala dla Yesu koko esemolowedeme pumuluwa. Epalati Polota utulalati kotiyapame alila pato dulu dla halemama God ya: mo koko imhalemama Mosesta aiyalma hatitimale tle epame God tle yu hapame molo atlalo sota yu hatitimale tle Yesu kokoye imhaluwa, yia:tapo Yesu dla mikadepe dlepo depame. ²⁴ Epapalati opa opita Polo yu dla dalepame mikadepe duwa. Amasiyama opa opiye pomikadepe dena. ²⁵ Epammama yia: dulu dla duka

gladepame yu dlomuwa. Epame yia:ta mo-tlowedeme popa:lati Polota pomikadepe dle so dla yu hatlo itlo atluwa, “Hela:dle Sokotapo ikadepe kokoye God tle yu hapame molo atlalo oplami Aisaya tle wua: mamadulo dla yu ipo atluwapo,

²⁶ “Wa: tame opa iwolo dla atlemama ipo atellepe,
 “Wua: woloma kulume dallepe,

amasiyama wua: woloma pomalamolowa.

Epame wua: woloma kulume natilipe,

amasiyama wua: woloma pomalanatilowa.”

²⁷ Adipalati, yia: dupa malamaleye pta kokalalimana.

Epapedeme yia: molo mate yia: inoma mate ma hihimamuwapo.

Amasiyama yia: natipame epo dalepame epame malamale

hapame na: dla ilame pumulumatiye,

eta na:ta yia: bobtalimaleye hiyotimelemla.’

²⁸ Epapedeme wua: malamaiya, Godtapo pasakalo hal-loweye hatlo Yu so dla pohamina. Hao, po-Yu so dla mape hamiwapo. Epedeme yia:tapo woloma solotamale mate God yu dallepe.”

[²⁹ Epalati Yu sotapo Polo yu i dalepame tamalemama yiskamu yia: dulu dla sikemte yu dlomtamaluwa.]

³⁰ Epame Polo sokomoko dapiyamte dulu dla asiyama mate hallalo aya dla halemama opa ya: natila pumule soye siyele mate aya edla elemheta demhalemduwa.

³¹ Epame yia: watile God ya: mo koko imama Lod Yesu Keliso koko atloweye powota:mdena. Epapele dulu dla oplami haleta ya:ye pohumatlemdena.

Ka:dle Yu
Genesis, Exodus, Jonah, and the New Testament in the Kamula
language of Papua New Guinea
Buk Stat, Kisim Bek, Jona, na Nupela Testamen long tokples
Kamula long Niugini

Copyright © 2005 The Bible Society of Papua New Guinea

Language: Kamula

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-01-20

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 22 Sep 2022 from source files dated 9 Oct 2020

74ad7974-9dcd-5470-9c22-0eda5fbabe15